

Wijziging van de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten en enige andere wetten gericht op bevordering deelname aan de arbeidsmarkt voor mensen met arbeidsvermogen en harmonisatie van deze regelingen (Invoeringswet Wet werken naar vermogen)

VIERDE NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

1

In het opschrift wordt "Invoeringswet Wet werken naar vermogen" vervangen door: Invoeringswet Participatiewet.

2

De considerans komt te luiden:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is meer eenheid en duidelijkheid aan te brengen in de manier waarop mensen, die nu met toepassing van de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening dan wel de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten een inkomensvoorziening ontvangen of met een re-integratievoorziening werkzaamheden verrichten, dat het evenzo wenselijk is om mensen die nu nog aan de kant staan meer kansen te bieden op regulier werk of op andere vormen van arbeidsbevorderende participatie en om gemeenten hiervoor meer instrumenten te geven;

3

In artikel I, onderdeel OA, wordt onder 2 "onderdeel c" vervangen door "onderdeel b" en "d. wettelijk minimumloon:" vervangen door: c. wettelijk minimumloon:.

4

Artikel I, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 6 Definities in verband met arbeidsinschakeling

2. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" vervangen door: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

b. Er worden onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel d door een puntkomma drie onderdelen toegevoegd, luidende:

- e. doelgroep loonkostensubsidie: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van 80% van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben;
- f. dienstbetrekking: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking;
- g. loonwaarde: vastgesteld percentage van het rechtens geldende loon voor de door een persoon, die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie in die functie van een gemiddelde werknemer met een soortgelijke opleiding en ervaring, die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort.

3. Het tweede lid komt te luiden:

2. De gemeenteraad stelt bij verordening regels over de doelgroep loonkostensubsidie en de loonwaarde, bedoeld in het eerste lid, onderdelen e en g. Deze regels bepalen in ieder geval:

- a. de wijze waarop wordt vastgesteld wie tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort; en
- b. de wijze waarop de loonwaarde wordt vastgesteld.

5

Artikel I, onderdeel B, wordt als volgt gewijzigd:

a. Het voorgestelde eerste lid, onderdeel a, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel 2° wordt na "bedraagt" ingevoegd: en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend;

2. In onderdeel 4° vervalt: en.

3. Onder vernummering van onderdeel 5° tot onderdeel 7° worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

5°. personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers,

6°. personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, en.

b. In onderdeel 2 wordt "doelgroep loondispensatie" vervangen door "doelgroep loonkostensubsidie" en wordt "onderdeel a, onder 2°" vervangen door: eerste lid, onderdeel a, onder 2°.

c. In onderdeel 3 wordt "doelgroep loondispensatie" vervangen door: doelgroep loonkostensubsidie.

6

Artikel I, onderdeel C, komt te luiden:

C

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8 Verordeningen uitkeringen

1. De gemeenteraad stelt bij verordening regels met betrekking tot:

- a. het verlagen van de bijstand, bedoeld in artikel 18, tweede lid;
- b. het verlenen van een individuele inkomensvoorziening als bedoeld in artikel 36;
- c. de uitoefening van de bevoegdheid tot verrekening, bedoeld in artikel 60b.

2. De regels, bedoeld in het eerste lid, hebben voor zover het gaat om het eerste lid, onderdeel b, in ieder geval betrekking op de hoogte van de individuele inkomensvoorziening en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

7

In artikel I worden na onderdeel C twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ca

Na artikel 8 wordt onder vernummering van de artikelen 8a en 8b tot de artikelen 8b en 8c een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8a Verordeningen re-integratievoorzieningen

1. De gemeenteraad stelt bij verordening regels met betrekking tot:
  - a. het ondersteunen bij arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en artikel 10, eerste lid;
  - b. het opdragen van een tegenprestatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c;
  - c. de scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid;
  - d. de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid;
  - e. het verrichten van werkzaamheden in een beschutte omgeving, bedoeld in artikel 10b.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, bepalen in ieder geval:
  - a. onder welke voorwaarden welke personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en werkgevers van deze personen in aanmerking komen voor in de verordening te omschrijven voorzieningen en hoe deze rekening houdend met omstandigheden, zoals de zorgtaken, en het feit, dat die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort of gebruik maakt van de voorziening beschut werk, bedoeld in artikel 10b, of een andere structurele functionele beperking heeft, evenwichtig over deze personen worden verdeeld;
  - b. voor welke vergoedingen naar hoogte en duur een werkgever in aanmerking komt bij ziekte van de werknemer die een structurele functionele of andere beperking heeft of ten behoeve van wie die werkgever een loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d ontvangt, voor zover artikel 29b van de Ziektewet niet van toepassing is;
  - c. welke regels gelden voor het aanbod van scholing of opleiding en voor de premie indien onbeloofde additionele werkzaamheden worden verricht als bedoeld in artikel 10a waarbij die regels voor de premie in ieder geval betrekking hebben op de hoogte van de premie in relatie tot de armoedeval;
  - d. hoe wordt omgegaan met de situatie dat niet direct maatschappelijk nuttige activiteiten voorhanden zijn die kunnen worden opgedragen als tegenprestatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c.

Cb

Artikel 8b (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst van het artikel wordt het cijfer 1 geplaatst.
2. Aan het artikel worden twee leden toegevoegd, luidende:
  2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen gebieden worden aangewezen waarbinnen colleges voor de uitvoering van daarbij aan te wijzen taken samenwerken met het oog op de samenhangende uitvoering van de aan de colleges en de gemeenteraden bij of krachtens deze wet en andere wetten opgedragen taken. Bij die maatregel kunnen regels worden gesteld over de vorm van samenwerking.
  3. De voordracht voor de maatregel wordt gedaan door Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

8

Artikel I, onderdelen D en Da, vervallen.

9

Artikel I, onderdeel E, wordt komt te luiden:

E

Artikel 10, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Na "die algemene bijstand ontvangen" wordt ingevoegd: personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdelen b en c, 35, vierde lid, onderdelen b en c, en 36, derde lid, onderdelen b en c, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt,
2. "de verordening, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a" wordt vervangen door: de verordening , bedoeld in artikel 8a.
3. Na " noodzakelijk geachte voorziening gericht op arbeidsinschakeling" wordt ingevoegd:, waaronder persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van de aan die persoon opgedragen taken, indien die persoon zonder die ondersteuning niet in staat zou zijn die taken te verrichten .

10

Artikel I, onderdeel F, komt te luiden:

F

Na artikel 10a worden vier artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 10b Participatievoorziening beschut werk

1. Het college kan ter uitvoering van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, degene die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, in een dienstbetrekking in een beschutte omgeving en onder aangepaste omstandigheden werkzaamheden laten verrichten.
2. In de verordening, bedoeld in artikel 8a, eerste lid, onderdeel e, stelt de gemeenteraad in elk geval vast:
  - a. op welke wijze wordt bepaald wie er uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben;
  - b. welke voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden aangeboden om de in het eerste lid bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken;
  - c. de wijze waarop de omvang van het aanbod van de voorziening, bedoeld in het eerste lid, wordt vastgesteld.

Artikel 10c Vaststelling doelgroep loonkostensubsidie

1. Het college kan:
  - a. op schriftelijke aanvraag van een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, vaststellen of die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort;
  - b. ambtshalve vaststellen of een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 1, 2, 3, 5 of 6, tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort.
2. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, kan slechts eenmaal per twaalf maanden worden ingediend.

Artikel 10d Loonkostensubsidie

1. Indien een werkgever voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, stelt het college de loonwaarde van die persoon vast. Indien die dienstbetrekking tot stand komt verleent het college loonkostensubsidie aan de werkgever.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien:
  - a. de arbeid wordt verricht in een dienstbetrekking als bedoeld in de artikelen 2 en 7 van de Wet sociale werkvoorziening; of
  - b. met betrekking tot de dienstbetrekking een proeftijd geldt en het derde lid is toegepast.
3. Het college kan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 1, 2, 3, 5 of 6, en die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, gedurende maximaal drie maanden bij een werkgever onbeloonde werkzaamheden laten verrichten met het oog op een reële vaststelling van de loonwaarde, indien de werkgever voor wie de werkzaamheden worden verricht een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering ten behoeve van die inwoner heeft afgesloten.
4. De hoogte van de loonkostensubsidie, bedoeld in het eerste lid, is het verschil tussen het wettelijk minimumloon en de loonwaarde van die persoon, maar is ten hoogste 70% van het wettelijk minimumloon. De loonkostensubsidie wordt naar evenredigheid verminderd, indien de

overeengekomen arbeidsduur korter is dan de normale arbeidsduur, bedoeld in artikel 12 van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag.

5. Het college dat de loonkostensubsidie, bedoeld in het eerste lid, verleent, stelt na aanvang van de dienstbetrekking jaarlijks:

- a. ambtshalve vast of een persoon nog steeds tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort;
- b. de hoogte van de loonwaarde en de loonkostensubsidie ambtshalve vast.

Indien het een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 10b, eerste lid, betreft, vindt de ambtshalve vaststelling eenmaal in de drie jaar plaats.

6. Het eerste tot en met vijfde lid zijn niet langer op een persoon van toepassing, vanaf het moment dat is vastgesteld dat die persoon niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort.

7. Indien het college loonkostensubsidie als bedoeld in dit artikel verleent, verleent het ten aanzien van dezelfde dienstbetrekking geen andere subsidie voor de loonkosten.

Artikel 10e Lagere regelgeving

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van de artikelen 6, 10b, 10c en 10d.

11

Artikel I, onderdeel Fa, vervalt.

11a

In artikel I wordt na onderdeel G een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ga

Na artikel 22a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 22b Tijdelijke uitzondering kostendelersnorm voormalig Wajongeren

1. Voor gehuwden van wie voor een of beide echtgenoten op grond van artikel 8:10b van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten is vastgesteld dat ze niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben en die met andere meerderjarige personen in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben, is de norm gelijk aan de norm die zou gelden als ze niet met andere meerderjarige personen in dezelfde woning hun hoofdverblijf zouden hebben, gedurende 30 maanden vanaf de dag van vaststelling, bedoeld in dat artikel.

2. Voor een alleenstaande of alleenstaande ouder van wie op grond van artikel 8:10b van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten is vastgesteld dat hij niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft en die met een of meer meerderjarige personen in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft, is de norm gelijk aan de norm die zou gelden als hij niet met een of meer meerderjarige personen in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft, gedurende 30 maanden vanaf de dag van vaststelling, bedoeld in dat artikel.

12

Artikel I, onderdeel I, komt te luiden:

I

In artikel 31, tweede lid, onderdelen q en x, wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" vervangen door: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

13

Na artikel I, onderdeel I, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

Ia

Artikel 47 komt te luiden:

Artikel 47 Cliëntenparticipatie

De gemeenteraad stelt bij verordening regels over de wijze waarop de personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van deze wet, waarbij in ieder geval wordt geregeld de wijze waarop deze personen of hun vertegenwoordigers:

- a. vroegtijdig in staat worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen;
- b. worden voorzien van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen;
- c. deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
- d. onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aanmelden;
- e. worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.

14

Artikel I, onderdeel Ka, komt te luiden:

Ka

Artikel 69, eerste lid, komt te luiden:

1. Onze Minister verstrekt jaarlijks ten laste van 's Rijks kas aan het college een uitkering om het college van middelen te voorzien met het oog op:

a. het toekennen van algemene bijstand en van uitkeringen als bedoeld in de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en voor de daarbij verschuldigde loonbelasting, premies volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 42 van de Zorgverzekeringswet;

b. de kosten van de loonkostensubsidies, die op grond van artikel 10d, worden verstrekt.

15

In artikel I, onderdeel Kb, onderdelen 1 en 2, wordt "WWNV" vervangen door: Participatiewet.

16

In artikel I, onderdeel Kc, wordt "onderdeel c" vervangen door "onderdeel d" en wordt "WWNV" vervangen door: Participatiewet.

17

Artikel I, onderdeel Kd, vervalt.

18

Artikel I, onderdeel L, komt te luiden:

L

Aan hoofdstuk 7A wordt een artikel waarvan de nummering aansluit op het laatste artikel van dat hoofdstuk toegevoegd, luidende:

Artikel 78# Overgangsrecht Wet werk en bijstand

1. Door het college op grond van de Wet werk en bijstand genomen besluiten gelden als door hem genomen besluiten op grond van deze wet.

2. Het college brengt de in het eerste lid bedoelde besluiten binnen zes maanden na de inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet in overeenstemming met deze wet, voor zover die besluiten afwijken van deze wet.

3. Op een aanvraag op grond van de Wet werk en bijstand waarop niet is beslist voor de datum van inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet wordt beslist met toepassing van deze wet.

4. Op een bezwaar- of beroepschrift dat vóór of op de datum van inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet is ingediend tegen een door het college op grond van de Wet werk

en bijstand genomen besluit en waarop op die datum nog niet onherroepelijk is beslist, wordt beslist met toepassing van de Wet werk en bijstand.

5. De regels, die bij verordening zijn vastgesteld op grond van artikel 8, eerste lid, onderdelen b, d en g, 8a en 47 van de Wet werk en bijstand gelden na de datum van inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet als regels op grond van artikel 8, eerste lid, onderdelen a, b en c, 8b respectievelijk 47 van de Participatiewet.

6. De regels, die bij verordening zijn vastgesteld op grond van de artikelen 8, eerste lid, onderdelen a, c, e en f van deze wet, 35, eerste lid, onderdeel a, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers en 35, eerste lid, onderdeel a, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, zoals deze wetten luiden op de dag voor inwerkingtreding van de artikelen I, IX en X van de Invoeringswet Participatiewet gelden tot zes maanden na de dag van inwerkingtreding als regels op grond van artikel 8a van deze wet.

7. Binnen zes maanden na inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet stelt de gemeenteraad bij verordening regels vast als bedoeld in de artikelen 8, 8a, 10b, 18b, tweede lid, en 47.

19

Na artikel I, onderdeel L, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

La

In artikel 78v wordt "onderdeel g, en tweede lid, onderdeel d" vervangen door: onderdeel d, en tweede lid, onderdeel b.

20

In artikel I, onderdeel M, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

21

Artikel II, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. De begripsbepaling van "geïndiceerd" komt te luiden:

geïndiceerd: blijkens een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking als bedoeld in artikel 11 tot de doelgroep behoren en op de dag voor inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet een dienstbetrekking hebben als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7;

b. De begripsbepaling van "werknemer" komt te luiden:

werknemer: de geïndiceerde die een dienstbetrekking heeft als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7.

2. Het tweede en derde lid komen te luiden:

2. Indien bij een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen de uitvoering van deze wet volledig is overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8 van die wet, treedt dat bestuur voor de toepassing van deze wet, met uitzondering van de artikelen 8 en 14, eerste lid, in de plaats van de betrokken colleges.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld voor de bepaling van de doelgroep en de arbeidshandicapcategorieën.

3. Het vierde lid vervalt.

22

In artikel II, onderdeel B, vervalt: en beschutte.

23

Artikel II, onderdeel D, komt te luiden:

D

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7

1. Indien een werkgever met een ingezetene die geïndiceerd is een dienstbetrekking voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden aangaat, en de inpassing in de arbeid van betrokkene, met inbegrip van begeleiding op zijn werkplek, adequaat wordt verzorgd kan het college:

a. aan de werkgever een subsidie verstrekken; en
b. aan de begeleidingsorganisatie een vergoeding verstrekken voor de noodzakelijke kosten van arbeidsinpassing met inbegrip van de begeleiding van de geïndiceerde op zijn werkplek.

2. Een periodieke subsidie op grond van dit artikel wordt, in afwijking van artikel 4:32 van de Algemene wet bestuursrecht, verleend zolang de dienstbetrekking duurt en de inpassing in de arbeid van betrokkene, met inbegrip van begeleiding op zijn werkplek, adequaat wordt verzorgd.

3. Zo nodig in afwijking van het tweede lid worden de periodieke subsidie en de periodieke vergoeding voor de noodzakelijke kosten van de begeleiding op de werkplek beëindigd:

a. indien de werknemer blijkens een onaantastbaar geworden herindicatiebeschikking niet langer tot de doelgroep behoort, zodra voor hem een alternatieve opvangmogelijkheid feitelijk beschikbaar is of door zijn toedoen niet beschikbaar komt dan wel zodra hij een aanbod tot passende arbeid onder normale omstandigheden heeft geweigerd;

b. indien de werknemer niet meewerkt aan een herindicatie overeenkomstig de daaromtrent bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;

c. indien de werknemer niet voldoet aan artikel 6, eerste lid.

4. Zo nodig in afwijking van de artikelen 670 en 670a van titel 10 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek kan de werkgever de dienstbetrekking opzeggen indien de periodieke subsidie op grond van het derde lid niet langer wordt verleend.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van het eerste lid.

6. De voordracht voor een krachtens het vijfde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

24

Artikel II, onderdeel G, komt te luiden:

G

Artikel 11 komt te luiden:

Artikel 11

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verricht op aanvraag van het college periodiek herindicatie van geïndiceerden overeenkomstig de krachtens artikel 6, tweede lid, onderdeel a, gestelde regels en stelt daarbij bij beschikking van geïndiceerden vast:

a. of deze behoren tot de doelgroep;

b. nadat is vastgesteld dat een geïndiceerde tot de doelgroep behoort:

1°. de geldigheidsduur van de indicatie;

2°. de indeling van de geïndiceerde in één van de arbeidshandicapcategorieën, die bepaald worden door de zwaarte van de aanpassing van de omstandigheden en de productiviteit.

2. Op aanvraag van het college verricht het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, overeenkomstig de krachtens artikel 6, tweede lid, onderdeel a, gestelde regels, herindicatie van de werknemer die de bedongen arbeid gedurende een ononderbroken periode van ten minste 13 weken niet heeft verricht omdat hij in verband met ongeschiktheid ten gevolge van ziekte daartoe verhinderd was en die naar het inzicht van het college duurzaam niet in staat zal zijn tot het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

3. Een herindicatiebeschikking wordt gegeven binnen zestien weken na ontvangst van de aanvraag.
4. In afwijking van artikel 7:10, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht beslist het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen binnen zestien weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken tegen een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de bij of krachtens dit artikel aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen opgedragen taak en de wijze van uitoefening daarvan.
6. De voordracht voor een krachtens het vijfde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

25

Artikel II, onderdeel H, komt te luiden:

H

Artikel 12 komt te luiden:

Artikel 12

1. Het college kan de indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking van een betrokkene intrekken indien:
  - a. betrokkene passende arbeid in dienstbetrekking onder aangepaste omstandigheden weigert;
  - b. de dienstbetrekking van betrokkene door het college is opgezegd op grond van artikel 6, tweede lid, onderdeel a of c, of door de werkgever, bedoeld in artikel 7, in verband met de toepassing van artikel 7, derde lid, onderdeel b of c, vanaf het moment dat de opzegging rechtens onaantastbaar is;
  - c. de dienstbetrekking van betrokkene door het college of de werkgever, bedoeld in artikel 7, is opgezegd om een dringende reden in de zin van artikel 678 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de werknemer ter zake een verwijt kan worden gemaakt, vanaf het moment dat de opzegging rechtens onaantastbaar is;
  - d. de dienstbetrekking op verzoek van betrokkene is geëindigd; of
  - e. betrokkene niet beschikbaar is om een dienstbetrekking voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden te aanvaarden.
2. De indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking vervalt:
  - a. per de dag dat betrokkene de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt; of
  - b. indien betrokkene overlijdt.
3. Het college trekt de indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking van een betrokkene in op schriftelijk verzoek van de betrokkene aan het college per de datum van dat verzoek.

26

Artikel II, onderdeel J, komt te luiden:

J

Artikel 19 komt te luiden:

Artikel 19

1. Artikel 11, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op de persoon die op 31 december 1997 een dienstbetrekking heeft krachtens de Wet Sociale Werkvoorziening zoals deze luidde op die datum, indien:
  - a. hij tijdens die dienstbetrekking om een herindicatie verzoekt; dan wel
  - b. nadat die dienstbetrekking is afgelopen.
2. Met betrekking tot de uitkering aan het college voor de uitvoering van de hoofdstukken 2 en 3 over de kalenderjaren gelegen voor de inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet blijven de artikelen 8, 9 en 9a en de daarop berustende bepalingen, zoals deze luiden op de dag voor inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet, van toepassing.

3. Op een aanvraag tot indicatie die minimaal 16 weken voorafgaand aan de dag van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet is ingediend en waarop niet is beslist voor die dag van inwerkingtreding, wordt beslist met toepassing van de Wet sociale werkvoorziening en artikel 30d van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen en de daarop berustende bepalingen, zoals die luiden op die dag voor inwerkingtreding.
4. Op een bezwaar- of beroepschrift dat is gericht tegen een door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen genomen besluit op een aanvraag als bedoeld in het derde lid en waarop op de dag van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet nog niet onherroepelijk is beslist, wordt beslist met toepassing van de Wet sociale werkvoorziening en artikel 30d van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen en de daarop berustende bepalingen, zoals die luiden op de dag van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet.
5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verricht geen onderzoek en besluit niet over de indicatie, bedoeld in artikel 11, eerste lid, indien het een aanvraag betreft die niet minimaal 16 weken voorafgaand aan de dag van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel A, van de Invoeringswet Participatiewet is ingediend. Dit lid vervalt met ingang van de dag van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel G, van de Invoeringswet Participatiewet.

27

Artikel III, onderdeel B, wordt als volgt gewijzigd:

a. Artikel 1a:1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het vijfde tot en met het achtste tot het zesde tot en met het negende lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot een periodieke herbeoordeling om vast te stellen of betrokkene duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

2. In het zevende lid (nieuw) wordt "vijfde lid" vervangen door "zesde lid" en vervalt de zinsnede "de bij ministeriële regeling vastgelegde".

3. In het negende lid (nieuw) wordt "zevende lid" telkens vervangen door: achtste lid.

b. Artikel 1a:2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "1a:7" vervangen door: 1a:8.

2. In het tweede lid wordt na "Onverminderd artikel 1a:4" ingevoegd: en artikel 1a:5.

c. In artikel 1a:3, tweede lid, wordt "1a:7" vervangen door: 1a:5.

d. Artikel 1a:4 komt te luiden:

Artikel 1a:4. Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering jonggehandicapten die duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben op grond van artikel 8:10b

1. De ingezetene wiens recht op arbeidsondersteuning of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering eindigt op grond van artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e, vijfde of zevende lid, onderscheidenlijk artikel 3:19, eerste lid, onderdeel d, tiende of twaalfde lid, heeft recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit hoofdstuk, indien op grond van artikel 8:10b door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen is vastgesteld dat hij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

2. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering van de ingezetene, bedoeld in het eerste lid, ontstaat met ingang van de dag waarop het recht op arbeidsondersteuning of het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is beëindigd als bedoeld in het eerste lid, doch niet eerder dan de dag waarop zich geen van de uitsluitingsgronden, bedoeld in artikel 1a:8 voordoet.

3. De ingezetene, bedoeld in het eerste lid, die geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft op grond van het eerste lid, omdat hij op de dag van vaststelling, bedoeld in artikel 8:10b niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, heeft alsnog recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit hoofdstuk, indien hij binnen vijf jaar na die dag van vaststelling, duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie als bedoeld in artikel 1a:1

als rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen gevolg van ziekte, gebrek, zwangerschap of bevalling, waarvan de ingezetene op die dag reeds beperkingen ondervond, tenzij op hem een uitsluitingsgrond als bedoeld in artikel 1a:8, eerste lid, van toepassing is.

4. De ingezetene, bedoeld in het eerste of derde lid, die geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft op grond van het eerste of derde lid, omdat hij tijdelijk geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, heeft alsnog recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit hoofdstuk indien hij gedurende een tijdvak van tien jaar volgend op de dag waarop hij recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering gekregen zou hebben op grond van het eerste of derde lid, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie had, tenzij op hem een uitsluitingsgrond als bedoeld in artikel 1a:8, eerste lid, van toepassing is.

5. De ingezetene die recht heeft op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het eerste, derde of vierde lid, wordt aangemerkt als jonggehandicapte in de zin van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen.

6. In afwijking van artikel 1a:13 stelt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen ambtshalve vast of het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het tweede lid ontstaat.

e. Onder vernummering van de artikelen 1a:5 tot en met 1a:13 tot de artikelen 1a:6 tot en met 1a:14, wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a:5. Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering jonggehandicapten, op wie de artikelen 2:15, vierde lid, en 3:23b van toepassing is

1. De ingezetene wiens recht op arbeidsondersteuning zou herleven, indien artikel 2:15, vierde lid, niet van toepassing zou zijn, of wiens recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering opnieuw zou worden toegekend, herleven of heropenen, indien artikel 3:23b niet van toepassing zou zijn, heeft recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit hoofdstuk, indien door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen is vastgesteld dat hij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft als bedoeld in artikel 1a:1, eerste lid.

2. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering van de ingezetene, bedoeld in het eerste lid, ontstaat met ingang van de dag waarop het recht op arbeidsondersteuning zou herleven of het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering opnieuw zou worden toegekend, herleven of heropenen, indien artikel 2:15, vierde lid, onderscheidenlijk artikel 3:23b niet van toepassing zou zijn; doch niet eerder dan de dag waarop zich geen van de uitsluitingsgronden, bedoeld in artikel 1a:8 voordoet.

3. De ingezetene die recht heeft op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het eerste lid, wordt aangemerkt als jonggehandicapte in de zin van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen.

f. In artikel 1a:8, eerste lid, onderdeel f (nieuw), wordt "het bereiken of bereikt hebben van de leeftijd van 65 jaar" vervangen door: het bereiken of bereikt hebben van de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet.

g. Artikel 1a:9 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "1a:10" vervangen door: 1a:11.

2. In het eerste en tweede lid wordt "1a:7" telkens vervangen door: 1a:8.

h. Artikel 1a:10 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "1a:10" vervangen door: 1a:11.

2. In het eerste en derde lid wordt "1a:7" vervangen door: 1a:8.

i. In artikel 1a:11, onderdeel b (nieuw), wordt "1a:7" vervangen door: 1a:8.

j. Artikel 1a:12 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste, tweede en derde lid wordt "1a:10" vervangen door: 1a:11.

2. In het tweede en derde lid wordt "1a:7" vervangen door: 1a:8.

k. Artikel 1a:13, tweede lid (nieuw), komt te luiden:

2. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit hoofdstuk ontstaat op de dag waarop de aanvraag, bedoeld in dit artikel, werd ingediend.

I. Artikel 1a:14, eerste lid (nieuw), wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel c wordt na "3:39" ingevoegd: „met dien verstande dat het tweede lid van overeenkomstige toepassing is, voor zover het ziet op het niet tijdig nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74.

2. In onderdeel d wordt "3:41, 3:42 en 3:43" vervangen door: 3:43 en 3:44.

3. In onderdeel i vervalt: 3:46,.

28

Artikel III, onderdeel C, komt te luiden:

C

Het opschrift van hoofdstuk 2 komt te luiden:

ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVORZIENING VOOR JONGGEHANDICAPTEN INGESTROOMD VAN 2010 TOT EN MET 2014

29

Artikel III, onderdeel D, vervalt.

30

Artikel III, onderdeel E, vervalt.

31

Artikel III, onderdeel F, komt te luiden:

F

Aan artikel 2:15 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Recht op arbeidsondersteuning ontstaat niet, indien dit zou ingaan op of na de dag van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet.

5. In afwijking van het vierde lid kan het recht op arbeidsondersteuning wel herleven op grond van artikel 2:17 of ontstaan op grond van artikel 8:10, vierde lid, tot de dag van vaststelling bedoeld in artikel 8:10b.

32

Artikel III, onderdeel G, komt te luiden:

G

Artikel 2:16 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel d door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

e. zes maanden na de dag van vaststelling, bedoeld in artikel 8:10b.

2. Er worden vier leden toegevoegd, luidende:

5. Indien de jonggehandicapte op de dag van vaststelling op grond van artikel 8:10b loon uit dienstbetrekking heeft en recht heeft op:

- a. inkomensondersteuning als bedoeld in artikel 2:39; of
  - b. een voorziening als bedoeld in de artikelen 2:20, 2:22, tweede lid, onderdelen a, b en d, eindigt het recht op arbeidsondersteuning, in afwijking van het eerste lid, onderdeel e, met ingang van de dag dat de jonggehandicapte geen loon meer heeft uit dienstbetrekking bij de werkgever, die hij had op de dag van vaststelling, of geen recht meer heeft op die inkomensondersteuning of voorziening, voor zover die dag later ligt dan zes maanden na die vaststelling.
6. Voor de toepassing van het vijfde lid wordt als loon uit dienstbetrekking eveneens aangemerkt een uitkering op grond van de Ziektewet of op grond van hoofdstuk 3, afdeling 2, paragraaf 1, van de Wet arbeid en zorg.
7. Indien de jonggehandicapte op de dag van vaststelling op grond van artikel 8:10b inkomsten uit arbeid als zelfstandige heeft en recht heeft op:
- a. inkomensondersteuning als bedoeld in artikel 2:39; of
  - b. een voorziening als bedoeld in artikel 2:23,
- eindigt het recht op arbeidsondersteuning, in afwijking van het eerste lid, onderdeel e, met ingang van de dag dat de jonggehandicapte geen inkomsten uit arbeid als zelfstandige meer heeft, of geen recht meer heeft op die inkomensondersteuning of voorziening, voor zover die dag later ligt dan zes maanden na die vaststelling.
8. Op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip vervallen het vijfde en het zevende lid.

33

Artikel III, onderdeel H, vervalt.

34

In artikel III, onderdeel I, wordt na "de Wet sociale werkvoorziening" ingevoegd: of op een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7 van die wet.

35

Artikel III, onderdeel Ia, komt te luiden:

Ia

Artikel 2:29, derde lid, vervalt.

36

In artikel III wordt na onderdeel Ia een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ib

Artikel 2:31, derde lid, vervalt.

37

Artikel III, onderdelen J, K, L, N, O en P, vervallen.

38

In artikel III wordt voor onderdeel Pa een onderdeel ingevoegd, luidende:

P0a

Artikel 3:19 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. zes maanden na de dag van de vaststelling, bedoeld in artikel 8:10b.

2. Er worden drie leden toegevoegd, luidende:

10. Indien de jonggehandicapte op de dag van vaststelling op grond van artikel 8:10b loon uit dienstbetrekking heeft en recht heeft op:

a. een uitkering op grond van artikel 3:3; of

b. een voorziening als bedoeld in de artikelen 3:63, 3:66 of 3:67, eindigt het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering in afwijking van het eerste lid, onderdeel d, met ingang van de dag dat de jonggehandicapte geen loon meer heeft uit dienstbetrekking bij de werkgever, die hij had op de dag van vaststelling, of geen recht meer heeft op die arbeidsongeschiktheidsuitkering of voorziening, voor zover die dag later ligt dan zes maanden na die vaststelling.

11. Voor de toepassing van het tiende lid wordt als loon uit dienstbetrekking eveneens aangemerkt een uitkering op grond van de Ziektewet of op grond van hoofdstuk 3, afdeling 2, paragraaf 1, van de Wet arbeid en zorg.

12. Indien de jonggehandicapte op de dag van vaststelling op grond van artikel 8:10b inkomsten uit arbeid als zelfstandige heeft en recht heeft op:

a. een uitkering op grond van artikel 3:3; of

b. een voorziening als bedoeld in artikel 3:68, eindigt het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering in afwijking van het eerste lid, onderdeel d, met ingang van de dag dat de jonggehandicapte geen inkomsten meer heeft als zelfstandige of geen recht meer heeft op die arbeidsongeschiktheidsuitkering of voorziening, voor zover die dag later ligt dan zes maanden na die vaststelling.

13. Op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip vervallen het tiende en het twaalfde lid.

39

In artikel III wordt na onderdeel P0a een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

P0b

Na artikel 3:23a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3:23b. Geen toekenning, herleving en heropening na inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet

Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt niet opnieuw toegekend, herleeft of heropent niet op of na de dag van vaststelling, bedoeld in artikel 8:10b.

40

Artikel III, onderdeel Pb, komt te luiden:

Pb

Artikel 3:35, derde lid, vervalt.

41

Artikel III, onderdeel Q, komt te luiden:

Q

Artikel 3:38, tweede en derde lid, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid, vervallen.

42

Artikel III, onderdeel R, komt te luiden:

R

In de artikelen 3,43, tweede lid, 3:44, vijfde lid, en 3:73 wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

43

Artikel III, onderdeel Ra, vervalt.

44

Artikel III, onderdeel Rb, komt te luiden:

Rb

Artikel 3:49, derde lid, vervalt.

45

Artikel III, onderdeel Rc, komt te luiden:

Rc

Artikel 3:66, tweede lid, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid, vervallen.

46

Artikel III, onderdeel U, komt te luiden:

Na artikel 8:10a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8:10b. Beoordeling mogelijkheden tot arbeidsparticipatie rechthebbenden op grond van hoofdstuk 2 en 3

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen stelt op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip vast of de jonggehandicapte, die recht heeft op arbeidsondersteuning op grond van hoofdstuk 2 of recht heeft op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 3, duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, als bedoeld in artikel 1a:1, eerste lid, zoals dat artikellid komt te luiden op de dag van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet. Het tijdstip, bedoeld in de eerste zin, kan voor verschillende groepen van personen verschillend worden vastgesteld.

3. De jonggehandicapte die recht heeft op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 2 en die op de dag van vaststelling, bedoeld in het eerste lid, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, wordt geacht op die dag duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie te hebben.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de beoordeling van de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Daarbij kan een procedure worden vastgesteld die afwijkt van de procedure bij de beoordeling van de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie die de jonggehandicapte na de dag van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet heeft.

47

Artikel III, onderdeel V, vervalt.

48

Artikel IV, onderdeel A, komt te luiden:

A

In artikel 1 komt de begripsbepaling van "re-integratievoorziening" te luiden:

re-integratievoorziening: een voorziening als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet gericht op arbeidsinschakeling, met uitzondering van loonkostensubsidies als bedoeld in artikel 10d van die wet, en dienstbetrekkingen als bedoeld in hoofdstuk 2 en 3 van de Wet sociale werkvoorziening.

49

Artikel IV, onderdeel C, wordt als volgt gewijzigd:

- a. Onder 1 wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.
- b. Onder 2 komt te luiden:
  - 2. Het vierde lid komt te luiden:
  - 4. Voor zover het college:
    - a. een opleiding educatie aanbiedt, is de Wet educatie en beroepsonderwijs van toepassing;
    - b. een re-integratievoorziening aanbiedt, zijn de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening van toepassing.

50

Artikel IV, onderdeel D, vervalt.

51

Artikel IV, onderdeel E, vervalt.

52

In artikel V wordt voor onderdeel A een onderdeel ingevoegd, luidende:

0A

Aan artikel 19ab, tweede lid, wordt een zin toegevoegd, luidende: Indien de verzekerde arbeid verricht of laatst heeft verricht waarvoor de werkgever loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet ontvangt, in verband met een verminderde loonwaarde van de verzekerde, wordt bij het vaststellen van het maatmaninkomen rekening gehouden met deze omstandigheid.

53

Artikel V, onderdeel A, wordt als volgt gewijzigd:

a. Onderdeel 1 komt te luiden:

1. Het eerste lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. die onmiddellijk voorafgaande aan zijn dienstbetrekking met een werkgever, niet zijnde een werkgever als bedoeld in artikel 7 van de Wet sociale werkvoorziening, een dienstbetrekking had als bedoeld in artikel 2 van de Wet sociale werkvoorziening of een nog geldende indicatiebeschikking had op grond van artikel 11 van die wet, zoals dat artikel luidde voor de datum van inwerkingtreding van artikel II van de Invoeringswet Participatiewet;

b. Het voorgestelde tweede lid komt te luiden:

2. De werknemer die, onmiddellijk voorafgaand aan een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 3, 4 of 5, naar het oordeel van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een structurele functionele beperking had en voor wiens ondersteuning bij arbeidsinschakeling het college van burgemeester en wethouders, onmiddellijk voorafgaand aan de dienstbetrekking op grond van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet, zorg droeg, heeft in perioden van ongeschiktheid tot werken die zijn aangevangen in de vijf jaren volgend op twee aaneengesloten jaren in een dienstbetrekking ten minste het minimumloon verdiende, waarbij de werkgever geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet ontving, recht op ziekengeld vanaf de eerste dag van zijn ongeschiktheid tot werken. Op de werknemer, bedoeld in de eerste zin, zijn het eerste lid, onderdelen d en e, en het derde lid, onderdelen a en c, niet van toepassing.

c. Onder vernummering van de onderdelen 4 en 5 tot 3 en 4 vervalt onderdeel 3.

d. Onderdeel 6 vervalt.

e. Onderdeel 7 wordt genummerd 5 , "achtste (nieuw) en negende (nieuw)" wordt vervangen door "negende en tiende" en de voorgestelde leden worden genummerd 9 en 10.

54

Artikel V, onderdeel Aa vervalt.

55

Artikel V, onderdeel B, komt te luiden:

B

In de artikelen 45g, tweede lid, en 45h, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

56

De in artikel V, onderdeel D, voorgestelde overgangsbepaling wordt als volgt gewijzigd:

a. Het tweede lid, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid, vervallen.

b. "Wet werken naar vermogen" wordt vervangen door: Participatiewet

57

In artikel VI, onderdeel A, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

58

Artikel VI, onderdeel C, wordt als volgt gewijzigd:

a. Het voorgestelde artikel 49, eerste lid, onderdeel c, komt te luiden:

c. geïndiceerd is als bedoeld in de Wet sociale werkvoorziening of een nog geldende indicatiebeschikking heeft op grond van artikel 11 van die wet, zoals dat artikel luidde voor de datum van inwerkingtreding van artikel II van de Invoeringswet Participatiewet;

b. Het tweede lid komt te luiden:

2. Onderdeel d komt te luiden:

d. voor wiens ondersteuning bij arbeidsinschakeling het college van burgemeester en wethouders, op die dag, op grond van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet zorg draagt en die naar het oordeel van het UWV een structurele functionele beperking heeft, tenzij de werkgever ten behoeve van die werknemer een loonkostensubsidie ontvangt als bedoeld in artikel 10d van die wet;

59

Artikel VI, onderdeel D, komt te luiden:

D

In artikel 50 wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten van toepassing is" vervangen door "Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten" en wordt na "van toepassing is" ingevoegd: en bij een dienstbetrekking met een werknemer als bedoeld in artikel 49, eerste lid, onderdeel d, .

60

In artikel VI, onderdeel Da, wordt "na "op ziekingeld" ingevoegd" vervangen door "na "of g bestond" ingevoegd", wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door "Participatiewet" en "3a, onderdeel c, van de Wet participatiebudget" vervangen door: 8a, tweede lid, onderdeel b, van die wet.

61

In het in artikel VI, onderdeel E, voorgestelde artikel 118a, eerste lid, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

62

In artikel VII wordt voor onderdeel 0A een onderdeel ingevoegd, luidende:

00A

Aan artikel 6, tweede lid, wordt een zin toegevoegd, luidende: Indien de verzekerde arbeid verricht of laatst heeft verricht waarvoor de werkgever loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet ontvangt in verband met een verminderde loonwaarde van de verzekerde, wordt rekening gehouden met deze omstandigheid.

63

In artikel VII, onderdeel 0A, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: "Participatiewet".

64

Artikel VII, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 29, derde lid, vervalt.

65

Artikel VII, onderdeel B, komt te luiden:

B

Artikel 30, zesde lid, vervalt.

66

Artikel VII, onderdeel C, komt te luiden:

C

Artikel 34, derde lid, vervalt.

67

In artikel VII, onderdeel D, wordt het voorgestelde vijfde lid als volgt gewijzigd:

a. Aan onderdeel a wordt toegevoegd: of.

b. In onderdeel b wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door "Participatiewet".

c. Onderdeel c komt te luiden:

c. wiens recht op arbeidsondersteuning of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is geëindigd op grond van artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e, vijfde of zevende lid, onderscheidenlijk artikel 3:19, eerste lid, onderdeel d, tiende en twaalfde lid, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, tot het moment dat het inkomen uit die arbeid gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend.

68

Het in artikel VII, onderdeel E, voorgestelde vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

a. Aan onderdeel a wordt toegevoegd: of.

b. In onderdeel b wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door "Participatiewet" en wordt na "gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt" ingevoegd: en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend.

c. Onderdeel c komt te luiden:

c. wiens recht op arbeidsondersteuning of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is geëindigd op grond van artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e, vijfde of zevende lid, onderscheidenlijk artikel 3:19, eerste lid, onderdeel d, tiende en twaalfde lid, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, tot het moment dat het inkomen uit die arbeid gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend.

69

In artikel VII, onderdeel F, wordt het voorgestelde derde lid als volgt gewijzigd:

a. Aan onderdeel a wordt toegevoegd: of.

b. In onderdeel b wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door "Participatiewet" en wordt na "gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt" ingevoegd: en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend.

c. Onderdeel c komt te luiden:

c. wiens recht op arbeidsondersteuning of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is geëindigd op grond van artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e, vijfde of zevende lid, onderscheidenlijk artikel 3:19, eerste lid, onderdeel d, tiende en twaalfde lid, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, tot het moment dat het inkomen uit die arbeid gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend.

70

Artikel VII, onderdeel G, komt te luiden:

G

In de artikelen 37b, 96, tweede lid, en 97, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

71

Het in artikel VII, onderdeel Ga, onder 2, voorgestelde vijfde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. "Wet werken naar vermogen" wordt vervangen door: Participatiewet.

b. "artikel 3a, onderdeel c, van de Wet participatiebudget" wordt vervangen door: artikel 8a, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet.

72

Artikel VII, onderdeel I, artikel 133# Overgangsrecht in verband met aanvraag voorzieningen en subsidie, wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid wordt "tot het UWV gericht verzoek van een persoon" vervangen door "tot het UWV gericht verzoek met betrekking tot een persoon" en wordt "Wet werken naar vermogen telkens vervangen door: Participatiewet.

b. in het tweede lid wordt "Invoeringswet Wet werken naar vermogen" vervangen door: Invoeringswet Participatiewet.

73

Artikel VIII, onderdeel A, wordt als volgt gewijzigd:

a. "30a, derde lid, onderdeel a," wordt vervangen door: 30c, eerste lid,.

b. "en 62, eerste en tweede lid" wordt vervangen door: 62, eerste en tweede lid, en 82a, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid, onderdeel c.

c. "vervangen door: Wet werken naar vermogen" wordt vervangen door: telkens vervangen door: Participatiewet.

74

In artikel VIII, onderdeel B, wordt "30e, 32b, eerste lid, 45, tweede lid, onderdeel c, en 84" vervangen door: 32b, eerste lid, 45, eerste lid, onderdeel c, 82a, eerste lid, en 84, eerste lid,.

75

In artikel VIII wordt na onderdeel B een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ba

Artikel 9, tweede lid, komt te luiden:

2. De bestuursorganen, bedoeld in het eerste lid, werken voorts samen met betrekking tot andere taken met de uitvoering waarvan die bestuursorganen zijn belast en die verband houden met de uitoefening van de taken, bedoeld in het eerste lid, en met instellingen en diensten die werkzaamheden verrichten die verband houden met deze taken.

76

In artikel VIII, onderdeel C, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

77

Artikel VIII, onderdeel D, komt te luiden:

D

Artikel 30d wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. na het verrichten van een onderzoek te besluiten over de herindicatie, bedoeld in artikel 11 van die wet;

2. Het eerste lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. in het geval betrokkene tot de doelgroep van die wet blijft behoren aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar betrokkene woonachtig is te adviseren:
1°. welke aanpassing van omstandigheden nodig is bij het verrichten van arbeid door betrokkene,

en

2°. of betrokkene in aanmerking komt voor toepassing van hoofdstuk 3 van die wet;

3. In het eerste lid, onderdeel c, wordt "niet of niet meer" vervangen door: niet meer.

4. Het tweede lid komt te luiden:

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor het besluit, bedoeld in het eerste lid, en over de advisering en de wijze waarop de herindicatie tot stand komt.

78

Artikel VIII, onderdeel E, vervalt.

79

Het in artikel VIII, onderdeel G, voorgestelde artikel 32c, wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid, onderdeel a, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

b. Het derde lid vervalt.

80

Artikel VIII, onderdeel H, wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel 1 wordt "Wet werken naar vermogen" telkens vervangen door: Participatiewet.

b. In onderdeel 1 wordt "artikelen 7, 8, 9, 10, 10b tot en met 10e" vervangen door: artikelen 7, 8, 8a, 9, 10, 10b, 10c en 10d .

c. Onderdeel 2 komt te luiden:

2. In het tweede lid, onderdeel c, wordt "artikel 69 van de Wet werk en bijstand" vervangen door: de Wet participatiebudget.

81

In artikel IX, onderdeel A, wordt "Wet werken naar vermogen" telkens vervangen door: Participatiewet.

82

Artikel IX, onderdeel Aa, komt te luiden:

Aa

Artikel 4a, tweede lid, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid, vervallen.

83

Artikel IX, onderdeel B, komt te luiden:

B

In de artikelen 8, vierde en zesde lid, 28, tweede en derde lid, 29, zesde lid, 38a en 48, eerste lid, onderdeel c, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

84

In artikel IX, onderdeel D, wordt "derde" vervangen door: vierde.

85

In artikel IX, onderdeel E, wordt "de onderdelen b en c tot a en b" vervangen door: de onderdelen b, c, d en e tot a, b, c en d.

86

Artikel IX, onderdeel G, komt te luiden:

G

Artikel 37a, derde lid, vervalt.

87

Artikel X, onderdeel A, komt te luiden:

A

In de artikelen 1, onderdeel f, 8, achtste en tiende lid, 28, tweede en derde lid, 29, zesde lid, 38a en 48, eerste lid, onderdeel c, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

88

Artikel X, onderdeel Aa, komt te luiden:

Aa

Artikel 4a, tweede lid, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid, vervallen.

89

In artikel X, onderdeel C, wordt "derde" vervangen door: vierde.

90

In artikel X, onderdeel D, wordt "de onderdelen b en c tot a en b" vervangen door: de onderdelen b, c, d en e tot a,b,c en d.

91

Artikel X, onderdeel F, komt te luiden:

F

Artikel 37a, derde lid, vervalt.

92

Artikel XI, onderdeel A, komt te luiden:

A

In de artikelen 29g, tweede lid, 29h, vijfde lid, 65j, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en 65k wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

93

In artikel XI, onderdeel B, wordt "91d, derde lid, en 91g, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel a, onder 3," vervangen door: en 91d, derde lid.

94

Artikel XI, onderdeel C, vervalt.

95

In artikel XII, onderdeel A, wordt "76, vierde lid, 78a, vierde lid, onderdeel d, en 130v" vervangen door: en 76, vierde lid,.

96

Artikel XII, onderdeel Aa, komt te luiden:

Aa

In artikel 24, derde lid, vervalt de tweede zin.

97

Artikel XII, onderdeel Ab, wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel 1 wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

b. Onderdeel 2 komt te luiden:

2. Het vijfde lid vervalt.

98

Artikel XII, onderdeel B, komt te luiden:

B

In de artikelen 27g, tweede lid, 27h, vijfde lid, en 78c wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

99

Artikel XII, onderdeel C, komt te luiden:

C

Artikel 26a, eerste lid, komt te luiden:

1. Artikel 24, eerste lid, onderdeel b, is niet van toepassing op de geïndiceerde, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet sociale werkvoorziening.

100

Artikel XIII, onderdeel 0A, komt te luiden:

0A

Artikel 43, derde lid, vervalt.

101

Artikel XIII, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 46, tweede en derde lid, alsmede de aanduiding "1." Voor het eerste lid, vervallen.

102

Artikel XIII, onderdeel C, komt te luiden:

C

In de artikelen 54, tweede lid, 54a, vijfde lid, en 67h wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

103

Artikel XIII, onderdeel D, vervalt.

104

In artikel XIV, onderdeel A, wordt na "4b," ingevoegd: 14a, zesde lid,.

105

Artikel XIV, onderdeel B, komt te luiden:

B

In de artikelen 9, eerste lid, 14g, tweede lid, en 14h, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

106

Artikel XV komt te luiden:

Artikel XV. Wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen

Artikel 1.6, eerste lid, van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen wordt als volgt gewijzigd:

1. In de onderdelen c, e en f wordt "Wet werk en bijstand" telkens vervangen door: Participatiewet.
2. In onderdeel i wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" telkens vervangen door: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

107

In artikel XVII, onderdeel C, vervalt: 22a, vijfde lid, onderdeel d,.

108

Artikel XVIII komt te luiden:

Artikel XVIII. Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet

De Algemene Kinderbijslagwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 17g, tweede lid, en 17h, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door "Participatiewet" en wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" vervangen door: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

B

In artikel 17h, vijfde lid, wordt na "algemene bijstand" ingevoegd: of een aanvullende uitkering.

109

Artikel XIX, onderdeel A, komt te luiden:

A

In de artikelen 45, tweede lid, en 45a, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

2. In artikel 17j, vijfde lid, wordt na "algemene bijstand" ingevoegd: of een aanvullende uitkering.

110

Artikel XX, onderdeel A, komt te luiden:

A

1. In de artikelen 17i, tweede lid, en 17j, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door "Participatiewet" en wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" vervangen door: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

2. In artikel 17j, vijfde lid, wordt na "algemene bijstand" ingevoegd: of een aanvullende uitkering.

111

Artikel XXI vervalt.

112

Artikel XXVIII komt te luiden:

ARTIKEL XXVIII. WIJZIGING VAN DE WET OP DE HUURTOESLAG

In artikel 27, vierde lid, van de Wet op de huurtoeslag wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

113

Artikel XXXI, onderdeel 0A, komt te luiden:

0A

Artikel 11, tweede lid, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid, vervallen.

114

Artikel XXXI, onderdeel 1A, komt te luiden:

1A

Artikel 11a vervalt.

115

Artikel XXXI, onderdeel A komt te luiden:

A

Artikel 16, derde lid, vervalt.

116

In artikel XXXI, onderdeel B, onder 2, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

117

Aan artikel XXXI wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

C

In artikel 24a, vijfde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

118

Artikel XLI komt te luiden:

Artikel XLI. Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht

De Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

1. Bijlage 2 wordt als volgt gewijzigd:

a. In hoofdstuk 1, artikel 1, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

b. In hoofdstuk 4, artikel 9, wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" vervangen door "Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten" en wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

2. In artikel 2 van Bijlage 3 wordt "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" vervangen door "Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten" en wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

119

De artikelen XLII en XLIIA vervallen.

120

Artikel XLIII wordt als volgt gewijzigd:

a. Onderdeel A komt te luiden:

A

Artikel 475d wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdelen a en b, aanhef, onder 1 en 2, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

2. In het tweede lid, onderdelen a tot en met f, derde lid, en vierde lid, wordt "Wet werk en bijstand" vervangen door: Participatiewet.

b. In onderdeel B wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

121

In de artikelen VII, onderdeel G, VIII, onderdelen C en G, XVI, onderdeel B, XVII, onderdelen A, B en D, XXI, XXII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXXIX, XXX, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII, onderdeel A, XXXVIII, XXXIX, XL, onderdeel B, XLII, onder 2, wordt "Wet werken naar vermogen" vervangen door: Participatiewet.

122

In artikel LII wordt in de onderdelen 1 en 2 "Invoeringswet Wet werken naar vermogen" vervangen door: Invoeringswet Participatiewet.

123

Na artikel LII worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel LIIA. Wijziging van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving

Artikel XXV van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid wordt “Wet werk en bijstand” vervangen door: Participatiewet.
2. In het zesde lid wordt “Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten” vervangen door “Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten” en wordt “Wet werk en bijstand” vervangen door: Participatiewet.

Artikel LIIB. Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

In artikel 3, vierde lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening wordt “Wet werk en bijstand” vervangen door: Participatiewet.

Artikel LIIC. Evaluatiebepaling

Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zendt binnen zes jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

124

Artikel LIV komt te luiden:

Artikel LIV. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Invoeringswet Participatiewet.

Toelichting NvW Participatiewet

Algemeen deel

Hoofdstuk 1 Inleiding

Dit is de vierde nota van wijziging op het wetsvoorstel Invoeringswet Wet werken naar vermogen. De nota van wijziging brengt, ook om de afspraken uit het sociaal akkoord (april 2013) door te voeren, ingrijpende en fundamentele veranderingen aan in het wetsvoorstel Invoeringswet Werken naar vermogen (WWNV). Het wetsvoorstel wordt daarmee in naam en inhoud vervangen door het wetsvoorstel voor de invoering van de Participatiewet¹. Het kabinet heeft u over de contouren van de Participatiewet in de brief van 21 december geïnformeerd.² Vanwege de fundamentele veranderingen ten opzichte van de WWNV³ is de nota van wijziging voor advies aan de Raad van State voorgelegd en is daarnaast op uitvoerbaarheid getoetst.

De regering heeft de ambitie om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. Voor de meeste mensen is meedoen vanzelfsprekend; zij hebben een baan, kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud en zijn ook op andere manieren maatschappelijk actief. Voor andere mensen is volwaardig meedoen een grotere opgave. De regering wil ook aan deze mensen perspectief blijven bieden op volwaardig burgerschap. De mens staat daarbij centraal. De regering gaat zo veel mogelijk uit van de eigen kracht van mensen en biedt ondersteuning waar dit nodig is. Het wetsvoorstel voor de Participatiewet is op deze belangrijke uitgangspunten gebaseerd.

De regering streeft ernaar om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt die plaats biedt voor jongeren en ouderen en voor mensen met en zonder beperking. Het is essentieel om mensen tot hun recht te laten komen en ze in staat te stellen zo veel mogelijk zelfstandig mee te doen aan de samenleving. Participatie, bij voorkeur via werk, zorgt voor sociale, economische en financiële zelfstandigheid, draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde en levert een bijdrage aan de sociale cohesie en de economie. In zo'n samenleving kan iedereen bijdragen aan het versterken van de economische en sociale kracht van Nederland. In deze Toelichting zet de regering uiteen op welke wijze de Participatiewet bijdraagt om dit te realiseren.

Nederland kan trots zijn op zijn sociale stelsel. Een stelsel dat is gebaseerd op solidariteit. Het vraagt om aanpassingen en voortdurend onderhoud om onze sociale verzekeringen en voorzieningen betaalbaar te houden en toegesneden op de huidige tijd. Een stelsel dat is gebaseerd op solidariteit moet immers effectief zijn en blijven. Dat is ook van belang om het maatschappelijk en politiek draagvlak te borgen.

Sinds het advies van de Commissie De Vries⁴ bestaat er bij gemeenten en organisaties als de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Divosa en Cedris breed draagvlak voor een wet die de voorzieningen voor bijstand, beschut werk en jonggehandicapten in één regeling onderbrengt. De Commissie De Vries wees er al op dat "slechts een beperkt deel van de mensen die onvoldoende productief zijn om het minimumloon te verdienen een baan vindt, voornamelijk in het kader van de Wet sociale werkvoorziening. Een grotere en nog groeiende groep komt daarvoor niet in aanmerking en valt tussen wal en schip". Daarom stelt de Commissie een uniforme benadering

---

¹ Vanwege de leesbaarheid wordt in de tekst voor het wetsvoorstel voor de invoering van de Participatiewet consequent de term 'Participatiewet' gehanteerd.

² Kamer stukken II, 2012-2013, 29817, nr. 98.

³ Bedoeld is het initiële wetsvoorstel Werken naar Vermogen. Vanaf nu genoemd 'WWNV'.

⁴ Commissie fundamentele herbezinning Wet sociale werkvoorziening, Werken naar vermogen, oktober 2008, Kamerstukken II, 2008-2009, 29 817, nr. 40.

voor van alle mensen die ondersteuning nodig hebben. Voor iedereen moet ongeacht de uitkeringsachtergrond hetzelfde instrumentarium beschikbaar zijn, om vervolgens maatwerk te kunnen bieden en mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt.

Ons huidige stelsel van voorzieningen is te complex, heeft onbedoelde bijeffecten en past niet bij de huidige arbeidsmarkt. Bij ongewijzigd beleid stijgen de kosten van deze voorzieningen en dreigt het maatschappelijk en politiek draagvlak voor het stelsel te verdwijnen. In de afgelopen periode zijn al belangrijke verbeteringen in het sociale stelsel aangebracht. En toch is ons bestaande stelsel nog steeds te weinig activerend. Het zorgt ervoor dat een grote groep mensen die al dan niet met begeleiding wel kan werken in een reguliere baan, niet aan de slag komt of uitsluitend in een beschutte werkomgeving actief is. De eigen kracht en de mogelijkheden van mensen worden zo onvoldoende benut, waardoor een te grote groep mensen onnodig niet werkt of niet in een reguliere baan werkt. Dit is niet alleen sociaal ongewenst, maar ook economisch en financieel onhoudbaar. Zeker nu we iedereen nodig hebben om voldoende draagvlak voor ons sociale stelsel te houden. De beroepsbevolking die de voorzieningen moet bekostigen, neemt de komende decennia sterk af, terwijl door de vergrijzing steeds meer mensen een beroep zullen doen op de voorzieningen in het sociale domein. Om deze voorzieningen in de toekomst te kunnen blijven aanbieden aan hen die hierop zijn aangewezen, moeten we nu scherpe, maar rechtvaardige keuzes maken. Het is om deze redenen dat de regering inzet op de totstandkoming van de Participatiewet.

Michel heeft een aan autisme verwante stoornis. Na diverse speciale basisscholen belandde hij op het Praktijkonderwijs. Daar liep hij vanaf zijn veertiende verschillende stages. Voor hem was zijn toekomst redelijk duidelijk: een Wajonguitkering. Nu, tien jaar later, werkt Michel bij een grote bouwmarkt. Daar kan hij klanten precies vertellen wat ze voor hun badkamer nodig hebben en welke verf voor hun huis geschikt is. Met zijn collega's heeft hij goed contact en hij heeft een uitgebreide vriendenkring opgebouwd. De bouwmarkt heeft hem vanaf het begin van zijn stage persoonlijke aandacht en beetje bij beetje meer verantwoordelijkheid gegeven. In samenspraak met de jobcoach van het UWV en zijn ouders kreeg hij steeds meer taken. Vanaf 2008 is hij in vaste dienst gekomen en zijn tussen zijn werkgever en jobcoach afspraken gemaakt hoe hij volledig zijn eigen loon kon gaan verdienen. In 2012 heeft hij zijn MBO-2 diploma behaald. De bouwmarkt en zijn ouders hebben hem hiertoe gestimuleerd en geholpen waar dat kon. Een Wajonguitkering heeft hij niet meer nodig. Over een paar jaar wil Michel zijn eigen afdeling runnen.

Één regeling voor mensen met arbeidsvermogen

De doelstelling van de Participatiewet is om iedereen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden, bij voorkeur naar regulier werk. De Participatiewet draagt zo bij aan de ambitie van het kabinet om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen aan de maatschappij. De doelgroep van de wet zijn mensen met arbeidsvermogen die zijn aangewezen op, al dan niet tijdelijke, ondersteuning om in hun bestaan te voorzien en/of op ondersteuning om aan het werk te komen.

In de huidige situatie bestaan er voor mensen met arbeidsvermogen verschillende regelingen: de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet werk en bijstand (WWB). Deze regelingen kennen verschillende rechten en plichten en zijn te weinig activerend. De regering vindt deze situatie ongewenst.

Met de Participatiewet voert de regering het principe van één regeling consequent door voor iedereen die in staat is om te werken, ook de mensen met een arbeidsbeperking, die daarvoor aangewezen zijn op ondersteuning. Voor iedereen uit deze doelgroep gaan dezelfde rechten en plichten gelden. Jongeren met een arbeidsbeperking maar met arbeidsmogelijkheden, komen niet langer in de Wajong terecht, maar horen tot de doelgroep van de Participatiewet. **Mensen die nu al een Wajonguitkering hebben, worden beoordeeld op arbeidsvermogen. Als zij arbeidsvermogen hebben en zijn aangewezen op ondersteuning, behoren zij tot de doelgroep van de Participatiewet.** De Wsw wordt met ingang van 1 januari 2015 afgesloten voor nieuwe instroom. Voor sommige mensen zal het ook vanaf die datum nodig blijven om in een beschutte werkomgeving te werken. Mensen die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, kunnen op basis van de Participatiewet in een beschutte werkomgeving aan de slag.

De doelgroep van de Participatiewet is groter dan de doelgroep van de WWB. De Participatiewet is, zoals hierboven al gemeld, meer dan de WWB gericht op het toeleiden van mensen met een

uitkering naar, bij voorkeur, regulier werk. De wet biedt zo aan een grotere groep mensen meer perspectief.

De beoogde invoeringsdatum van de Participatiewet is 1 januari 2015. Vanaf deze datum bestaat de WWB niet meer onder deze naam, maar wordt opgenomen in de Participatiewet. Gemeenten krijgen een centrale rol in de uitvoering van de wet. Zij kunnen voor de doelgroep een scala aan instrumenten en voorzieningen inzetten. Gemeenten krijgen daarmee meer mogelijkheden om ondersteuning op maat te leveren.

De Wajong blijft bestaan voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. UWV blijft de Wajong uitvoeren.

De Wsw blijft bestaan voor de mensen die nu al in de Wsw werkzaam zijn. Mensen die op 31 december 2014 in een Wsw-dienstbetrekking werken, houden hun wettelijke rechten en plichten.

De regering geeft gehoor aan de bezwaren van gemeenten en de sociale-werkvoorzieningssector (sw-sector) tegen het tempo waarin de efficiencyverbetering zou worden doorgevoerd in het wetsvoorstel WWNV. De Participatiewet verdubbelt de termijn die gemeenten en de sector daarvoor hebben van drie naar zes jaar. Daarmee krijgen gemeenten de tijd om de noodzakelijke transitie van de uitvoering van de Wsw op een verantwoorde manier door te voeren.

Samen met anderen

In het Regeerakkoord⁵ heeft het kabinet aangegeven dat het streeft 'naar een gezamenlijke sociale agenda' en met de sociale partners in gesprek wil 'over de invulling en uitwerking van de maatregelen in dit regeerakkoord'. Dit vanuit de wens om de grote onderwerpen op de arbeidsmarkt samen met sociale partners aan te pakken. Juist in economisch moeilijke tijden is goed overleg met de sociale partners en eensgezindheid tussen kabinet en sociale partners van groot belang om door deze moeilijke tijden te komen. Op 11 april 2013⁶ hebben kabinet en sociale partners in het sociaal akkoord afspraken gemaakt over de volle breedte van het arbeidsmarktbeleid in de komende jaren. Het kabinet kan samen met sociale partners gezamenlijk stappen nemen die leiden tot herstel en vertrouwen. Het sociaal akkoord heeft tot wezenlijke aanpassingen van de Participatiewet geleid ten opzichte van het Regeerakkoord.

De grote meerwaarde van dit akkoord voor de Participatiewet is dat de sociale partners zich nu ook hebben verbonden aan de belangrijke doelstelling van de wet om zo veel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Het draagvlak en het fundament voor de Participatiewet is daardoor versterkt. Onlosmakelijk verbonden met het succes van de Participatiewet zijn immers de beschikbare banen voor de doelgroep van de Participatiewet.

De afspraken uit het sociaal akkoord zijn voor de regering belangrijk omdat zij meehelpen om de doelstelling van de Participatiewet te realiseren. Met het sociaal akkoord is er draagvlak bij de sociale partners voor de doelstelling om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. De inspanningen om mensen via een reguliere baan aan de slag te helpen, lagen bij de WWNV te eenzijdig bij de gemeenten en bij de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook bestond er twijfel of er wel voldoende banen bij reguliere werkgevers beschikbaar zouden komen. Het sociaal akkoord is daarom een historische stap. Sociale partners bieden door zich met de afspraken in het sociaal akkoord garant te stellen voor extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking een zeer stevig fundament om deze groep aan de slag te krijgen bij reguliere werkgevers. Werkgevers hebben zich verbonden om vanaf 2026 100.000 extra banen in de marktsector te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking.

De onbalans van de WWNV, die de bal te eenzijdig bij werknemers legde, wordt door het sociaal akkoord verholpen. De verantwoordelijkheid om mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te

---

⁵ Kamerstukken II, 2012-2013, 33410, nummer 15

⁶ Kamerstukken II, 2012-2013, 33566, nummer 15

krijgen, komt dankzij het sociaal akkoord in balans. Want werkgevers nemen met de baangarantie hun verantwoordelijkheid. Natuurlijk neemt de overheid ook haar deel voor haar rekening. De overheid zich garant voor 2.500 extra banen per jaar vanaf 2014, tot een maximum is bereikt van 25.000 extra banen. De regering vindt de afspraak met de werkgevers over deze banen te prefereren ten opzichte van een eenzijdig opgelegd quotum. Vanwege het commitment dat uit het sociaal akkoord blijkt, geeft de regering de werkgevers het vertrouwen en de tijd om deze banen te realiseren.

Voor het succes van de Participatiewet zijn banen voor mensen met een arbeidsbeperking essentieel. De afspraken over de banen zijn daarom niet vrijblijvend. De regering zal dit nauwlettend monitoren. Als uit de monitoring blijkt dat werkgevers de afgesproken aantallen banen niet realiseren, wil de regering een stok achter de deur hebben. Daarom werkt de regering een quotumregeling uit. De regering zal in het najaar 2013 een wetsvoorstel voor deze quotumregeling indienen. De regering streeft ernaar om het wetstraject 1 januari 2015 afgerond te hebben. De regering activeert de quotumregeling als blijkt dat dit op basis van de gerealiseerde aantallen banen noodzakelijk is.

In het sociaal akkoord is ook afgesproken dat er 35 regionale Werkbedrijven komen. Zij vormen de schakel tussen de werkgevers en de mensen met een arbeidsbeperking die aan de slag worden geholpen. Deze Werkbedrijven zijn geen doel op zich, maar zijn een instrument om de banen die de werkgevers voor de doelgroep hebben, zorgvuldig en snel te matchen met de mensen voor wie ze bestemd zijn. Ook bij de vormgeving van de Werkbedrijven is efficiëntie het uitgangspunt. Werkbedrijven worden geen nieuwe, bureaucratische structuur, maar een efficiënte en praktische tafel die het matchen makkelijker maakt en zo veel mogelijk aansluit op al bestaande samenwerkingsverbanden in de 35 arbeidsmarktregio's.

In de afgelopen periode hebben het kabinet, de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG), de gemeenten en de sociale partners een start gemaakt om de afspraken uit het sociaal akkoord uit te werken. De uitwerking daarvan is in deze nota van wijziging opgenomen. Ook in de komende periode zal het kabinet met alle betrokkenen in gesprek blijven voor de nadere invulling van de afspraken.

Efficiënt en zorgvuldig

Gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet voor een grote doelgroep. Gemeenten krijgen meer instrumenten tot hun beschikking. Daarvoor hebben gemeenten beleidsruimte en slagkracht nodig. Belangrijke uitgangspunten bij de uitwerking van de Participatiewet zijn voldoende beleidsruimte voor gemeenten en geen onnodige bureaucratie. De regering geeft gemeenten met de Participatiewet de ruimte om zelf te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben zonder dat de wet hen hindert met overbodige bepalingen. Zo krijgen gemeenten de ruimte om zelf te kiezen hoe ze de nieuwe voorziening beschut werk organiseren.

Een van de afspraken uit het sociaal akkoord is om het instrument loondispensatie dat in de WWNV als instrument was opgenomen, te vervangen door een nieuwe vorm van loonkostensubsidie. Deze nieuwe vorm van loonkostensubsidie is niet per definitie tijdelijk, maar kan zo nodig voor een langere periode worden ingezet en is gericht op mensen met een arbeidsbeperking. Mensen met een arbeidsbeperking die met loonkostensubsidie aan de slag gaan bij een werkgever krijgen loon conform de geldende collectieve arbeidsovereenkomst (cao). Mensen komen daardoor eerder uit de uitkering. Met loondispensatie zouden werknemers voor langere tijd een inkomen (bestaande loon en een aanvullende uitkering) onder het wettelijk minimumloon (WML) ontvangen. Loondispensatie bleek bij sociale partners onvoldoende draagvlak te hebben. Ook meerdere gemeenten waren, ook vanwege de bureaucratie voor de inzet van loondispensatie, niet enthousiast over dit instrument. Het vervangen van loondispensatie door loonkostensubsidie 'nieuwe stijl' vergroot het draagvlak en de betrokkenheid van sociale partners en gemeenten en zijn essentieel voor een succesvolle aanpak. Ook leidt loonkostensubsidie tot een vermindering van de administratieve lasten bij gemeenten.

Een belangrijk deel van de nieuwe doelgroep van gemeenten bestaat uit de mensen met een Wajonguitkering die zijn beoordeeld op hun arbeidsvermogen en daarna tot de gemeentelijke doelgroep behoren. De regering zal in samenspraak met gemeenten, UWV en de mensen zelf ervoor zorgen dat de overdracht van deze groep op een zorgvuldige manier plaatsvindt. De overgang vindt geleidelijk plaats, zodat er voldoende tijd is voor de mensen om zich in te stellen op de nieuwe situatie. En er ook voldoende tijd voor UWV is, zodat UWV de kennis goed kan overdragen, en de gemeenten er klaar voor staan om de mensen op te vangen.

Ook bij de inrichting en de werkwijze van de 35 Werkbedrijven is het uitgangspunt om bureaucratie te voorkomen en ze efficiënt in te richten.

Naast de nieuwe voorzieningen die met de wet beschikbaar komen, blijven gemeenten beschikken over alle bestaande instrumenten en voorzieningen, zoals re-integratietrajecten, proefplaatsingen, enzovoorts.

Met de Participatiewet komt er één gebundeld re-integratiebudget voor gemeenten.

De regering beziet nog of een ongedeeld budget voor het gehele sociale domein bijdraagt aan het wegnemen van bureaucratie en een doeltreffender en doelmatiger inzet van middelen.

Er is een toekomstbestendig financieel stelsel nodig, dat voldoende mogelijkheden biedt om te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen. Om gemeenten in staat te stellen hun burgers volwaardig te laten participeren in de samenleving, worden geldstromen eenvoudiger en eenduidiger ingericht.

Realistisch en in samenhang

Nederland heeft te maken met economisch zware tijden. Ons land moet forse inspanningen leveren om ervoor te zorgen dat Nederland sterk en sociaal uit de crisis komt. Deze inspanningen raken ook het sociale domein. Het is in deze periode belangrijk dan wij de lasten eerlijk verdelen en de sociale voorziening zo inrichten dat ze ook voor toekomstige generaties toegankelijk blijven. Daarbij hoort ook dat we ervoor zorgen dat de voorzieningen uitsluitend beschikbaar komen voor degenen die deze ondersteuning echt nodig hebben.

Daarom vragen we van iedereen die daartoe in staat is een bijdrage. Tegelijkertijd moeten we er ook voor zorgen dat mensen niet onnodig gebruik maken van de voorzieningen in ons sociale stelsel. Het is van belang dat mensen hun eigen mogelijkheden benutten en gebruik maken van de kansen die de Participatiewet biedt. Daarom gaat de regering de bijstand activerender maken, zodat meer mensen aan de slag gaan, door te werken of door andere activiteiten te verrichten. Om dat doel te bereiken, wil de regering - in lijn met het Regeerakkoord - de bestaande ontheffingen van de arbeids- en re-integratieverplichtingen herzien en gaat de verplichting tot tegenprestatie naar vermogen voor iedereen gelden. Ook zal de regering de arbeidsverplichtingen aanscherpen en de duur en hoogte van de maatregel uniformeren bij het niet nakomen van deze verplichtingen. De indiening van het wetsvoorstel maatregelen Wet werk en bijstand (WWB) bij de Tweede Kamer is voorzien in september 2013. De beoogde inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is 1 juli 2014. De WWB wordt opgenomen in de Participatiewet. Deze wijzigingen zullen dan deel gaan uitmaken van de Participatiewet.

De Participatiewet is onderdeel van de verschillende decentralisaties die de regering in deze kabinetsperiode tot stand wil brengen. Het doel van de decentralisaties is om te komen tot meer samenhang op het terrein van de participatie, ondersteuning en begeleiding en jeugdzorg. Gemeenten krijgen meer taken en meer ruimte om zelf het beleid te bepalen. De regering is ervoor verantwoordelijk dat zij de wet- en regelgeving voor de decentralisaties zo inricht, dat zij het voor gemeenten en andere organisaties mogelijk maakt om deze wetten in samenhang uit te voeren. Met als beoogd resultaat een integrale dienstverlening voor de burgers, zonder overbodige bureaucratie en regeldruk.

De Participatiewet stelt gemeenten in staat een samenhangende aanpak te ontwikkelen en in hun beleidsprogramma vast te leggen voor mensen die niet zonder ondersteuning op de arbeidsmarkt

kunnen participeren. Hiervoor is breed draagvlak bij gemeenten. Met de Jeugdwet komt de gehele jeugdzorg onder hun verantwoordelijkheid. Ook grote delen van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) worden gedecentraliseerd naar gemeenten.

Een soepele overgang van school naar werk is ook van belang voor een samenhangende aanpak. Gemeenten spelen daarin samen met hun scholen een belangrijke rol. Het is noodzakelijk dat de gemeente structurele samenwerking en afstemming opbouwt met scholen voor speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de regio. Ook samenwerking en afstemming met de (leer)bedrijven is belangrijk. Dit vergroot de kans op een succesvolle afronding van de opleiding van deze jongeren en betere kansen op een passende baan, al dan niet met begeleiding of via beschut werk.

Gemeenten worden met de veranderingen geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding, verzorging en re-integratie. Dit maakt een meer samenhangende aanpak binnen het sociale domein mogelijk.

Zo kunnen mensen met een beperking, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en gezinnen met complexe problemen met hun vragen terecht bij één partij: de gemeente. De belemmering om zelfstandig te kunnen participeren heeft immers vaak meerdere oorzaken. Gemeenten kunnen het beste bepalen welke ondersteuning het meest effectief is.

Zij staan het dichtst bij de burger en kunnen bij uitstek de dienstverlening aan hun burgers integraal en 'op maat' aanbieden, zonder onnodige bureaucratie. Zij kunnen daarbij aansluiten bij de lokale leefwereld van hun burgers en gebruikmaken van de eigen kracht van de burgers en van hun omgeving.

Omslag in denken

Met de Participatiewet en met de decentralisaties op andere beleidsterreinen krijgen gemeenten betere mogelijkheden om tot een samenhangend en integraal beleid in het sociale domein te komen. De taken, de verantwoordelijkheden en de noodzakelijke omslag in denken vragen veel van gemeenten. De regering biedt gemeenten de ruimte om zelf te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben. De regering stimuleert en ondersteunt een samenhangende aanpak. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is de coördinerend bewindspersoon voor de samenhang van de decentralisaties. Hij houdt zicht op de taken die overgaan en ziet erop toe dat de afzonderlijke wet- en regelgeving zo goed mogelijk op elkaar worden afgestemd.

De gemeenten staan voor de stevige opgave om in korte tijd te komen tot een samenhangende en integrale benadering. Voor de totstandkoming van de Participatiewet heeft de regering veelvuldig contact gezocht met de gemeentelijke koepels, met gemeenten **en met de sociale partners**. In de tijd tot inwerkingtreding van de Participatiewet, en ook daarna, zal de regering hierover met gemeenten, de VNG, Divosa, Cedris, UWV en **de sociale partners** in gesprek blijven.

Goede uitvoering is cruciaal voor het succes van de Participatiewet. De regering zal de gemeenten, hun Sw-bedrijven en werkgevers waar nodig ondersteunen bij de voorbereiding op en de uitvoering van de Participatiewet. De ondersteuning vindt waar mogelijk plaats in samenhang met de ondersteuning voor de andere decentralisaties. Dit gebeurt zowel proactief als vanuit de vraag van de uitvoerders. De nieuwe onderdelen van de Participatiewet, de nieuwe vorm van loonkostensubsidie, beschut werk en de inrichting van de Werkbedrijven zullen bij de ondersteuning extra aandacht krijgen. De regering zorgt ervoor dat ervaringen en aanwezige expertise toegankelijk zijn. De regering overlegt met de betrokken organisaties, **waaronder de sociale partners**, over de manier waarop de ondersteuning het beste kan plaatsvinden. Waar nodig en waar mogelijk werkt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid samen met het TransitieBureau Begeleiding⁷, dat de voorbereidingen treft voor de Wet maatschappelijke

---

⁷ Het TransitieBureau Begeleiding is een samenwerkingsverband tussen VNG en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

ondersteuning (Wmo), het TransitieBureau Jeugd⁸ en met de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (relatie met passend onderwijs) en BZK. Ook maakt de regering bij de ondersteuning gebruik van de ervaringen van de focusgemeenten⁹.

De regering vindt het ook belangrijk dat gemeenten de mensen om wie het gaat actief betrekken bij het beleid voor de Participatiewet. Zij versterkt in de Participatiewet de rol van de cliënten bij de vormgeving van het lokaal beleid.

Tot slot

De doelstelling van de Participatiewet is helder. Mensen die nu nog aan de kant staan, krijgen meer kansen. Meer kansen op werk of meer kansen om op een andere manier mee te doen aan de samenleving. **Het sociaal akkoord dat het kabinet op 11 april 2013 met werkgevers en werknemers gesloten heeft, ondersteunt het doel om zo veel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking bij een reguliere werkgever aan de slag gaan.** De Participatiewet maakt de sociale zekerheid bovendien toekomstbestendig. Dat is belangrijk, omdat er een vangnet moet blijven bestaan voor de mensen die het niet alleen redden. Mensen die dit nodig hebben, moeten we bescherming en ondersteuning blijven bieden.

Met de Participatiewet en de andere decentralisaties zet de regering belangrijke stappen naar een omslag in het sociaal domein. Die omslag vraagt een grote inspanning van iedereen die bij deze wet betrokken is. De regering beseft dat dit in de huidige economische situatie niet eenvoudig zal zijn. Dat geldt zeker ook voor de gemeenten die bij de uitvoering van de wet zo'n belangrijke rol spelen. De regering trekt waar mogelijk samen op met gemeenten, andere betrokken organisaties, **de sociale partners** en de mensen zelf. Zij ziet het als een gezamenlijke doelstelling om van de Participatiewet een succes te maken.

Gemeenten krijgen met de invoering van deze wet en met de invoering van de andere decentralisaties meer taken en meer bevoegdheden. Zij krijgen voor deze taken de beschikking over een breed scala aan instrumenten en voorzieningen. Gemeenten kunnen deze instrumenten in samenhang en integraal inzetten, en maatwerk leveren aan hun burgers. Gemeenten kunnen de eigen kracht van mensen benutten en zoveel mogelijk aansluiten bij de specifieke leefsituatie van mensen. Dit zorgt ervoor dat de inzet van middelen doelmatiger en doeltreffender wordt. Het doel dat het kabinet in het Regeerakkoord heeft genoemd als uitgangspunt bij de decentralisaties komt zo dichterbij: één gezin, één plan, één regisseur.

Leeswijzer

De toelichting op deze nota van wijziging is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 gaat in op de banen voor de doelgroep.
- Hoofdstuk 3 gaat in op de instrumenten, de regionale aanpak en het Werkbedrijf.
- Hoofdstuk 4 gaat in op de invulling van het instrument loonkostensubsidie.
- Hoofdstuk 5 behandelt de nieuwe voorziening beschut werk.
- Hoofdstuk 6 behandelt de situatie van de Wsw vanaf 1 januari 2015.
- Hoofdstuk 7 gaat in op de veranderingen en de volumeontwikkeling bij de Wajong.
- Hoofdstuk 8 geeft een beschrijving van de financiering- en verdelingssystematiek.
- Hoofdstuk 9 bevat een opsomming van de commentaren en adviezen die de regering heeft ontvangen. Het gaat hier om uitvoeringstoetsen van de VNG en het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV).
- Hoofdstuk 10 geeft aan wat de financiële effecten zijn van de Participatiewet. Zowel de besparingen als de effecten op de uitvoeringskosten komen aan bod.

---

⁸ Het TransitieBureau Jeugd is een samenwerkingsverband tussen VNG, VWS en ministerie van Veiligheid en Justitie.

⁹ Sinds medio 2012 werkt het Rijk samen met een twaalfstal gemeenten, verspreid over het land. Het doel is om inzicht te krijgen in de werkwijzen die gemeenten ontwikkelen om de decentralisaties in samenhang uit te voeren en om eventuele knelpunten te signaleren.

Hoofdstuk 2 Meer banen voor mensen in de Participatiewet

Inleiding

De doelstelling van de Participatiewet is om zo veel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te helpen. Bij de WWNV bestond er twijfel of er voor mensen met een arbeidsbeperking wel voldoende banen beschikbaar zouden komen bij werkgevers. Met de afspraak in het sociaal akkoord van 11 april 2013 over de extra banen en met de quotumregeling achter de hand zijn er nu garanties dat de banen ook daadwerkelijk beschikbaar komen¹⁰. De regering vindt het te prefereren dat werkgevers zich verbinden via afspraken dan dat een verplichting via een wettelijke regeling wordt opgelegd. De gemaakte afspraken zijn echter niet vrijblijvend. De regering bereidt een wettelijk quotum voor dat in werking treedt als werkgevers minder banen realiseren dan is afgesproken in het sociaal akkoord.

De arbeidsmarkt

Nederland heeft te maken met economisch zware tijden. Het zal de nodige inspanningen vergen om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Er is vaak sprake van een kwalitatieve discrepantie ('mismatch') tussen mensen die op zoek zijn naar werk en de vraag van werkgevers naar werknemers. Bovendien zijn er verschillen in de arbeidsmarktsituatie per regio. Dat neemt niet weg dat er voortdurend kansen zijn. In 2012 zijn er volgens CBS 657 duizend vacatures ontstaan; in 2013 ontstaan naar schatting 638 duizend vacatures¹¹. De oorzaak van deze daling is de ongunstige economische situatie.

Ondanks de huidige economische crisis blijft er een grote vraag naar werknemers bestaan. Er zijn sectoren die mensen moeten ontslaan (bouw, vervoer en industrie), er zijn sectoren die juist weinig of veel minder last hebben van de economische crisis en er zijn sectoren die groeien (verpleeg- en verzorgingstehuizen, gehandicaptenzorg en ziekenhuizen). Er is dus wel degelijk behoefte aan personeel, ook in de huidige arbeidsmarkt. De vacatures laten dit zien. Zelfs in sectoren met een overschot aan personeel is er vraag naar arbeidskrachten, omdat werkgevers bepaalde functies niet vervuld krijgen. Momenteel is er bijvoorbeeld een grote behoefte aan technisch personeel in industriële sectoren.

Eind maart 2013 stonden er, gecorrigeerd voor seizoensinvloeden, 97 duizend vacatures open. Vooral in de handel en de zakelijke dienstverlening zijn er veel openstaande vacatures. De ontwikkeling van het aantal vacatures wordt bepaald door hoeveel vacatures er ontstaan en hoeveel er vervuld zijn. In 2012 zijn er 657 duizend vacatures ontstaan. Ondanks de economisch situatie is er nog steeds veel dynamiek op de arbeidsmarkt. Iedere dag vinden duizenden mensen een baan. Het is belangrijk dat werklozen op de Nederlandse arbeidsmarkt meedraaien. In 2011 zijn 82 duizend mensen vanuit de WWB aan het werk. In het eerste halfjaar van 2012 waren dat er 42 duizend¹². Er zijn dus zeker kansen op de arbeidsmarkt, ook in een economische recessie.

Een deel van de mensen met een arbeidsbeperking is aangewezen op laaggeschoolde arbeid. De regering onderzoekt daarom, conform de motie Dijkgraaf¹³, hoe sectoren waarin veel vraag is naar laaggeschoolde arbeid, ontvankelijker kunnen worden voor mensen met een arbeidsbeperking.

Op termijn biedt ook de krimp van de beroepsbevolking als gevolg van de vergrijzing en ontgroening baankansen. Wanneer de economie weer aantrekt, zal de vraag naar arbeid weer toenemen. Werkgevers zullen dan al het mogelijke arbeidspotentieel moeten benutten om in hun personeelsbehoefte te kunnen voorzien. Dit geldt vooral voor die sectoren waar sprake is van een extra grote vervangingsvraag als gevolg van vergrijzing. Dit biedt kansen voor mensen met een

---

¹⁰ In de hoofdlijnenbrief van PM. heeft het kabinet de Tweede Kamer geïnformeerd over de hoofdlijnen van de quotumregeling

¹¹ UWV Landelijke arbeidsmarktprognose 2013. Update, januari 2013

¹² Monitor Arbeidsmarkt april 2013, mei 2013.

¹³ Kamerstukken II, 2012-2013, 29817, nummer 121

arbeidsbeperking. Ook gemeenten hebben er belang bij om zoveel mogelijk mensen uit de doelgroep aan een reguliere baan te helpen.

Uit onderzoek van Newcom¹⁴ komt naar voren dat bijna de helft van alle werkgevers (48 procent) een toename van geschikte werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt verwacht. Van de werkgevers die al met deze groep werken, verwacht zelfs 63 procent een toename van geschikt werk. Bij werkgevers die geen ervaring hebben met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, blijft de prognose steken bij 32 procent.

Kortom: er zijn nu en zeker op termijn kansen op een baan voor mensen in de Participatiewet, ook voor mensen met een arbeidshandicap. De regering vindt het van belang dat deze kansen beter benut gaan worden. De Participatiewet en de afspraken uit het sociaal akkoord leveren hieraan een belangrijke bijdrage.

Arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking blijft achter

Om werkgevers meer te bewegen mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen, is de laatste jaren veel gedaan om werkgevers beter te ondersteunen en te faciliteren zodat het voor hen (financieel) aantrekkelijker en eenvoudiger is om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Dit heeft geleid tot goede voorbeelden van werkgevers die actief met deze groep aan de slag gaan. Zo zijn er positieve initiatieven vanuit het grootbedrijf zoals Albert Heijn en Philips, maar ook uit het midden- en kleinbedrijf, zoals Boogaard Almere, Nedco, Annie Connect en Dorint Hotel. Ondanks deze goede voorbeelden lukt het echter nog onvoldoende om mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers aan de slag te krijgen.

Onder andere uit de tussenrapportages van de pilots Werken naar vermogen¹⁵, de monitor Arbeidsparticipatie UWV¹⁶ en de SZW rapportage 'Cao-afspraken 2011' blijkt dat het aannemen van mensen met een arbeidsbeperking nog geen automatisme is.

Uit rapportages van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)¹⁷ en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat arbeidsgehandicapten verhoudingsgewijs veel minder vaak een baan krijgen dan werknemers zonder arbeidshandicap. De netto arbeidsdeelname van arbeidsgehandicapten is de laatste jaren gedaald. Dit ondanks het beleid om werkgevers beter te ondersteunen en te faciliteren en het voor hen (financieel) aantrekkelijker en eenvoudiger te maken om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen.

Werkgevers stellen zich garant voor extra banen

De regering vindt het niet acceptabel dat grote groepen arbeidsgehandicapten aan de kant blijven staan, terwijl zij wel arbeidsvermogen hebben. Het moet normaal worden dat arbeidsgehandicapten deel uit maken van het arbeidsproces. Dit vraagt om een forse cultuurverandering. De regering is dan ook positief dat sociale partners met de afspraken uit het sociaal akkoord onderschrijven dat de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking omhoog moet en dat daarvoor een extra inspanning nodig is. Met het sociaal akkoord nemen zij hun verantwoordelijkheid nemen en stellen zij zich garant voor 125.000 extra banen voor een doelgroep die moeilijk aan de slag komt. De afspraken uit het sociaal akkoord verbreden het draagvlak om banen voor de mensen met een arbeidsbeperking te realiseren. Het betekent dat er op structurele basis een substantieel aantal banen komt voor de groep mensen die het lastig heeft op de arbeidsmarkt. Uit berekeningen van het CPB¹⁸ blijkt dat de garantstelling voor de extra banen ten opzichte van de quotumregeling in principe gunstig is voor de werkgelegenheid.

De regering ziet de meerwaarde van het sociaal akkoord in het feit dat de sociale partners zich hebben verbonden aan de doelstelling om meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te helpen. De gemaakte afspraken zijn echter niet vrijblijvend. De regering bereidt een wettelijk

¹⁴ Newcom, Research & Consultancy (2012), *Kansen op de arbeidsmarkt*, Cedris

¹⁵ Kamerstukken II, 2012-2013, 29817, nummer 101

¹⁶ Kamerstukken II, 2012-2013, 29817, nummer 99

¹⁷ Startklaar voor vier jaar. Een verkenning van publieke prestaties voor de kabinetsformatie 2012

¹⁸ Na publicatie verwijzen

quotum voor dat in werking treedt als werkgevers minder banen realiseren dan is afgesproken in het sociaal akkoord.

Met de afspraken uit het sociaal akkoord voor extra banen en een wettelijk quotum als stok achter de deur, is gewaarborgd dat de komende jaren een substantieel aantal van 125.000 extra banen voor de doelgroep tot stand komt. Banen voor mensen die in staat zijn om bij een reguliere werkgever aan de slag te gaan, maar die op basis van het huidige systeem mogelijk in de Wsw of de Wajong waren ingestroomd. Deze mensen kunnen straks met ondersteuning vanuit de Participatiewet aan de slag in reguliere banen.

Werkgevers in de markt (inclusief zorg) stellen zich garant voor 2.500 extra banen in 2014, 5.000 extra banen in 2015 en oplopend met 1.000 banen per jaar naar 10.000 extra per jaar in 2020, tot in 2026 een aantal van 100.000 is bereikt. In aanvulling daarop stelt de overheid zich garant voor 2.500 extra banen per jaar vanaf 2014, tot een maximum is bereikt van 25.000 banen. Concreet geldt voor zowel de garantstelling van de banen als voor het quotum de volgende doelgroep:

1. De groep mensen met een arbeidsbeperking die gedeeltelijk inzetbaar is bij reguliere werkgevers. De mensen die bij een reguliere werkgever werken, worden conform cao betaald. Het verschil tussen loonwaarde en wettelijk minimumloon (WML) betaalt de overheid met een loonkostensubsidie.
2. Mensen met een arbeidsbeperking die weliswaar gedeeltelijk inzetbaar zijn bij reguliere werkgevers, maar die nog geen werk hebben gevonden.

De doelgroep focust daarmee op de groep die het het lastigst heeft, namelijk mensen met een arbeidsbeperking die arbeidsvermogen hebben maar niet zelfstandig het WML kunnen verdienen, en op mensen met een arbeidsbeperking die het WML kunnen verdienen door gebruik te maken van een voorziening gericht op persoonlijke ondersteuning op de werkplek via een jobcoach. Deze groep zit nu nog gedeeltelijk in de Wajong, WWB en Wsw.

Niet alleen zorgen sociale partners voor extra banen voor deze doelgroep, zij nemen ook maatregelen die ervoor zorgen dat minder mensen een beroep hoeven te doen op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de WIA. De maatregelen richten zich op een verdere versterking van de inzet op preventie en re-integratie met name voor vangnetters en de groep WGA 80-100. Sociale partners komen in 2014 met concrete maatregelen die uiterlijk per 2015 kunnen worden ingevoerd. Sociale partners blijven ervoor verantwoordelijk dat minder mensen vanuit de Ziektewet een beroep doen op de WIA. In pilots gericht op re-integratie ontwikkelen sociale partners hiertoe innovatieve werkwijzen, die op termijn landelijk uitgerold worden. Deze maatregelen zijn dus additioneel en komen bovenop de 100.000 banen waarvoor werkgevers in de markt (en de 25.000 voor de overheid) zich garant stellen.

De uitwerking van de quotumregeling is volop in gang. De regering doet dat in nauwe samenspraak met werkgevers en werknemers. In het najaar van 2013 zal de regering, na afstemming met de sociale partners, de vereiste regelgeving voor de quotumregeling indienen. De wetgeving voor de quotumregeling zal volgens de planning 1 januari 2015 zijn afgerond.

Een belangrijke bevinding uit de pilots Werken naar Vermogen¹⁹ is dat het vaak nodig is om bestaande functies aan te passen op de capaciteiten van de mensen met een arbeidsbeperking. Dit is nodig om mensen te kunnen plaatsen bij reguliere werkgevers. Dat maakt de vraag belangrijk welke structurele aanpassingen in de functiestructuur van het loongebouw nodig zijn om banen voor deze mensen beschikbaar te kunnen stellen. Gemeenten en sociale partners maken in de Werkkamer afspraken over de uitwerking van de Werkbedrijven. Werkbedrijven vormen de schakel tussen de werkgevers en de mensen met een arbeidsbeperking. Het is belangrijk dat de verantwoordelijk partijen, gemeenten en sociale partners, bij deze uitwerking ook aandacht geven aan de vraag over deze structurele aanpassingen in de functiestructuur.

¹⁹ t.z.t. de verwijzing van het Kamerstuk opnemen (brief aan de Kamer met eindrapportages)

Nieuwe doelgroep Participatiewet gemeenten

De Participatiewet zorgt ervoor dat er één regeling komt voor iedereen die in staat is om te werken. Het huidige stelsel wordt zo minder complex en transparanter.

Gemeenten voeren de bijstand al uit. Met de Participatiewet krijgen gemeenten te maken met een grotere doelgroep.

Tabel 1 laat zien dat de groep die een beroep kan doen op de Participatiewet vanaf 2015 tot en met 2018 met circa 30 duizend mensen per jaar zal toenemen. Ongeveer tweederde van deze toename komt uit de huidige Wajongregeling. Zij gaan vanaf 1 juli 2015 geleidelijk over naar gemeenten omdat ze arbeidsvermogen hebben en nog niet werken²⁰. Het overige deel betreft voor ongeveer de helft mensen die vanaf 1 januari 2015 niet meer de Wajong in kunnen stromen vanwege arbeidsvermogen en voor de andere helft mensen die vanaf diezelfde datum niet meer de Wsw in kunnen stromen.

Na 2018 zal de jaarlijkse toename van de doelgroep voor de Participatiewet aanzienlijk kleiner worden, omdat de mensen uit het zittende bestand Wajong met arbeidsvermogen dan al zijn overgegaan naar gemeenten. Naar verwachting zal de doelgroep van de Participatiewet door de maatregelen uit deze nota van wijziging dan met minder dan 10 duizend mensen per jaar toenemen. Bijna de helft daarvan (circa 4 duizend mensen) betreft mensen die al bij gemeenten bekend zijn. Dit zijn mensen die bij ongewijzigd beleid zouden zijn ingestroomd in de Wsw.

Tabel 1: Ontwikkeling gemeentelijke doelgroep Participatiewet (aantallen gemiddeld per jaar x 1.000)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal toename gemeentelijke doelgroep	0	7	35	66	94

²⁰ Mensen in de Wajong die al werken en een aanvullende uitkering of voorziening hebben, blijven voorlopig gedurende hun dienstbetrekking bij UWV. Mensen die al werken zonder aanvullende uitkering of voorziening, zullen waarschijnlijk niet bij gemeenten aankloppen.

Hoofdstuk 3 Ruimte voor maatwerk

Inleiding

De ambitie van de regering is om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. Uitgangspunt is de eigen kracht van mensen en het bieden van ondersteuning waar dat nodig is. Gemeenten krijgen met de Participatiewet de ruimte om zelf, op lokaal niveau, te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben zonder dat de wet hen hindert met overbodige bepalingen.

Beleidsvrijheid gemeenten

De regering ziet gemeenten als een belangrijke partner bij het bevorderen van participatie van burgers. Het uitgangspunt bij de decentralisaties (naast de Participatiewet de hervorming van de langdurige zorg en de Jeugdwet) is vastgelegd in de 'Decentralisatiebrief'. De regering wil de zelfredzaamheid van burgers maximaal faciliteren en stimuleren. Door de dienstverlening dichter bij de mensen te organiseren, is maatwerk mogelijk en wordt onnodige bureaucratie vermeden. Om de kansen te zien en te benutten moet je kennis hebben van de leefwereld van de mensen. Op basis van de contacten met individuele mensen kun je de oplossing bieden die voor die persoon in die omstandigheden ook een echte oplossing is. Generieke regels die oplossingen voorschrijven zijn voor individuele mensen niet bruikbaar. De oplossing is immers vaak maatwerk.

Om gemeenten in staat te stellen het noodzakelijke maatwerk te bieden, geeft de regering bij de Participatiewet de gemeenten de vrijheid om te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben en ook de ruimte geven om deze ondersteuning zonder overbodige bureaucratische regels te kunnen organiseren. Gemeenten zijn daartoe het beste in staat, omdat zij dicht bij de burger staan, democratisch gelegitimeerd zijn en bekend zijn met de lokale en regionale arbeidsmarkt. Bovendien bieden de decentralisaties op andere terreinen (zoals jeugdzorg en begeleiding) gemeenten mogelijkheden om een integrale aanpak te realiseren. Zo ontstaat ruimte voor een professionele, innovatieve dienstverlening aan mensen die dat nodig hebben.

Om een integrale aanpak te kunnen realiseren is het nodig dat gemeenten en andere uitvoerders over de juiste informatie en gegevens kunnen beschikken. Het zou nodig kunnen zijn dat uitvoerders andere wensen krijgen voor hun informatievoorziening. Bijvoorbeeld de wens om informatieprocessen en ICT-systemen meer te standaardiseren en mogelijkheden om gegevens uit te wisselen. Als dit zo is, zal de regering het initiatief nemen om met uitvoerders afspraken te maken en, zo nodig, de wetgeving hierop aan te passen.

Gemeenten zijn op grond van artikel 7 van de WWB²¹ verantwoordelijk voor het ondersteunen van de gemeentelijke doelgroep bij arbeidsinschakeling. Tot de gemeentelijke doelgroep behoren ook niet-uitkeringsgerechtigden. Mensen uit de gemeentelijke doelgroep hebben een aanspraak op de naar het oordeel van de gemeente noodzakelijk geachte voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling (artikel 10 WWB). Mensen kunnen dus een aanvraag indienen voor ondersteuning bij re-integratie of een voorziening, zoals een jobcoach. Gemeenten bepalen, gegeven de landelijke regels, de vorm, inhoud en intensiteit van de instrumenten die ze aan mensen aanbieden en de duur van de ondersteuning. De doelgroep van de Participatiewet is heterogeen. Gemeenten bepalen op basis van een goede diagnose welk instrument zij inzetten op basis van de mogelijkheden en behoefte van de individuele cliënt. De gemeente stelt vast wie op eigen kracht aan de slag kan komen en wie daarvoor ondersteuning nodig heeft, en in welke vorm.

Op de Participatiewet zijn de algemene regels voor bezwaar en beroep van toepassing zoals die op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gelden. Dat betekent dat tegen een besluit van het college als bedoeld in de Awb bezwaar kan worden gemaakt en eventueel beroep kan worden ingediend. Indien burgemeester en wethouders een aanvraag om ondersteuning afwijzen, zullen zij dit met redenen omkleed moeten doen. Tegen deze beslissing staan bezwaar en beroep open voor

²¹ De Participatiewet vervangt de WWB door deze nota van wijziging.

de belanghebbende. Burgemeester en wethouders moeten bij hun besluit op deze aanvraag maatwerk leveren. De gemeente moet dus naar aanleiding van een aanspraak op ondersteuning altijd een individuele afweging maken of zij die aanspraak wil en kan honoreren.

Gelet op de beleidsvrijheid die gemeenten hebben, is bij de Participatiewet een belangrijke rol weggelegd voor de gemeenteraad. De gemeenteraad stelt de verordening vast die het beleid formuleert over de inzet van een aantal instrumenten: de no-riskpolis, werkvoorzieningen, voor de vormgeving van beschutte werkplekken en loonkostensubsidie. De rol van de gemeenteraad wordt hiermee uitgebreid ten opzichte van de bestaande gemeentelijke verordeningplicht voor re-integratie. Voor mensen uit de gemeentelijke doelgroep is zo duidelijk onder welke voorwaarden zij voor welke voorzieningen in aanmerking komen. Het college van burgemeester en wethouders legt verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van de Participatiewet. Als gemeenten hun beleid in verordeningen vaststellen, kunnen zij deze verordeningen, binnen de kaders van de wetten van het sociaal domein, voor de hele breedte van dit domein opstellen. Op deze manier kunnen gemeenten een samenhangend en integraal beleid in het sociaal domein realiseren.

Instrumenten en voorzieningen

Gemeenten bepalen of zij ondersteuning aanbieden, en zo ja welke. De ondersteuning die zij aanbieden is toegesneden op die persoon. Gemeenten beschikken met de Participatiewet over een breed scala aan instrumenten om participatie te bevorderen, bij voorkeur via een reguliere baan en, waar dat niet mogelijk is via andere vormen van participatie. Het gaat hierbij om bestaande en nieuwe instrumenten.

Gemeenten kunnen deze instrumenten inzetten voor de mensen die onder de doelgroep van de Participatiewet vallen. Om de overgang van school naar werk te vergemakkelijken kunnen gemeenten re-integratievoorzieningen ook aanbieden aan jongeren die nog op school zitten. Het gaat dan om 16- en 17-jarigen die nog onder de leerplicht of kwalificatieplicht vallen en personen van 18 tot 27 jaar oud die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie de gemeente een leerwerktraject zinvol acht, en waar kosten voor ondersteuning nodig zijn.

- Voor mensen zonder of met een korte afstand tot de arbeidsmarkt kunnen gemeenten instrumenten zoals sollicitatietrainingen inzetten. Ook kunnen zij deze mensen verwijzen naar een uitzendbureau voor bemiddeling naar de arbeidsmarkt.
- Voor mensen met een lagere productiviteit zijn eveneens diverse instrumenten beschikbaar. **Op basis van de afspraken uit het sociaal akkoord regelt dit wetsvoorstel dat deze doelgroep aan de slag kan met loonkostensubsidie (zie ook hoofdstuk 4).** Andere instrumenten die beschikbaar blijven, zijn bijvoorbeeld de inzet van een traject of proefplaatsing, detachering, begeleiding/jobcoaching, een persoonsgebonden budget en voorzieningen zoals werkplekaanpassingen en de no-riskpolis.
- Mensen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen in aanmerking komen voor beschermt werken. Daarnaast hebben gemeenten voor hen instrumenten als participatieplaatsen en vrijwilligerswerk. De decentralisaties op andere terreinen (zoals begeleiding en jeugdzorg) bieden gemeenten bovendien meer mogelijkheden om een integrale aanpak te realiseren. Bijvoorbeeld door een verbinding te leggen met de voorzieningen voor de ondersteuning van participatie en zelfredzaamheid op grond van de Wmo.

Gemeenten krijgen met de Participatiewet meer instrumenten in handen om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen. De afspraken uit het sociaal akkoord met de garantie van werkgevers om extra banen beschikbaar te stellen (en invoering van een quotum als er onvoldoende banen worden gerealiseerd) dragen bij aan een effectieve en efficiënte inzet van re-integratiemiddelen. Gemeenten kunnen middelen meer vraaggericht inzetten, namelijk gericht op de extra banen die werkgevers beschikbaar stellen.

Ook krijgen gemeenten extra financiële ruimte voor de verlening van bijzondere bijstand, bedoeld voor personen die onder de kostendelersnorm vallen maar daarnaast een langdurige zorgbehoefte

hebben. Hiervoor is in de structurele situatie € 100 mln. beschikbaar. De regering beoogt hiermee gemeenten in staat te stellen om via de bijzondere bijstand een tijdelijke financiële compensatie te bieden specifiek aan personen met een langdurige zorgbehoefte die te maken krijgen met een inkomstendaling als gevolg van de kostendelersnorm. Het is aan gemeenten om in de voorkomende uiteenlopende situaties met verschillen in huishoudtype, zorgbehoefte, inkomenshoogte, vermogen, noodzakelijke bestaanskosten, zorgkosten, etc., van geval tot geval te beoordelen of, en zo ja in welke mate compensatie van het inkomensverlies noodzakelijk is. De lokale overheid is immers het beste in staat om individueel maatwerk te leveren en de daarbij behorende afwegingen te maken.

Regionale aanpak

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Zij kunnen ervoor kiezen om instrumenten zelf vorm te geven, maar ook kiezen voor vormen van intergemeentelijke samenwerking op een hoger schaalniveau. Gelet op de wens van werkgevers om niet met meer dan 400 afzonderlijke gemeenten zaken te doen, is dit met name relevant bij instrumenten die vooral op werkgevers zijn gericht, zoals loonkostensubsidie, de no-riskpolis en werkvoorzieningen.

In de 'Decentralisatiebrief' van 19 februari 2013²² staat dat de regering de uitvoeringskracht van gemeenten verder wil versterken. Voor de korte termijn vraagt de regering van gemeenten om onder bepaalde voorwaarden congruente samenwerkingsverbanden te vormen. Voor de lange termijn biedt de regering het perspectief van gemeenten met een omvang die is toegesneden op het verruimde takenpakket. De regering kiest hierbij nadrukkelijk voor herindelingen van onderop en laat ruimte voor maatwerk.

Goede werkgeversdienstverlening is een essentiële succesfactor om daadwerkelijk meer banen te vinden voor mensen met een arbeidsbeperking. Hiervoor is het nodig dat gemeenten de inzet van hun instrumenten zo organiseren, dat die inzet voor werkgevers transparant en eenduidig is en geen onnodige administratieve lasten met zich mee brengt. Werkgevers willen en kunnen niet met iedere afzonderlijke gemeente zaken doen. Dit geldt voor de al bestaande instrumenten, maar ook voor de instrumenten loonkostensubsidie en voor beschut werk, die met de Participatiewet voor de gemeentelijke doelgroep beschikbaar komen. Bij de uitwerking van bovenstaande instrumenten is het voorkomen van overbodige bureaucratie het uitgangspunt.

Het is daarom van belang dat gemeenten samenwerken in arbeidsmarktregio's. Dit is ook vastgelegd in de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI). Op grond van die wet zorgen UWV en gemeenten ervoor dat er in iedere regio één aanspreekpunt is waar werkgevers terecht kunnen voor informatie en advies. De keuze voor een regionale aanpak komt voort uit het regionale karakter van de arbeidsmarkt. De arbeidsmarktsituatie verschilt vaak per regio. Bovendien beperken werknemers en werkgevers zich niet tot gemeentegrenzen, maar richten zich op een breder gebied. Halverwege 2012 hebben gemeenten, VNG en UWV overeenstemming bereikt over samenwerking op de arbeidsmarkt in 35 arbeidsmarktregio's. Op dit moment krijgt de regionale en subregionale werkgeversdienstverlening nader vorm. Deze bepalingen uit de Wet SUWI moeten per 1 januari 2015 volledig geïmplementeerd zijn. De regionale aanpak laat onverlet dat gemeenten een belangrijke rol (blijven) vervullen naar lokale werkgevers.

Werkbedrijven

In het sociaal akkoord is de afspraak gemaakt dat sociale partners en gemeenten 35 Werkbedrijven gaan vormen om mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te helpen bij reguliere werkgevers of via beschut werk. Werkgevers hebben toegezegd dat zij op regionaal niveau betrokken willen zijn bij de financiering van de Werkbedrijven. Gemeenten hebben de lead bij de vorming van de Werkbedrijven en werken daarbij nauw samen met sociale partners en UWV. Uitgangspunt voor de inrichting van de Werkbedrijven is een lichte structuur met een praktische invulling. De Werkbedrijven gaan de verbindende schakel vormen

---

²² Kamerstukken II, 2012-2013, 33400 VII, nummer 59

tussen mensen met een arbeidsbeperking en werkgevers. Werkgevers in de marktsector hebben toegezegd extra banen te creëren tot een aantal van 100.000 in 2026. In aanvulling daarop stelt de overheid zich garant voor 2.500 extra banen per jaar vanaf 2014, tot een maximum is bereikt van 25.000 banen.

De regionale indeling van de 35 Werkbedrijven volgt de huidige 35 regionale arbeidsmarktregio's waarbij aangesloten wordt bij de voorwaarden die de wet Suwi stelt en de al bestaande infrastructuur zoals werkpleinen en werkgeversservicepunten. De huidige sw-bedrijven gaan door met het hervormingsproces tot een meer efficiënte bedrijfsvoering. Het ligt niet voor de hand om dit pad te doorkuisen met gedwongen fusies.

Per regio moet nader bezien worden door de samenwerkende partners hoe het beschut werk er het best kan worden vormgegeven, waar het aan gemeenten is om de uiteindelijke vorm te bepalen. Partners kunnen bijvoorbeeld gezamenlijk in kaart gaan brengen wanneer mensen voor beschut werk in aanmerking komen, hoe de loonwaarde bepaald wordt en waar beschut werk zich bevindt: bij een reguliere werkgever (al dan niet met begeleiding) of via detachering. De overheid stelt het instrument loonkostensubsidie ter beschikking om het loon aan te vullen van mensen die gedeeltelijk inzetbaar zijn maar niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen. Daarbij gaat de regering er vanuit dat de daadwerkelijke beloning van deze groep in principe niet boven het wettelijk minimumloon uitstijgt. Mocht dat wel het geval zijn dan betaalt de werkgever het verschil tussen het wettelijk minimumloon en het (cao-)loon.

Landelijke dienstverlening aan werkgevers

Op basis van de wet SUWI zijn UWV en gemeenten ook verantwoordelijk voor een aanspreekpunt voor werkgevers op landelijk niveau. De Programmaraad (een samenwerkingsverband van VNG, UWV, Divosa en Cedris) werkt op dit moment aan de verdere verbetering van de dienstverlening aan landelijke werkgevers. Bij de dienstverlening aan landelijke werkgevers is ook het initiatief 'Locus' van belang. Dit is een publiekprivate netwerkorganisatie van gemeenten, sw-bedrijven en landelijke bedrijven die tussen 2011 en 2013 twintig partnerschappen tussen gemeenten, sw-bedrijven en landelijke en bovenregionale bedrijven wil realiseren. Na anderhalf jaar heeft Locus zeventien partnerschappen tot stand gebracht, onder meer met bedrijven als Jumbo, Post NL, Sodexo en Ikea. Locus coördineert en faciliteert de te maken afspraken van meerdere gemeenten en sw-bedrijven uit verschillende regio's met landelijke werkgevers. Ter illustratie: Locus heeft met Post NL Pakketten afspraken gemaakt om in 2014 circa 1200 mensen (550 uit de sociale werkvoorziening en 650 uit de bijstand) aan het werk te helpen aan de sorteermachines in elk van de achttien sorteer- en distributiecentra van Post NL Pakketten.

Cliënten bij beleid betrekken

De regering hecht sterk aan actieve betrokkenheid van personen die met de Participatiewet te maken krijgen. De precieze wijze waarop de gemeenten deze actieve betrokkenheid vormgeven, moet de gemeenteraad vastleggen in een verordening. De meest voor de hand liggende manier om cliëntenparticipatie vorm te geven is via het instellen van een gemeentelijk overlegorgaan, veelal aangeduid als cliëntenraad. Personen die te maken krijgen met de Participatiewet zijn belangrijke gesprekspartners om een goede dienstverlening aan de doelgroep mogelijk te maken. Het is essentieel dat zij worden betrokken bij de totstandkoming van het beleid, bijvoorbeeld bij de keuzes die gemeenten maken voor beschut werk, loonkostensubsidie en de inzet van andere instrumenten en voorzieningen. Om dit te borgen, ligt het voor de hand om personen die te maken krijgen met de Participatiewet een stevige en zichtbare positie te geven.

De regering versterkt, conform de motie Van Weyenberg²³, de positie van personen die te maken krijgen met de Participatiewet. De gemeenteraad stelt bij verordening regels op over de manier waarop cliënten of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van de

---

²³ Kamerstukken II, 2012-2013, 29817, nummer 122

Participatiewet. Er worden minimale voorwaarden gesteld aan de gemeentelijke verordeningen. Verordeningen en beleidsvoorstellen dienen vooraf met cliënten of hun vertegenwoordigers besproken te worden. Zo kan de gemeenteraad hun oordeel betrekken bij het vaststellen van het beleid. Daarnaast moet de verordening regelen hoe cliënten of hun vertegenwoordigers worden voorzien van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen. In de uitoefening van deze rol spreekt het voor zichzelf dat zij de mogelijkheid hebben advies te vragen aan derden.

De Participatiewet biedt gemeenten de mogelijkheid om tot een meer samenhangend en integraal beleid in het sociale domein te komen. De regering vindt het belangrijk dat voor cliëntenparticipatie de samenwerking wordt opgezocht, zowel binnen het sociale domein (bijvoorbeeld WMO en AWBZ) als tussen gemeenten onderling. Hiertoe moet de uitwisseling van informatie mogelijk worden gemaakt. De Participatiewet laat de vorm van samenwerking met vertegenwoordigers van cliënten of andere cliëntenraden vrij. Gemeenten kunnen dit zelf via hun verordening regelen.

Een professionele uitvoering

Beleidsvrijheid vraagt om een professionele uitvoering met innovatieve vakmensen die van elkaar leren en hun handelen baseren op breed gedeelde inzichten in de effectiviteit van instrumenten en werkwijzen. Vakmanschap betekent ook monitoring van resultaten door benchmarking. Bij het ondersteunen van mensen op weg naar werk is goede kennis van wat werkt, voor wie en wanneer essentieel. Divosa en Cedris onderschrijven het belang van vakmanschap en transparantie. Divosa en VNG stimuleren met steun van het ministerie van SZW de professionalisering van sociale diensten vanuit de Impuls Effectiviteit en Vakmanschap. Daarbij gaat het onder meer om de volgende activiteiten:

- het ontwikkelen van concrete werkwijzers op basis van bewezen effectieve methodieken (gericht op klantmanagers);
- aandacht voor professioneel besturen (gericht op bestuurders);
- het verbinden van de werkvloer met de (wetenschappelijke) kennis over wat werkt voor wie;
- deskundigheidsbevordering rond selectie en diagnose, klanten met beperkingen en handhaving.

De regering wil deze impuls aan professionalisering de komende periode verder brengen door samen met betrokken partijen meer in te zetten op zowel het vakmanschap als de transparantie van sociale diensten en Sw-bedrijven. De Sw-bedrijven moeten immers op zoek naar een nieuwe rol. De afbouw van de Wsw-plaatsen vindt geleidelijk plaats over een periode van circa 40 jaar. Dit betekent dat in de toekomst minder eigen productie in de sociale werkplaatsen zal plaatsvinden. De lange periode waarin deze reductie van plaatsen wordt gerealiseerd, maakt het mogelijk om tijdig te starten met een hervorming van de sociale werkplaatsen.

In de Participatiewet krijgen gemeenten de verantwoordelijkheid voor activering van een bredere groep van gedeeltelijk arbeidsgeschikte mensen. Sw-bedrijven hebben met de uitvoering van de Wsw expertise opgebouwd om mensen met een beperking te laten participeren. Gemeenten kunnen de expertise die de Sw-bedrijven hebben opgebouwd inzetten bij de uitvoering van de nieuwe instrumenten uit de participatiewet voor de nieuwe doelgroep.

Het doel is om efficiënt en effectief handelen door uitvoerders te bevorderen, evenals een integrale aanpak. Dit aspect zal ook in het implementatieprogramma ter voorbereiding op de Participatiewet worden meegenomen.

Monitoring en evaluatie van de Participatiewet

Monitoring

De Participatiewet biedt gemeenten vrijheid om te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben en welke vorm deze ondersteuning precies moet krijgen. Deze vrijheid past bij de verantwoordelijkheid van gemeenten voor een integraal beleid dat goed aansluit bij de lokale arbeidsmarktsituatie.

Deze vrijheid vraagt er wel om dat gemeenten en Sw-bedrijven kunnen laten zien welke resultaten zij bereiken, aan burgers, de gemeenteraad, andere gemeenten en het Rijk.

Om op landelijk niveau beter inzicht te krijgen in de resultaten van gemeenten en Sw-bedrijven, en om de effecten van de Participatiewet te monitoren, wil de regering tot een goed informatiearrangement met gemeenten komen. Dit informatiearrangement wordt nader uitgewerkt. De regering zal, conform de motie Kerstens²⁴, het evenwicht tussen de uitstroom uit de sociale werkvoorziening en de instroom in de markt- en premiegesubsidieerde en collectieve sectoren en beschut werk, jaarlijks monitoren en de Tweede Kamer over de voortgang informeren. Ook zal de regering in antwoord op de motie Pechtold/Roemer²⁵ een nulmeting uitvoeren van het aantal mensen dat meetelt voor de baangarantie en dit aantal jaarlijks monitoren.

Voor een goede informatievoorziening op gemeentelijk niveau is er al een 'kernkaart' beschikbaar. Deze kernkaart staat op het Gemeenteloket. De kaart presenteert een vergelijking tussen gemeenten op het terrein van werk en inkomen. De regering werkt aan een verbetering van deze kernkaart. Gemeenten krijgen daarmee een instrument in handen waarmee zij hun prestaties onderling kunnen vergelijken en inzichten kunnen delen. Dit stimuleert tot een effectieve en doelmatige uitvoering. De verbeterde kernkaart komt in het najaar van 2013 beschikbaar. Divosa en Cedris geven in hun brief aan de vaste commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 december 2012 een toekomstbeeld van een sector waarin benchmarking en benchlearning bijdragen aan doelmatig, effectief en innovatief werken. De regering wil hierin met deze partijen optrekken. Ook de VNG wil hieraan meewerken.

In de 'Decentralisatiebrief' staat dat de regering ernaar streeft om de monitoring en interbestuurlijke informatie voor de decentralisaties in samenhang plaats te laten vinden. Het kabinet verkent op welke manier zij de interbestuurlijke informatie in het sociaal domein het beste kan stroomlijnen.

Evaluatie van de Participatiewet

De Participatiewet brengt een ingrijpende wijziging in ons sociale zekerheidsstelsel. De regering vindt het dan ook noodzakelijk om inzicht te krijgen in de doeltreffendheid en de effecten van de wet. Daarom bevat dit wetsvoorstel de bepaling dat de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid binnen zes jaar na de inwerkingtreding van de Participatiewet een verslag over de effecten en doeltreffendheid van deze wet aan de Staten-Generaal zendt.

De regering heeft voor deze periode gekozen, omdat zij vindt dat de wet voldoende tijd moet krijgen om zich te bewijzen. Om de effecten van bepaalde instrumenten die in de wet zijn genoemd goed te kunnen vaststellen, is een termijn van minstens vijf jaar nodig.

Dit betekent overigens niet dat de regering de Kamer dan pas voor het eerst informeert over de effecten van de wet. De regering gaat de wet niet alleen evalueren, maar ook monitoren. In de monitoring betreft de regering ook de gevolgen van en de ervaringen van alle betrokkenen met de Participatiewet: de mensen die onder de Participatiewet vallen, de werkgevers, de gemeenten en UWV. De regering zal het plan van aanpak voor monitoring en evaluatie met alle betrokkenen bespreken en vervolgens aan de Tweede Kamer zenden. De regering zal bij de monitoring en de evaluatie ook de effecten op de arbeidsmarkt meenemen. Bij de monitoring en evaluatie past de regering de spelregels Interbestuurlijke Informatie toe, zoals ook in 'Decentralisatiebrief' staat aangegeven.

---

²⁴ Kamerstukken II, 2012-2013, 29817, nummer 120

²⁵ Kamerstukken II, 2012-2013, 33566, nummer 19

Hoofdstuk 4 Loonkostensubsidie

Inleiding

De regering wil dat zo veel mogelijk mensen met arbeidsvermogen aan de slag gaan. De arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking blijft achter. Werkgevers hebben zich in het sociaal akkoord verbonden aan de doelstelling om zo veel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Er zijn mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die weliswaar arbeidsvermogen hebben, maar niet zelfstandig in staat zijn om het minimumloon te verdienen. De gezamenlijke doelstelling van regering en sociale partners is deze mensen meer kansen te geven om daadwerkelijk aan de slag te gaan en het voor werkgevers aantrekkelijk te maken om ze in dienst te nemen. Dit is des te meer van belang omdat de Wajong vanaf de inwerkingtreding van de Participatiewet alleen nog toegankelijk is voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. De instroom in de Wsw stopt vanaf datzelfde moment. Gemeenten worden verantwoordelijk voor alle mensen met arbeidsvermogen. Zonder de compensatie aan de werkgever voor het verlies aan productiviteit, is het voor mensen met een arbeidsbeperking moeilijker om op de arbeidsmarkt te participeren. De loonkostensubsidie verstevigt hun arbeidsmarktpositie.

Daarom introduceert de regering met de Participatiewet een specifieke vorm van loonkostensubsidie voor de werkgever om de participatie van mensen met een arbeidsbeperking mogelijk te maken. Het nieuwe instrument loonkostensubsidie komt in de plaats van het voorstel voor loondispensatie dat in de WWNV was opgenomen en vloeit voort uit de afspraken in het sociaal akkoord. Bij het inzetten van loondispensatie zouden werknemers gedurende langere tijd een inkomen onder het WML ontvangen. Dit bleek bij sociale partners onvoldoende draagvlak te hebben. Ook meerdere gemeenten waren niet enthousiast over dit instrument. Zoals de regering al eerder in deze toelichting heeft aangegeven, vindt zij draagvlak en betrokkenheid van sociale partners en gemeenten essentieel voor een succesvolle aanpak.

Loonkostensubsidie is voor gemeenten op zich geen onbekend re-integratie-instrument. Gemeenten zetten al jaren loonkostensubsidies vanuit het participatiebudget in om mensen aan het werk te helpen. Hierbij gaat het om tijdelijke vormen van loonkostensubsidie, waarmee werkgevers tijdelijk worden gestimuleerd om mensen uit de gemeentelijke doelgroep aan te nemen. De Participatiewet introduceert een specifiek instrument loonkostensubsidie voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze nieuwe vorm van loonkostensubsidie is niet per definitie tijdelijk, maar kan zo nodig voor een langere periode worden ingezet en is gericht op mensen met een arbeidsbeperking. Met dit instrument compenseert de overheid werkgevers tot maximaal 100 procent van het WML voor de verminderde productiviteit van de werknemer. De Participatiewet regelt dit nieuwe instrument loonkostensubsidie op hoofdlijnen wettelijk om de doelstelling van arbeidsparticipatie van deze groep maximaal te ondersteunen, en alle betrokkenen de gewenste duidelijkheid te geven over de reikwijdte van dit instrument.

Naast dit specifieke instrument loonkostensubsidie kan de gemeente middelen uit het gebundeld re-integratiebudget inzetten voor bijvoorbeeld de begeleiding van deze mensen. De gemeente kan echter niet, als een werkgever voor iemand met een arbeidsbeperking deze specifieke loonkostensubsidie ontvangt, deze werkgever nog een andere subsidie in de loonkosten verlenen. Stapeling van subsidies ter tegemoetkoming in dezelfde kosten is inefficiënt en leidt tot verwarring. Voor mensen die niet tot de doelgroep horen waarvoor het specifieke instrument loonkostensubsidie kan worden ingezet, kunnen gemeenten wel andere vormen van subsidie voor de loonkosten blijven inzetten.

Het nieuwe instrument loonkostensubsidie

De regering stelt een specifieke vorm van loonkostensubsidie voor om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Gemeenten kunnen het instrument inzetten voor mensen met een arbeidsbeperking die bij een werkgever werken. Wanneer iemand aan de slag gaat, ontvangt hij van de werkgever een loon conform de voor de bedrijfstak geldende collectieve

arbeidsovereenkomst (cao), of (indien er geen cao van toepassing is) ten minste conform de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML)²⁶. Wanneer de werknemer tot de doelgroep behoort en bij een werkgever aan de slag kan, wordt de loonwaarde (zie paragraaf loonwaarde en loonwaardebepaling) op de werkplek vastgesteld. De werkgever betaalt het loon aan de werknemer. De werkgever ontvangt loonkostensubsidie van de gemeente voor het verschil tussen de loonwaarde en het WML. Als de werkgever loon betaalt conform een cao dat hoger is dan het WML, dan betaalt de werkgever ook het verschil tussen het WML en het cao-loon. Omdat de loonkostensubsidie voor de werkgever de verminderde productiviteit compenseert, komen mensen met een arbeidsbeperking gemakkelijker aan een baan. In de optimale situatie groeit een werknemer toe naar een baan waarmee hij zelfstandig het minimumloon kan verdienen. Voor sommige mensen zal dit onhaalbaar blijken te zijn. Omdat het nieuwe instrument loonkostensubsidie zo nodig structureel kan worden ingezet, biedt deze nieuwe vorm van loonkostensubsidie aan hen een kans om duurzaam aan het werk te blijven. Eenduidige toepassing van dit instrument loonkostensubsidie is voor werkgevers van groot belang. Daarom is over de inzet van loonkostensubsidie afstemming tussen gemeenten en werkgevers op regionaal niveau noodzakelijk binnen de 35 regionale Werkbedrijven.

De vormgeving van het instrument loonkostensubsidie

Doelgroep loonkostensubsidie

De doelgroep voor wie loonkostensubsidie kan worden ingezet, is in grote lijnen gelijk gebleven met de doelgroep voor loondispensatie in de WWNV. Het gaat om mensen die wel arbeidsvermogen hebben, maar verminderd productief zijn. Het gaat erom of iemand bij welke werkgever dan ook niet in staat is om 80% WML (hieronder wordt op dit percentage nader op ingegaan) te verdienen. Dat houdt in dat zij een verminderde productiviteit per uur hebben.

Op enkele onderdelen wijkt de doelgroep af van de doelgroep loondispensatie zoals in de WWNV was voorzien. De WWNV ging voor de doelgroep loondispensatie uit van mensen die algemene bijstand ontvangen of een niet-uitkeringsgerechtigde zijn. De Participatiewet gaat in principe²⁷ uit van alle mensen voor wie de gemeente re-integratieverantwoordelijkheid heeft. Dat betekent dat behalve mensen die algemene bijstand ontvangen of de mensen die wel tot de gemeentelijke doelgroep behoren, maar niet-uitkeringsgerechtigde zijn, ook mensen met een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet, mensen die nu al aan de slag zijn met andere ondersteuning van de gemeente en mensen met een IOAW- of IOAZ-uitkering in aanmerking komen voor de doelgroep loonkostensubsidie.

In het sociaal akkoord zijn nadere afspraken gemaakt over de doelgroep voor deze specifieke vorm van loonkostensubsidie. De regering stelt -conform de afspraken - voor de specifieke vorm van loonkostensubsidie alleen in te zetten voor diegenen met een loonwaarde van minder dan 80 procent van het WML. Het instrument is daarmee gericht op mensen die dit instrument echt nodig hebben om aan de slag te komen en te blijven bij een werkgever. Voor mensen met een loonwaarde van tenminste 80 procent van het WML kan de gemeente vanuit het participatiebudget andere instrumenten inzetten om mensen aan het werk te helpen, zoals bijvoorbeeld een proefplaatsing. Ook komen werkgevers die mensen met een loonwaarde van tenminste 80 procent WML in dienst willen nemen in aanmerking voor de mobiliteitsbonus (zie paragraaf 'Overige aspecten').

Gemeentelijke beleidsvrijheid is het uitgangspunt van de Participatiewet. Gemeenten kiezen (binnen de kaders van de wet) de manier waarop zij bepalen of mensen tot de doelgroep loonkostensubsidie behoren en of loonkostensubsidie voor hen wordt ingezet. Dit leggen zij vast in een verordening. Het moet voor de mensen immers helder zijn wanneer zij in aanmerking kunnen komen voor de inzet van het instrument loonkostensubsidie.

---

²⁶ De vakantiebijslag maakt geen onderdeel uit van het minimumloon.

²⁷ Om tot de doelgroep voor loonkostensubsidie gerekend te worden, moeten deze mensen nog wel aan aanvullende voorwaarden voldoen, zoals een arbeids productiviteit hebben van minder dan 80 procent WML.

Gemeenten kunnen de selectie zelf doen of hiervoor een organisatie (bijvoorbeeld het UWV) inschakelen. Ook de wijze waarop gemeenten de doelgroep bepalen, leggen zij vast in een verordening. Een goede selectie van de doelgroep is van belang om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk te besteden. De regering verwacht van gemeenten zorgvuldigheid en transparantie.

Loonwaarde en loonwaardebepaling

Mensen die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoren en aan de slag gaan bij een werkgever, ontvangen van de werkgever tenminste WML of het cao-loon. De werkgever ontvangt loonkostensubsidie voor het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer en WML. Loonwaarde en loonwaardebepaling spelen bij loonkostensubsidie –net als dat het geval was bij loondispensatie- een belangrijke rol.

De regering vindt het in het belang van alle betrokkenen dat er een objectieve vaststelling van de loonwaarde is. Zij hecht er daarom aan dat de methode om de loonwaarde te bepalen voldoet aan minimumeisen. De loonwaarde moet de prestatie van de werknemer bepalen. De loonwaarde mag niet afhangen van degene die de loonwaarde bepaalt. Verder moet transparant zijn hoe tot de loonwaarde is gekomen. De methode moet inzichtelijk beschreven en betrouwbaar zijn. De methode moet richtlijnen bevatten om te komen tot de loonwaarde van een werknemer op een werkplek, die de prestatie van de werknemer weergeeft. Het is van belang dat de kwaliteit van de loonwaardebepaling zo wordt geborgd.

De regering vindt het van belang dat binnen de 35 regionale Werkbedrijven afspraken worden gemaakt over de minimumeisen waaraan een methode ter bepaling van de loonwaarde moet voldoen. De regering gaat er vanuit dat gemeenten het initiatief nemen om deze afspraken te maken. Als de afspraken over minimumeisen binnen de Werkbedrijven niet of niet tijdig voor de inwerkingtreding van de Participatiewet tot stand zijn gekomen, legt de regering minimumeisen in lagere regelgeving vast.

Gemeenten bepalen de loonwaarde. Gemeenten leggen, rekening houdend met het voorgaande, de methode waarop zij dit doen vast in een verordening. Het moet immers voor alle partijen helder zijn hoe tot een loonwaarde wordt gekomen. De regering heeft met de sociale partners afgesproken dat de loonwaarde jaarlijks wordt herbepaald. Dit is belangrijk, omdat hiermee inzicht ontstaat in de ontwikkeling van de werknemer. Wanneer de loonwaarde van de werknemer toeneemt, hoeft de werkgever minder gecompenseerd te worden voor productiviteitsverlies. Zo worden de beschikbare middelen ingezet waar ze ook echt nodig zijn. De loonkostensubsidie kan ook worden ingezet voor mensen die via de voorziening beschut werk aan de slag gaan. In het sociaal akkoord is afgesproken de loonwaarde voor deze groep driejaarlijks opnieuw vast te stellen.

Hoogte en duur

Hoogte

In het sociaal akkoord hebben kabinet en sociale partners afgesproken dat de loonkostensubsidie niet meer dan 70 procent van het WML zal bedragen.

Loonkostensubsidie kan ook worden ingezet voor mensen met een arbeidsbeperking die in een deeltijd dienstverband aan de slag kunnen. Dit is van belang voor de arbeidsinschakeling van mensen die naast een verminderde productiviteit een medische urenbeperking²⁸ hebben. De werknemer ontvangt dan een cao-loon of WML naar rato van het aantal arbeidsuren. De loonkostensubsidie compenseert dan het verschil tussen het naar rato verminderde WML en de naar rato verminderde loonwaarde. Het verschil tussen het naar rato verminderde WML en het naar rato verminderde cao-loon komt voor rekening van de werkgever. Werknemers met een deeltijd dienstverband die met het naar rato verminderde cao-loon een inkomen lager dan het sociaal minimum bereiken, kunnen voor aanvullende bijstand in aanmerking komen.

---

²⁸ Volledigheidshalve zij vermeld, dat voor mensen met alleen een medische urenbeperking geen loonkostensubsidie hoeft en kan worden ingezet. Deze mensen kunnen met een werkgever een deeltijd dienstverband overeenkomen en verdienen tenminste het minimumloon naar rato van het aantal contracturen.

Duur

Gemeenten kunnen het nieuwe instrument loonkostensubsidie zo nodig onbeperkt (tot de pensioengerechtigde leeftijd van de werknemer) inzetten. De loonwaarde wordt jaarlijks en in geval van beschut werk driejaarlijks) herbepaald. Zo wordt de ontwikkeling van (de loonwaarde van) werknemers gemonitord. In het ideale geval groeien de werknemers door tot zij zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Er zullen echter altijd mensen zijn die het minimumloon niet zelfstandig kunnen bereiken. Voor diegenen met een blijvende loonwaarde van minder dan 80 procent van het minimumloon is loonkostensubsidie een structureel instrument gericht op duurzame arbeidsparticipatie.

Financiering van het instrument loonkostensubsidie

De regering kiest ervoor om de middelen voor de inzet van het specifieke instrument loonkostensubsidie beschikbaar te stellen via het inkomensdeel. Deze specifieke vorm van loonkostensubsidie heeft immers een meer structureel karakter. De financieringssystematiek van het inkomensdeel stimuleert gemeenten om de loonkostensubsidie zo effectief mogelijk in te zetten en mensen te stimuleren om zoveel mogelijk via werk te participeren. Ook kunnen individuele gemeenten besparingen behouden die zij weten te bereiken door de inzet van loonkostensubsidie. Op deze manier draagt de financieringssystematiek bij aan de selectieve en gerichte inzet van middelen die de regering beoogt.

De regering realiseert zich dat er druk op gemeenten kan ontstaan om het kostbare instrument vaker dan nodig in te zetten voor mensen die ook zonder de inzet van loonkostensubsidie aan de slag kunnen komen. Dit om mensen met een arbeidsbeperking op de extra banen te plaatsen die bij werkgevers beschikbaar komen op grond van de afspraken uit het sociaal akkoord. De regering zal daarom monitoren hoe vaak gemeenten loonkostensubsidie inzetten. Indien daartoe aanleiding bestaat, zal de regering overwegen de financiële prikkel tot uitgavenbeperking verder te versterken. De budgettaire aspecten van het instrument loonkostensubsidie worden nader toegelicht in hoofdstuk 10.

Doorwerking in werknemersverzekeringen

Met deze nota van wijziging worden ook de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) en de Ziektewet aangepast. De wijziging van de Wet WIA past het criterium aan. Op grond daarvan wordt bepaald of sprake is van volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid in de zin van de Wet WIA voor mensen die met loonkostensubsidie werken op het moment dat ze arbeidsongeschikt worden. Het aangepaste criterium voorkomt dat werknemers die werken met loonkostensubsidie en ziek worden, altijd volledig arbeidsongeschikt worden verklaard. Dit is nodig omdat in de huidige systematiek van de Wet WIA het loonverlies wordt afgezet tegen functies vanaf het WML. Verzekerden die met loonkostensubsidie hebben gewerkt konden deze functies echter al niet vervullen voordat ze arbeidsongeschikt werden en zouden daardoor altijd volledig arbeidsongeschikt worden verklaard.

De wijziging van de Wet WIA regelt dat het UWV voor mensen die op basis van loonkostensubsidie werkten op het moment dat ze arbeidsongeschikt werden, ook kan bekijken wat zij nog kunnen verdienen met arbeid waartegen geen geldelijke beloning van ten minste het WML zou staan. De mensen die het betreft behoren, ook als ze recht op een WIA-uitkering krijgen, ook altijd tot de doelgroep loonkostensubsidie van de Participatiewet. De wijziging van de Wet WIA geeft de ruimte de regels van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten aan te passen. Dit maakt het onder meer mogelijk om taken te beschrijven met een loonwaarde onder het WML voor de schatting van de groep die met loonkostensubsidie heeft gewerkt.

Op grond van de Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters geldt na het eerste ziektejaar een gelijksoortig arbeidsongeschiktheids criterium in de Ziektewet. Het criterium in de Ziektewet wordt gebruikt om vast te stellen of men recht heeft op het tweede jaar Ziektewet. Dit criterium zal overeenkomstig de hiervoor beschreven aanpassingen van de Wet WIA worden aangepast. Op die manier wordt het mogelijk gemaakt dat ook werknemers die op basis van loonkostensubsidie hebben gewerkt na de beoordeling minder dan 35 procent arbeidsongeschikt kunnen worden verklaard, en daarmee geen recht krijgen op het tweede jaar Ziektewet. Zonder

deze aanpassing van het criterium in de Ziektewet zou deze beoordeling bij werknemers die hebben gewerkt met loonkostensubsidie altijd leiden tot het oordeel 100 procent arbeidsongeschikt en daarmee automatisch leiden tot een recht op het tweede jaar ZW-uitkering.

Gegevensuitwisseling

De wijziging van loondispensatie in loonkostensubsidie heeft gevolgen voor de informatie-uitwisseling binnen de keten werk en inkomen. Dit betekent dat niet zonder meer zichtbaar is of iemand al of niet met loonkostensubsidie van de gemeente werkt. Hierover zal met de naast betrokken partijen, met name gemeenten en UWV, nog worden overlegd om te komen tot een optimale informatie-uitwisseling. In dit overleg zullen ook overige aspecten van informatie-uitwisseling worden betrokken, zoals de informatie-uitwisseling over de no-riskpolis en de werkvoorzieningen.

Overige aspecten

Relatie met mobiliteitsbonus

Kabinet en sociale partners zijn overeengekomen dat de compensatie aan de werkgever via één instrument verloopt, namelijk via loonkostensubsidie, en dat de werkgever niet ook deels via de mobiliteitsbonus wordt gecompenseerd. Voor mensen met een arbeidsbeperking die tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoren en niet onder de doelgroep loonkostensubsidie vallen en door het UWV zijn geïndiceerd kan de werkgever wel in aanmerking komen voor de helft van de mobiliteitsbonus (maximaal 3500 euro maximaal drie jaar). Dit kan werkgevers stimuleren om mensen in dienst te nemen die een loonwaarde hebben van tenminste 80 procent van het minimumloon of een medische urenbeperking hebben, maar wel per uur het minimumloon kunnen verdienen. De mobiliteitsbonus is een landelijke, fiscale regeling (in de vorm van een premiekorting). De mobiliteitsbonus wordt naar rato van de overeengekomen gemiddelde arbeidsduur per week berekend. Overigens kan de werkgever de mobiliteitsbonus niet toepassen als de werknemer zelfstandig het WML verdient maar met persoonlijke ondersteuning aan het werk is.

Pensioenopbouw bij loonkostensubsidie

Mensen die met loonkostensubsidie werken, vallen onder de arbeidsvoorwaarden van hun werkgever. Anders dan bij loondispensatie ontvangen zij van de werkgever een loon conform de voor de bedrijfstak geldende cao, of (indien er geen cao van toepassing is) ten minste conform het WML. Over dit loon wordt pensioen opgebouwd. De meeste pensioenregelingen kennen een drempelbedrag, de franchise, waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt. Ingeval iemand (met loonkostensubsidie) in deeltijd werkt, ontvangt hij een salaris dat verminderd is naar rato van het aantal contracturen. Bij de berekening van het pensioen voor iemand die in deeltijd werkt, wordt de franchise vermenigvuldigd met dezelfde deeltijdfactor. Daardoor wordt eerder pensioen opgebouwd dan wanneer de volledige franchise zou worden toegepast.

Hoofdstuk 5 Voorziening beschut werk

Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet krijgen gemeenten binnen de kaders van deze wet ruimte om beschut werk als een voorziening te organiseren. Kabinet en sociale partners hebben afgesproken dat de 35 werkbedrijven bij de organisatie van beschut werk worden ingezet. Partijen vinden elkaar hier om tot een goede match van mensen en werk te komen.

Beleidsvrijheid voor gemeenten

Met de Participatiewet krijgen gemeenten een breed instrumentarium tot hun beschikking om de participatie van hun burgers te bevorderen. In samenhang met de andere decentralisaties op het terrein van de (jeugd)zorg en maatschappelijke ondersteuning krijgen gemeenten daarmee een breed palet aan instrumenten. De regering stelt een systeem voor dat gemeenten de vrijheid geeft om te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben. De regering vindt deze beleidsvrijheid belangrijk om in samenhang maatwerk te kunnen bieden.

Eén van de instrumenten die gemeenten kunnen inzetten is de nieuwe voorziening beschut werk. Gemeenten kunnen met deze voorziening mensen in een dienstbetrekking laten werken. Het gaat om mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt. Dat neemt niet weg dat gemeenten deze dienstbetrekking ook kunnen organiseren bij een reguliere werkgever die deze begeleiding en aanpassingen wel, met ondersteuning door een gemeente, kan aanbieden. Het gaat om een breed scala van aanpassingen. Bijvoorbeeld fysieke aanpassingen aan de werkplek of de werkomgeving die niet in een regulier bedrijf kunnen worden gerealiseerd, een uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.

Gemeenten krijgen de ruimte om de voorziening beschut werk vorm en inhoud te geven. Het gaat hierbij altijd om een dienstbetrekking, aangezien beschut werk bedoeld is voor mensen die in staat zijn om loonvormende arbeid te verrichten. Dit onderscheidt beschut werk van dagbesteding. Gemeenten betrekken bij het organiseren van beschut werk het Werkbedrijf. Hoe zij de dienstbetrekking organiseren, via een gemeentelijke dienst, NV, BV of Stichting, behoort tot de beleidsvrijheid van gemeenten. Ook kunnen gemeenten mensen (via detachering) in een beschutte omgeving bij reguliere werkgevers laten werken.

Beloning van de werknemers met een dienstbetrekking beschut werk, geschiedt volgens de cao van de branche waarin zij werkzaam zijn of (indien er geen cao van toepassing is) ten minste conform het WML. Gemeenten krijgen de mogelijkheid om het instrument loonkostensubsidie, zoals uitgewerkt in hoofdstuk 4 van deze toelichting, in te zetten. In afwijking van de jaarlijks verplichte loonwaardebepaling bij een reguliere loonkostensubsidie (zie hoofdstuk 4) kunnen gemeenten bij beschut werk volstaan met het eens in de drie jaar bepalen van de loonwaarde. De overheid geeft een loonkostensubsidie ter grootte van het verschil tussen de loonwaarde en het WML tot een maximum van 70 procent van het WML.

Waarborgen voor mensen die zijn aangewezen op de voorziening beschut werk

Gemeenten bepalen – binnen de wettelijke kaders van de Participatiewet – wie er voor de voorziening beschut werk in aanmerking komt. Gemeenten leggen in een verordening de regels voor de aard en omvang van de voorziening beschut werk vast. Zo worden nadere juridische waarborgen gecreëerd voor de rechten en plichten van de doelgroep voor deze specifieke voorziening en wordt de vormgeving en de inzet van beschut werk transparant richting burger, gemeenteraad en Rijk.

Met deze verordeningplicht legt de regering de nadere invulling van de voorziening beschut werk op lokaal niveau neer. De lokale democratie besluit over de nadere uitwerking.

De regering vindt het van belang dat gemeenten de vertegenwoordigers van cliënten betrekken bij de vormgeving van het beleid voor de voorziening beschut werk. Gemeenten moeten, voorafgaand

aan besluitvorming in de gemeenteraad, de verordening bespreken met vertegenwoordigers van de gemeentelijke doelgroep.

Gemeenten leggen in een verordening vast wanneer iemand tot deze doelgroep behoort. Op basis van de individuele mogelijkheden van inwoners bepalen gemeenten welk instrument het meest effectief is om hun participatie te bevorderen. Gemeenten kunnen voor het indiceren van de doelgroep gebruik maken van andere partijen, bijvoorbeeld van UWV.

Middelen beschutte plekken

Door natuurlijk verloop neemt het huidige aantal Wsw-dienstbetrekkingen geleidelijk af. Gelijktijdig richten de gemeenten de voorziening beschut werk in en komen op termijn steeds meer mensen te werken via deze nieuwe voorziening. Het kabinet gaat er in de berekeningen vanuit dat er in de structurele situatie 30.000 beschut-werkplekken beschikbaar moeten komen.

In de WWNV bestond voor gemeenten de verplichting dat minimaal één op de drie plekken die jaarlijks vrijkomt doordat mensen de Wsw verlaten, bestemd moest worden voor nieuwe plekken voor mensen die afhankelijk zijn van beschut werk. Met deze maatregel blijft de huidige verdeling van het aantal beschikbare beschutte werkplekken over het land gehandhaafd. Met de Participatiewet vervalt deze verplichting en hebben gemeenten meer beleidsvrijheid om beschut werk in te richten op basis van de specifieke lokale behoefte.

De regering gaat de inzet van de voorziening beschut werk volgen. Gemeenten leggen in de bestaande re-integratie statistiek de inzet van deze voorziening vast.

Niet voor iedereen die een indicatiebeschikking voor de Wsw zou hebben gekregen, is beschut werk nodig. Deze groep valt, voor zover zij behoort tot de gemeentelijke doelgroep, onder de Participatiewet. Voor de begeleiding van deze groep komen middelen beschikbaar in het re-integratiebudget. De regering wil met de invoering van de Participatiewet de kansen op regulier werk ook voor deze mensen vergroten. Gemeenten krijgen een breed instrumentarium, waaronder het instrument loonkostensubsidie, om de participatie van deze mensen te organiseren. Daarnaast heeft het kabinet met de sociale partners voor deze groep mensen afspraken gemaakt. Werkgevers stellen zich garant voor banen voor mensen met een arbeidsbeperking.

Bij het vaststellen van het macrobudget inkomensdeel Participatiewet wordt rekening gehouden met de financiering van het instrument loonkostensubsidie. Loonkostensubsidie financiert het verschil tussen de loonwaarde en het wettelijk minimumloon. Is het cao-loon hoger, dan is dit voor rekening van de werkgever. Aandachtspunt hierbij is dat de aanvulling tot het cao-loon niet ten kosten mag gaan van het aantal plekken voor beschut werk. Het maken van cao-afspraken is een zaak waarin werknemers en werkgevers (waaronder gemeenten) gezamenlijk aan zet zijn. Het kabinet heeft hierin geen beslissende rol. Het kabinet heeft daarom in de brief van 11 april 2013 over het sociaal akkoord opgemerkt dat het van belang is dat het cao-loon voor deze groep zo dicht mogelijk bij het wettelijk minimumloon ligt.

In het gebundeld re-integratiebudget zijn middelen beschikbaar voor de begeleiding/ondersteuning van de mensen die via de voorziening beschut werk aan de slag zijn. Op termijn gaat het om middelen voor 30.000 plekken.

Hoofdstuk 10 gaat in paragraaf 10.3 nader in op de middelen die via het inkomensdeel en het gebundeld re-integratiebudget beschikbaar worden gesteld.

Hoofdstuk 6 Afsluiten Wet sociale werkvoorziening

Inleiding

De regering wil meer kansen en mogelijkheden aan mensen bieden om zo regulier mogelijk te werken. Met de Participatiewet zet de regering in op één regeling voor mensen die vanwege een arbeidshandicap extra ondersteuning en inzet van instrumenten nodig hebben om te participeren. Met de inwerkingtreding van de Participatiewet stopt met ingang van 1 januari 2015 de instroom in de sociale werkvoorziening. Gemeenten krijgen alternatieve instrumenten om mensen met een arbeidshandicap te ondersteunen.

De huidige Wsw biedt werk aan meer dan 100.000 mensen met een arbeidsbeperking. Een groot deel van de mensen die nu in de Wsw werkzaam is op een Wsw-dienstbetrekking, kan met begeleiding aan de slag bij een reguliere werkgever. In de praktijk gebeurt dit te weinig. Dat betekent dat mensen nu onnodig in een beschutte werkomgeving werken terwijl ze ook bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen. In het sociaal akkoord is de afspraak gemaakt dat gemeenten loonkostensubsidie in kunnen zetten voor mensen die niet meer de Wsw kunnen instromen. Deze mensen kunnen met loonkostensubsidie aan de slag in beschut werk of bij een reguliere werkgever.

De groep die per 1 januari 2015 werkzaam is in de Wsw

Per 1 januari 2015 kan er niemand meer de huidige Wsw instromen. Dit is een verandering ten opzichte van WWNV. In dat wetsvoorstel werd de toegang tot de Wsw beperkt tot mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving kunnen werken.

De mogelijkheid tot het indienen van een verzoek bij UWV voor een Wsw-indicatie wordt 16 weken voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Participatiewet afgesloten. UWV beslist conform de Wsw binnen 16 weken of iemand tot de doelgroep behoort. De kans dat iemand die in de loop van 2014 nog een indicatie krijgt ook daadwerkelijk via de Wsw aan de slag komt is, gelet de op wachtlijst voor de Wsw, zeer klein.

Mensen die op 31 december 2014 in de Wsw werkzaam zijn op basis van een Wsw-dienstbetrekking hebben een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en houden hun huidige wettelijke rechten en plichten. De arbeidsvoorwaarden voor deze groep mensen zijn en blijven de verantwoordelijkheid van werknemers en werkgevers (gemeenten). De huidige herindicatie van deze groep mensen blijft in handen van UWV. UWV voert de herindicatie uit op grond van de criteria zoals opgenomen in de Wsw en het Besluit uitvoering Sociale Werkvoorziening en begeleid werken. Deze criteria worden niet gewijzigd, zoals met WWNV wel het geval zou zijn geweest. Het blijft voor gemeenten mogelijk om mensen die in een sw-bedrijf met een Wsw-dienstbetrekking werkzaam zijn een begeleid werken dienstbetrekking aan te bieden. Ook blijft het mogelijk om mensen van wie deze dienstbetrekking wegens omstandigheden afloopt of mislukt, een nieuwe begeleid werken dienstbetrekking aan te bieden of hen terug te laten keren in een dienstbetrekking bij het sw-bedrijf. Daarmee behouden gemeenten de mogelijkheid om mensen die bereid zijn een begeleid werken dienstbetrekking te aanvaarden, een terugkeergarantie te bieden.

De groep die op 31 december 2014 op de wachtlijst staat voor de Wsw

Mensen met een geldige Wsw-indicatie die op 31 december 2014 geen Wsw-dienstbetrekking hebben, kunnen met ingang van 1 januari 2015 niet meer de Wsw instromen. Deze mensen vallen, voor zover zij behoren tot de gemeentelijke doelgroep, vanaf die datum onder de werking van de Participatiewet. Zij kunnen een beroep doen op de ondersteuning door gemeenten. Voor de Wsw geïndiceerde mensen met een uitkering bij UWV kunnen een beroep doen op ondersteuning door UWV. Met de Participatiewet krijgen gemeenten een breed instrumentarium om de participatie van deze mensen te organiseren. De 35 Werkbedrijven hebben hierbij de functie van schakel tussen mensen met een arbeidsbeperking en de banen bij werkgevers.

Efficiencykorting op de Wsw

Zoals ook in de WWNV was opgenomen, worden de middelen voor de Wsw voor het zittend bestand samengevoegd met de re-integratiemiddelen. Deze middelen worden ontschot via het re-integratiebudget aan gemeenten verstrekt.

De regering is van mening dat een efficiencyverbetering in de Wsw noodzakelijk en haalbaar is. Deze efficiencyverbetering kan onder meer worden bereikt door mensen zoveel mogelijk te laten werken bij reguliere werkgevers, door vermindering van overhead en door afbouw van onrendabele werksoorten. Zo kunnen kosten worden bespaard en opbrengsten worden verhoogd. Gemeenten en de sector zijn al bezig om veranderingen in de Wsw in gang te zetten.

Omdat de regering een efficiencyverbetering haalbaar acht, wordt op de Wsw een efficiencykorting toegepast. Met het sociaal akkoord wordt deze korting twee jaar later ingevoerd dan door het vorige kabinet was beoogd. De efficiencykorting gaat in per 1 januari 2015 en wordt geleidelijk over zes jaar verspreid. Bij de WWNV was ook een efficiencykorting voorzien. Deze zou ingaan per 1 januari 2013 en zou worden verspreid over drie jaar. Voor de jaren 2013 tot en met 2020 ontvangen gemeenten dus in vergelijking met de financiering van WWNV jaarlijks een hogere fictieve rijksbijdrage per plek voor het zittend bestand Wsw. Deze rijksbijdrage per plek neemt jaarlijks met ongeveer 500 euro per jaar af, van circa 25.900 euro in 2014 tot circa 22.700 euro structureel met ingang van 2020. In 2015 is 25.500 euro per plek beschikbaar ten opzichte van 22.050 euro bij de WWNV. Dit geeft gemeenten meer tijd en lucht om de bedrijfsvoering van de Wsw aan te passen en daarmee de efficiencykorting te verwerken. Het betreft hier een zogenaamde fictieve rijksbijdrage, omdat het huidige macro-budget Wsw vanaf 1 januari 2015 opgaat in het gebundelde re-integratiebudget. Het Rijk zal dan ook niet meer aan gemeenten een taakstelling opleggen voor het aantal te realiseren arbeidsplekken. De hoogte van de fictieve rijksbijdrage is bepaald door enerzijds de afbouw van het zittend bestand en anderzijds door de efficiencykorting die in een periode van zes jaar op de Wsw wordt toegepast.

De lokale/regionale arbeidsmarkt, de samenstelling van de gemeentelijke doelgroep en de samenstelling van het werknemersbestand Wsw zijn het vertrekpunt bij de te ontwikkelen verdeelsystematiek. Over de vormgeving van de toekomstige verdeling is het ministerie van SZW met de VNG, Cedris en Divosa in overleg. Het ministerie van SZW is in samenspraak met VNG, Cedris en Divosa een onderzoek gestart naar de mogelijkheden voor een herziene verdeling van de beschikbare middelen. De wijze waarop de verdeling van de beschikbare middelen in het participatiebudget tot stand komt wordt in het besluit participatiebudget vastgelegd.

7. Veranderingen in de Wajong

Inleiding

Bij ongewijzigd beleid zal in 2050 het aantal Wajongers in Nederland zijn opgelopen tot meer dan 400 duizend. Op dit moment werkt een kwart van alle Wajongers, van wie de helft in de Wsw. Het is financieel onhoudbaar voor het sociale zekerheidstelsel om deze ontwikkeling door te laten gaan. De Wajong is te weinig activerend gebleken. Daarom heeft het kabinet in samenspraak met sociale partners besloten dat de groep Wajongers met arbeidsvermogen tot de doelgroep van de Participatiewet gaat behoren. Dit is een van de afspraken van het sociaal akkoord van 11 april 2013 en een wijziging ten opzichte van de voornemens van het kabinet in het regeerakkoord over de Wajong.

De Participatiewet brengt, mede vanwege deze afspraken, een aantal wijzigingen aan in de WWNV. De wijzigingen hebben ook betrekking op Wajongers die voor inwerkingtreding van de Participatiewet al een Wajonguitkering hebben. Ongewijzigd ten opzichte van de WWNV blijft het beleid dat in de toekomst alleen nog jonggehandicapten die duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, kunnen instromen in de Wajong.

Overgang van Wajong naar Participatiewet

Het zittend bestand van de Wajong bestaat uit veel onbenut arbeidspotentieel. Maar een kwart van alle Wajongers werkt. Dit percentage moet en kan omhoog. Daarom heeft de regering ervoor gekozen om het zittend bestand te beoordelen op arbeidsvermogen en de mensen met arbeidsvermogen zo veel mogelijk te laten werken. De groep (ex) Wajonger met arbeidsvermogen valt onder de doelgroep van de Participatiewet en daarmee onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Dit draagt ook bij aan de verdere vorming van één regeling voor mensen met arbeidsvermogen. In de WWNV was een herindeling van het zittend bestand voorzien. Mensen met recht op Wajong zouden beoordeeld worden op arbeidsvermogen. Wanneer er sprake zou zijn van arbeidsvermogen, zou de uitkering van 75 procent WML verlaagd worden naar 70 procent WML. Het idee hierachter was dat dit het zittend bestand van de Wajong meer zou activeren, omdat werken meer zou lonen.

UWV zal het zittend bestand van de Wajong beoordelen op de vraag of er sprake is van arbeidsvermogen. Wanneer Wajongeren geen arbeidsvermogen hebben, behouden zij het recht op Wajong. Zij behouden hun uitkering van 75 procent WML. Wanneer er sprake is van arbeidsvermogen, zal het recht op Wajong eindigen. Indien dit het geval is, vervalt hun Wajonguitkering en horen zij tot de doelgroep van de Participatiewet. Deze groep kan in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering. Indien uit de herbeoordeling blijkt dat een Wajongere over arbeidsvermogen beschikt, eindigt het recht op uitkering pas na zes maanden. Dit overgangsrecht geeft mensen ruim de gelegenheid zich op de nieuwe situatie in te stellen en maatregelen te nemen om eventuele wijzigingen in de inkomenspositie op te vangen. De gemeente kan vervolgens maatwerk bieden met de instrumenten die in de voorgaande hoofdstukken zijn beschreven.

Vormgeving

Voor alle betrokkenen is het van belang dat deze overgang op een ordentelijke en zorgvuldige manier gebeurt. De Wajongers die het betreft moeten duidelijkheid krijgen over hun beoordeling en het moment van de overgang, UWV heeft belang bij een goede uitvoering en gemeenten moeten de overgang van al deze Wajongers goed kunnen bolwerken. De verwachting is dat voor zo'n 140 duizend Wajongers zal worden vastgesteld dat zij arbeidsvermogen hebben. Tot deze groep behoren ook de mensen die al werken. Het zou een enorme operatie vergen om al deze personen tegelijk over te laten gaan van UWV naar gemeenten. Voor alle betrokkenen kan dit ingrijpende veranderingen met zich mee brengen, niet in het minst voor de mensen zelf. Daarom heeft de regering ervoor gekozen de overgang geleidelijk te laten plaatsvinden. Zij zal daarvoor nog nader aan te wijzen groepen Wajongers gefaseerd laten beoordelen en over laten dragen.

Het is in het belang van de Wajongers en alle andere betrokken partijen om juist de personen met de minste afstand tot de arbeidsmarkt als eerste te beoordelen en over te dragen aan de gemeenten. Zij zijn immers het meest kansrijk om met inzet van een re-integratie-instrument (bijv. loonkostensubsidie) een baan te vinden en daarmee niet meer afhankelijk te zijn van een uitkering. Dit biedt ook de kans aan gemeenten om ervaring op te doen met het begeleiden van voormalig Wajongers die relatief gezien met minder inspanning aan een baan kunnen komen. Vervolgens kunnen gemeenten hun opgedane ervaring benutten bij de jonggehandicapten die al langer een uitkering hadden en daardoor gemiddeld een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Tegelijkertijd zorgt deze geleidelijke overgang ervoor dat gemeenten ook daadwerkelijk tijd en energie kunnen steken in de personen met de minste afstand tot de arbeidsmarkt.

Bij lagere regelgeving zal bepaald worden hoe de groepen precies worden samengesteld en vanaf welk moment degenen met arbeidsvermogen hun recht op Wajong verliezen. Doelstelling hierbij is een indeling in zes groepen waarbij UWV voor elke groep een half jaar heeft voor de herbeoordeling. Het bepalend criterium voor de volgorde is de uitkeringsduur. Dat impliceert dat nWajongers²⁹ als eerste overgaan. Dit betekent dat in de periode van jan 2015 tot en met december 2017 UWV de zes groepen kan herbeoordelen. Vanwege de overgangstermijn van zes maanden komen de beoordeelde Wajongers geleidelijk over de periode juli 2015 tot en met juni 2018 over naar de gemeenten.

UWV zal, zoals in Wwv al beschreven is, een beoordelingsmethode toepassen die lichter is dan normaliter wordt toegepast bij de claimbeoordeling. Dit is mogelijk omdat alle betrokkenen al bekend zijn bij UWV. Daardoor kan UWV soms iemand indelen alleen op grond van bekende gegevens, soms is alleen een contact met een verzekeringsarts nodig en soms alleen met een arbeidskundige. De mogelijkheden tot arbeidsparticipatie worden in ieder geval vastgesteld met een verzekeringsgeneeskundig en arbeidsdeskundig onderzoek wanneer betrokkenen hierom verzoeken. De regering zal de precieze uitwerking hiervan in lagere regelgeving vaststellen. De procedures hiervoor zullen inzichtelijk worden vormgegeven. Bij de uitvoering zal UWV zorgvuldig communiceren met de Wajongers. Tot zes maanden nadat UWV de beschikking heeft afgegeven, blijft UWV op basis van de Wajong verantwoordelijk voor het toekennen van de uitkering en de re-integratie. In deze periode komen personen uit de oude Wajong voor re-integratieondersteuning in aanmerking, wanneer zij zich zelf hiervoor hebben gemeld bij het UWV. Zes maanden na de beschikking zijn de gemeenten op basis van de Participatiewet verantwoordelijk. Verder zal in overleg tussen het kabinet, UWV, gemeenten en de mensen zelf worden bekeken op welke manier een zorgvuldige overdracht van deze Wajongers kan plaatsvinden.

Uitgezonderd van de kostendelersnorm

In het Sociaal Akkoord is afgesproken dat gemeenten in staat worden gesteld om de effecten van de kostendelersnorm voor kwetsbare burgers met een zorgbehoefte te compenseren. Wajongers waarvan is vastgesteld dat zij arbeidsvermogen hebben worden gedurende 2,5 jaar vanaf de datum van vaststelling van de beschikking van deze norm uitgezonderd en zullen bij beroep op de bijstand recht krijgen op de alleenstaandennorm (70%) of gehuwdennorm (100%). Zonder deze uitzondering zou deze groep in één keer te maken krijgen met twee ingrijpende veranderingen, namelijk de overgang van Wajong naar de Participatiewet en een mogelijke achteruitgang in inkomen, vanwege de kostendelersnorm. Hierdoor zou de hoogte van hun uitkering significant kunnen dalen van 75% WML naar bijvoorbeeld 43% of 40% van het netto referentieminiimumloon waarbij ook de uitkeringsvoorwaarden veranderd zijn. De uitzondering op de kostendelersnorm die voor de voormalig Wajongers gemaakt wordt, is van tijdelijke aard. Zij kunnen immers ook kosten delen en hebben lagere bestaanskosten wanneer zij in een meerpersoonshuishouden wonen. De normhoogte sluit daarom op termijn ook voor deze groep aan

---

²⁹ De nWajong (nieuwe Wajong) is de Wajong die geldt vanaf 2010. Iedereen die na 1 januari 2010 is ingestroomd, valt onder de nWajong. De nWajong kent een ander re-integratie- en uitkeringsregime dan de oWajong (oude Wajong).

bij de noodzakelijke kosten van bestaan. In de tussentijd kan men zich voorbereiden op en wennen aan de toekomstige nieuwe uitkeringsnorm. Het belang van een tijdelijke uitzondering wordt ook nog eens onderstreept doordat de Participatiewet één regeling aan de onderkant wordt voor alle personen in deze regeling. Hierin passen geen structurele afwijkende normen voor deelpopulaties. Indien een werkende Wajonger na herkeuring zijn baan verliest en beroep doet op de Participatiewet, zal hij ook recht krijgen op de uitzondering van de kostendelersnorm, mits de overgangstermijn van 2,5 jaar nog niet is verstreken.

Werkende Wajongers

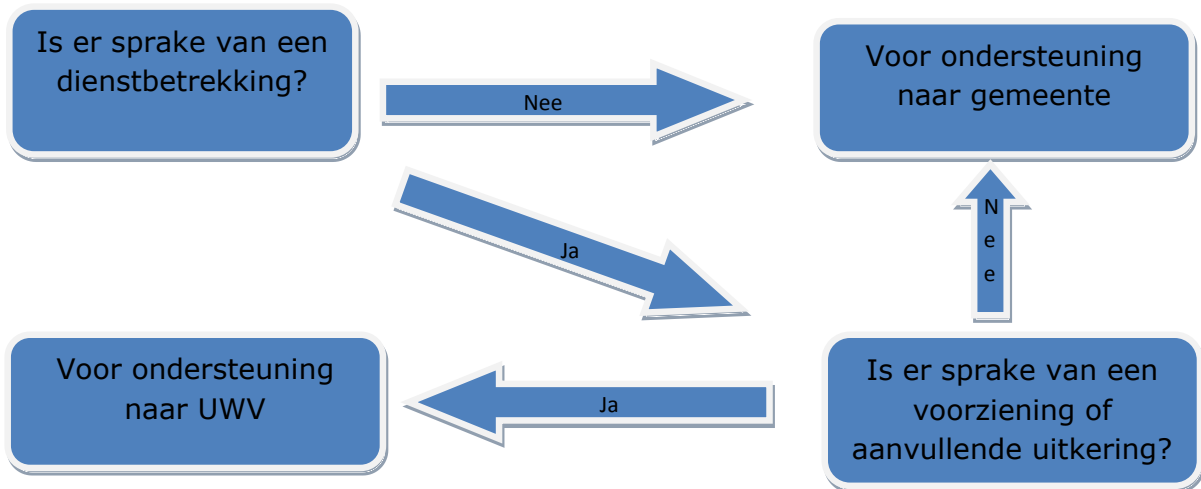
Jonggehandicapten die met behulp van UWV in de afgelopen jaren aan een baan zijn gekomen, worden net als alle anderen, beoordeeld op arbeidsvermogen en ontvangen hiervoor een beschikking. Voor hen is het evident dat zij arbeidsvermogen hebben. Het kabinet kiest er voor dat deze jonggehandicapten niet overgaan naar gemeenten zolang zij in hun dienstbetrekking die zij op het moment van de beoordeling hebben, gebruik maken van voorzieningen, zoals loondispensatie of een jobcoach, of naast hun loon een aanvullende uitkering hebben. De reden hiervoor is dat met de werkgevers van deze Wajongers in veel gevallen specifieke afspraken zijn gemaakt. Het is niet mogelijk om gemeenten deze afspraken verplicht over te laten nemen, omdat gemeenten niet over al deze instrumenten beschikken. Gemeenten kunnen immers geen loondispensatie toepassen. Bovendien hebben zij eigen beleidsvrijheid bij de vormgeving van de re-integratieondersteuning. Wanneer deze Wajongers onder andere voorwaarden zouden moeten gaan werken, ontstaat het risico dat zij hun baan verliezen. Bovendien worden deze Wajongers en hun werkgevers geconfronteerd met onnodige administratieve handelingen. Dat is zeer onwenselijk. Daarom blijven deze Wajongers zolang zij bij die werkgever werken en zolang zij gebruik maken van een voorziening of aanvullende uitkering, voor deze ondersteuning bij UWV (zie figuur pm). Wanneer hun dienstbetrekking eindigt, gaan zij tot de doelgroep van de Participatiewet behoren. Een nieuwe werkgever kan dan afspraken met de gemeente maken over welke ondersteuning nog nodig en wenselijk is in de nieuwe dienstbetrekking. Ditzelfde geldt voor Wajongers die als zelfstandige werken en daarbij gebruik maken van ondersteunende voorzieningen van UWV.

Voor werkende Wajongers geldt dezelfde termijn voor de beëindiging van de uitkering als voor niet werkende Wajongers met arbeidsvermogen. Ook hun uitkering eindigt na afloop van hun dienstverband, maar op zijn vroegst zes maanden na hun beoordeling. Als de dienstbetrekking binnen zes maanden na de beoordeling beëindigt, dan blijft de termijn van zes maanden na de beschikking van kracht.

Aangezien het niet wenselijk is dat deze situatie nog tientallen jaren voortduurt, wordt via lagere regelgeving een einddatum aan de uitzondering voor werkende Wajongers vastgesteld.

Situatie Wajonger met arbeidsvermogen

Figuur pm

Wajongers die een re-integratietraject volgen

Het kan voorkomen dat een Wajonger een re-integratietraject volgt bij een privaat re-integratiebedrijf op het moment dat het UWV deze Wajongere na herbeoordeling overdraagt aan de gemeente, en dat het traject doorloopt tot na de overheveling. Het UWV blijft dan, als contractpartner van een privaat re-integratiebedrijf, verantwoordelijk voor de betaling van het traject. De inhoudelijke aansturing van het re-integratietraject wordt door het UWV overgedragen aan de gemeente. Indien het traject wordt afgesloten, neemt de gemeente de volledige re-integratie voor haar rekening, zowel financieel als inhoudelijk.

Wajong 2015

Met deze nota van wijziging blijft de Wajong toegankelijk voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Het betreft hier de zwakste groep jonggehandicapten die we in Nederland kennen. Deze mensen zullen nooit in staat zijn enige arbeid te verrichten. Voor deze groep blijft de Wajong bestaan. Het inkomensregime blijft ongewijzigd, namelijk een uitkering van 75 procent WML. Vanaf 1 januari 2015 vormt de groep jongeren die duurzaam geen arbeidsvermogen heeft de enige instroom in de Wajong.

Volumeontwikkeling

In het begin van dit hoofdstuk stond dat in 2050 ruim 400 duizend Wajongers in de Wajong zouden zitten bij ongewijzigd beleid. Ter vergelijking: eind 2012 waren er 227 duizend Wajongers. De regering vindt deze grote toename sociaal onaanvaardbaar en economisch en financieel onhoudbaar. De verwachting is dat met ingang van 2015 nog circa 6.000 mensen per jaar in de Wajong zullen instromen, in tegenstelling tot de 16.000 mensen die zouden instromen bij ongewijzigd beleid. In de structurele situatie zal de Wajong een uitkering bieden aan ruim 165.000 mensen die volledig en duurzaam geen arbeidsvermogen hebben (zie ook hoofdstuk 10).

Hoofdstuk 8 Overige aspecten

Financiering en uitvoering

Gemeenten voeren de Participatiewet decentraal uit. Zij krijgen de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid. Voor de financiering van de Participatiewet blijft de financieringssystematiek van de WWNV gehandhaafd. Deze is beschreven in de memorie van toelichting van de Invoeringswet WWNV³⁰.

Financiering in het brede sociaal domein

In de 'Decentralisatiebrief' is het perspectief geschetst voor ontschotting van de budgetten in het sociaal domein. De regering streeft naar een zo breed mogelijke ontschotting van de drie kolommen in het gemeentefonds zodat één integraal budget ontstaat. Het Inkomensdeel van de WWB (straks Participatiewet) is naar zijn aard anders. Dit deel is namelijk gericht op inkomensondersteuning. De regering bekijkt of het betrekken van het Inkomensdeel WWB bij de ontschotting van toegevoegde waarde is. In 2013 vindt daarom onderzoek plaats naar de wijze waarop het Inkomensdeel en het gebundeld re-integratiebudget onderdeel kunnen uitmaken van het ontschotte budget voor het hele sociaal domein.

Macrobudget inkomensdeel Participatiewet

De doelgroep van de Participatiewet is breder dan de doelgroep van de WWB. Daarom bekijkt de regering voor de langere termijn of de rekenregels om het (landelijke) macrobudget vast te stellen, aangepast kunnen worden aan deze bredere doelgroep.

Verdeling inkomensdeel Participatiewet

De verdeling van de Participatiewet-doelgroep over de gemeenten wijkt af van die van de oude WWB-doelgroep. Dit betekent dat de huidige verdeling van het Inkomensdeel WWB over de gemeenten moet worden aangepast aan de nieuwe verdeling.

Het ministerie van SZW streeft er naar vanaf de invoering van de Participatiewet in 2015 een nieuwe, integrale verdeelsystematiek met prikkelwerking voor het inkomensdeel toe te passen. Daarvoor is al in 2012 een verkenning uitgevoerd naar mogelijke alternatieve verdeelsystemen voor het inkomensdeel³¹. In 2013 en 2014 werkt SZW aan verbetering van het huidige verdeelmodel en worden drie alternatieve verdeelmodellen uitgewerkt. Het SCP zal één van deze varianten uitwerken. De overige twee varianten, evenals de verbetering van het huidige verdeelmodel, heeft het ministerie van SZW Europees aanbesteed. In dit kader zullen ook de huidige vangnetten (de Incidentele Aanvullende Uitkering en de Meerjarige Aanvullende Uitkering) opnieuw worden gezien. Bij de uitwerking van, en de keuze voor, een alternatieve verdeelmogelijkheid betreft SZW de VNG.

Verdelingssystematiek gebundeld re-integratiebudget

Aan het re-integratiebudget voegt de regering middelen toe in verband met het afsluiten van de Wajong voor mensen met arbeidsvermogen, de begeleiding van mensen die niet meer de Wsw kunnen instromen en voor het zittend bestand Wsw. Deze middelen worden gebundeld aan de gemeenten beschikbaar gesteld.

Voor het vaststellen van een verdeelsystematiek die recht doet aan de nieuwe verantwoordelijkheden van gemeenten is tijd nodig. Zeker gezien de gewenste betrokkenheid van gemeenten en de VNG. Voor de structurele verdeling van de re-integratiemiddelen vanaf 2015 start de regering daarom zo snel mogelijk een onderzoek. Voor de te ontwikkelen

---

³⁰ Kamerstukken II 2011/12, 33161, nummer 3, pp. 44-46

³¹ Kamerstukken II 2012/13, 30545, nummer 116

verdeelsystematiek geldt dat gemeenten een proportioneel deel van het gebundeld re-integratiebudget dienen te krijgen voor de financiering van het zittend bestand Wsw.

De motie Heerma³² verzoekt de regering om bij de uitwerking van de Participatiewet rekening te houden met de verschillen tussen regio's. Bij de ontwikkeling van de verdeelsystematiek voor het re-integratiebudget Participatiewet, zal de regering uitvoering geven aan deze motie. In 2014 zal een keuze gemaakt worden voor één van de verdeelmodellen, die vervolgens in regelgeving uitgewerkt zal worden.

Regeldruk

Een aandachtspunt bij de decentralisaties is de beperking van regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals. Onder regeldruk verstaat de regering administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten voor burgers en bedrijven, regeldruk voor professionals in de sociale zekerheid en interbestuurlijke lasten tussen het Rijk en gemeenten.

De regering vindt het belangrijk dat burgers met complexe problematiek terecht kunnen bij één aanspreekpunt. Ook wil de regering belemmerende regeldruk voor bedrijven voorkomen. Daartoe werkt de Rijksoverheid onder de noemer '*Goed Opgelost!*' aan een database met goede voorbeelden van het regeldruk-arm inrichten van werkprocessen. De in het regeerakkoord aangekondigde decentralisaties dragen bij aan de kabinetsdoelstelling om de regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals te verlagen. Gemeenten en uitvoeringsorganisaties kunnen daarbij gebruik maken van de voorbeelden uit de database '*Goed Opgelost!*'.

De Participatiewet brengt enkele verbeteringen in administratieve lasten met zich mee ten opzichte van de Wwv. De administratieve lasten voor bedrijven en gemeenten nemen af, aangezien de toepassing van het instrument loonkostensubsidie eenvoudiger is dan de toepassing van loondispensatie. Zo hoeft bij loonkostensubsidie geen berekening van aanvullende uitkeringen plaats te vinden. Ook voor burgers betekent dit een afname in administratieve lasten. Zij ontvangen straks één loonstrookje in plaats van meerdere. Ook hebben zij één inkomstenbron. De Participatiewet leidt net als de Wwv niet tot inhoudelijke nalevingskosten.

De 35 Werkbedrijven zijn straks de schakel om mensen met een arbeidsbeperking te kunnen plaatsen bij werkgevers. Gemeenten hebben de lead bij de vorming van de Werkbedrijven werken daarbij nauw samen met sociale partners en UWV. Er is in dit proces geen sprake van gedwongen fusies van bestaande sw-bedrijven. Gemeenten en sociale partners werken de vormgeving van de Werkbedrijven verder uit in de Werkkamer. De regering legt dit niet in de Participatiewet vast.

De Participatiewet draagt verder bij aan de verlaging van de regeldruk voor professionals in vergelijking met de Wwv:

- Gemeenten krijgen de vrijheid zelf te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben. Ook krijgen zij de ruimte om zelf beschut werk te organiseren.
- De verplichting vervalt voor gemeenten om één op de drie vrijgevallen plaatsen in de sociale werkvoorziening op te vullen.
- Door het afsluiten van de Wsw per 1 januari 2015 hoeft UWV geen nieuwe Wsw-indicaties meer af te geven.
- Ten opzichte van Wwv is het schrappen van het instrument loondispensatie, en het breder beschikbaar stellen van het instrument loonkostensubsidie, een belangrijke vereenvoudiging qua administratieve lasten voor gemeenten (net als voor bedrijven).

De interbestuurlijke lasten blijven bij de Participatiewet gelijk ten opzichte van Wwv. Op lokaal niveau vindt de verantwoording van het college van B&W naar de gemeenteraad plaats.

---

³² Kamerstukken II 2012-2013, 29817, nummer 117

Internationale aspecten

Loonkostensubsidie

Bij loonkostensubsidie ontvangt de werknemer gewoon loon van de werkgever (conform cao of minimumloon). Werkgevers ontvangen compensatie voor het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer en het minimumloon. Loonkostensubsidie valt – aangezien het gaat om een compensatie aan de werkgever - niet onder de werkingssfeer van de Europese coördinatieverordening 883/2004. Loonkostensubsidie hoeft daarom niet te worden betaald aan een werkgever die buiten Nederland is gevestigd. Op grond van artikel 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dient de loonkostensubsidie wel te worden betaald aan een in Nederland gevestigde werkgever wanneer zijn werknemer in een andere EU lidstaat woont. Uiteraard gelden voor de toekenning hiervan dezelfde voorwaarden als die gelden wanneer de werknemer in Nederland woont.

Wajong

De Wajong is per 1 januari 2015 alleen nog toegankelijk voor jongeren die volledig en duurzaam geen arbeidsmogelijkheden hebben. Het zittend bestand Wajongeren wordt beoordeeld op arbeidsvermogen. Indien blijkt dat Wajongeren arbeidsvermogen hebben, vervalt hun Wajong-uitkering en behoren zij tot de doelgroep van de Participatiewet. Deze groep kan in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering. Gemeenten zijn straks verantwoordelijk voor deze doelgroep. Wajongeren die volledig en duurzaam geen arbeidsvermogen hebben, behouden hun Wajong-uitkering van 75 procent van het minimumloon. Het UWV zal de groep Wajongeren met arbeidsvermogen tijdig op de hoogte stellen van de toekomstige verandering en de overgang naar de Participatiewet.

Indien uit de herbeoordeling blijkt dat een Wajongere over arbeidsvermogen beschikt, eindigt het recht op uitkering pas na zes maanden. Dit overgangsrecht geeft mensen ruim de gelegenheid zich op de nieuwe situatie in te stellen en maatregelen te nemen om eventuele wijzigingen in de inkomenspositie op te vangen. Op deze wijze wordt naar het oordeel van de regering voldaan aan de voorwaarden van artikel 1 van het eerste protocol bij het Europese verdrag tot bescherming van de rechten van de mensen en de fundamentele vrijheden (EVRM).

Relatie met het VN verdrag voor rechten van gehandicapten

In het regeerakkoord is afgesproken dat Nederland het verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap ratificeert. Het doel van dit verdrag is op grond van artikel 1 het volgende: *“het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid te bevorderen, beschermen en waarborgen en ook de eerbiediging van hun inherente waardigheid te bevorderen”*³³.

De regering is van mening dat de Participatiewet overeenkomt met de doelstelling van het VN-verdrag. De Participatiewet levert een bijdrage aan de versterking van gelijke kansen voor mensen met een beperking. Mensen die nu nog aan de kant staan, waaronder ook mensen met een arbeidsbeperking, hebben straks meer kansen op regulier werk. Als regulier werk nog niet mogelijk is, biedt de Participatiewet ondersteuning om op andere manieren in de samenleving te participeren. Gemeenten beschikken hiervoor al over diverse instrumenten en voorzieningen. De regering voegt hier nieuwe instrumenten aan toe. Met de Participatiewet krijgen gemeenten de beleidsvrijheid om te komen tot de integrale aanpak die met de decentralisaties uit het regeerakkoord zijn beoogd. Dat maakt het mogelijk tot een meer samenhangend beleid in het sociaal domein te komen, met het doel zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen.

In een verordening leggen gemeenten vast hoe zij invulling geven aan de opdracht om gelijke deelname aan de arbeidsmarkt van mensen met een arbeidsbeperking te bevorderen. Hierbij dient

---

³³ Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2007, nummer 169

uiteraard het bepaalde in het VN-verdrag betrokken te worden. De VNG biedt gemeenten hierbij ondersteuning. Overeenkomstig de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte³⁴ ondersteunt het Werkbedrijf werkgevers bij een eventueel noodzakelijke aanpassing van de werkplek voor mensen met een arbeidsbeperking. Gemeenten stellen in overleg met sociale partners en UWV de kaders vast voor de werkplekaanpassingen. Het organiseren van de werkplekaanpassingen is straks één van de uitvoerende taken van het Werkbedrijf.

De regering vindt het belangrijk dat gemeenten cliëntenraden actief betrekken bij de vormgeving van het lokaal beleid. Zij zijn belangrijke gesprekspartners om een goede dienstverlening aan de doelgroep mogelijk te maken. In de Participatiewet is opgenomen dat gemeenten cliëntenraden instellen en deze betrekken bij de beleidsvorming. De wet laat de vorm van samenwerking tussen gemeenten en vertegenwoordigers van cliënten of andere cliëntenraden verder vrij. Gemeenten kunnen dit zelf via hun verordening regelen. De positie en rechten van de cliëntenraden in de Participatiewet komen naar het oordeel van de regering overeen met het gestelde in het VN verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

---

³⁴ Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2003, nummer 203

Hoofdstuk 9 Ontvangen commentaren en adviezen

Volgt

Hoofdstuk 10 Financiële effecten

10.1 Inleiding

De uitgaven aan Wajong, WWB en Wsw bedragen momenteel bijna 11 miljard euro en lopen bij ongewijzigd beleid op tot bijna 13,5 miljard euro structureel (door volumestijging van de Wajong). Door de maatregelen uit de Participatiewet zullen de uitgaven minder snel oplopen. De Participatiewet maakt het sociale zekerheidsstelsel activerender. Hierdoor zullen naar verwachting meer mensen vanuit een uitkering bij een reguliere werkgever aan de slag gaan. Daarnaast bevat de Participatiewet maatregelen die een kostenefficiëntere uitvoering van de Wsw bevorderen. Gemeenten kunnen de beschikbare re-integratiebudgetten effectiever benutten doordat werkgevers door de afspraken uit het sociaal akkoord over de extra banen en de nieuwe infrastructuur van de 35 werkbedrijven meer banen beschikbaar stellen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Ten opzichte van WWNV is er sprake van een aantal belangrijke wijzigingen met budgettaire gevolgen:

- a) De efficiencykorting Wsw is verspreid over zes jaar en twee jaar uitgesteld van 2013 naar 2015. Dit levert gemeenten cumulatief over de periode 2013-2019 een financieel voordeel op van 1 miljard euro ten opzichte van WWNV (zie tabel 5). Dit geeft gemeenten meer tijd en financiële ruimte om hun bedrijfsvoering van de Sw aan te passen.
- b) Gemeenten krijgen voor mensen met een productiviteit < 80 procent WML de beschikking over het instrument loonkostensubsidie in plaats van het instrument loondispensatie. Dit is voor gemeenten een belangrijke vereenvoudiging in de uitvoering van de Participatiewet, omdat er bij loonkostensubsidie geen sprake is inkomstenverrekeningen met bijstandsgerechtigden. Voor werknemers is de vervanging van het instrument loondispensatie door loonkostensubsidie ook gunstig, aangezien zij vanaf hun eerste werkdag op basis van een cao-loon worden betaald. De inzet van het instrument loonkostensubsidie is daardoor wel duurder dan de inzet van het instrument loondispensatie. Binnen het financiële kader van het sociaal akkoord is door het kabinet een bedrag oplopend tot 480 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor deze meerkosten. Dit zijn extra middelen voor gemeenten in het inkomensdeel van de Participatiewet. Daarmee kunnen zij het verschil financieren tussen de loonwaarde en het WML, waarbij geldt dat de loonkostensubsidie maximaal 70 procent WML bedraagt. Het verschil tussen het cao-loon en het WML is voor rekening van de werkgever.
- c) Werkgevers (privaat en overheid) stellen zich garant voor 125 duizend extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking, die gedeeltelijk inzetbaar zijn bij reguliere werkgevers. Daarbij geldt een wettelijk quotum als stok achter de deur. De opbrengst van de baangarantie is in het sociaal akkoord geraamd op een bedrag dat oploopt tot structureel 370 miljoen euro.
- d) Per 1/1/2015 is er geen nieuwe instroom in de Wsw meer. Bij WWNV zou de toegang tot de Wsw per 1/1/2013 worden beperkt. Mensen die niet meer in de Wsw instromen kunnen met het instrument loonkostensubsidie aan het werk worden geholpen, hetzij in de nieuwe voorziening beschut werk, hetzij bij een reguliere werkgever.
- e) De Wajong is per 1/1/2015 alleen toegankelijk voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Bij WWNV zou deze maatregel per 1/1/2013 ingaan. Voor mensen arbeidsvermogen die niet meer de Wajong kunnen instromen komt het instrument loonkostensubsidie beschikbaar.
- f) Het zittend bestand Wajong wordt beoordeeld op arbeidsvermogen. Mensen met arbeidsvermogen kunnen een beroep op de gemeente doen voor een uitkering en/of ondersteuning bij re-integratie. Ook zij kunnen met het instrument loonkostensubsidie aan het werk worden geholpen. In de eerste jaren treden extra uitvoeringskosten UWV op als gevolg van deze herbeoordelingsoperatie.
- g) Er komt een regeling die gemeenten in staat stelt door middel van individueel maatwerk voor kwetsbare groepen met een zorgbehoefte de effecten van de kostendelersnorm te compenseren. In het sociaal akkoord heeft het kabinet hier een bedrag van 100 miljoen aan extra middelen voor beschikbaar gesteld.

10.2 Opbrengsten Participatiewet : sociaal akkoord en regeerakkoord

In het sociaal akkoord is afgesproken dat sociale partners zich garant stellen voor 100 duizend extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking uit de gemeentelijke doelgroep en de overheid voor 25 duizend. Daarbij bereidt de regering een wettelijk quotum voor dat in werking treedt als werkgevers minder banen realiseren dan is afgesproken in het sociaal akkoord. In de brief van het kabinet met de hoofdlijnennotitie van de Participatiewet en het quotum **d.d.p.m.** zijn de netto-opbrengsten van de Participatiewet conform het sociaal akkoord opgenomen.

Tabel 1 vergelijkt deze netto opbrengsten met de opbrengsten van de Participatiewet en quotumregeling in het regeerakkoord³⁵.

- De maatregelen in het sociaal akkoord leiden tot een structurele netto opbrengst van 1.620 miljoen.³⁶
- In het regeerakkoord was een netto opbrengst opgenomen die opliep tot 2.170 miljoen euro structureel (1.830 miljoen Participatiewet en 340 miljoen quotumregeling).

Binnen het financiële kader van het sociaal akkoord zijn dus extra middelen voor de Participatiewet vrijgemaakt die oplopen tot 550 miljoen structureel. Het merendeel hiervan hangt samen met de extra middelen voor loonkostensubsidies en de kostendelersnorm (zie punt 'b' en 'g' in paragraaf 10.1) Deze extra middelen komen ten gunste van gemeenten.

	2014	2015	2016	2017	struc
1 Regeerakkoord (RA)	-50	-185	-350	-530	-2.170
2 Sociaal Akkoord (SA)	35	145	30	-245	-1.620
3 Extra middelen SA gedekt door Rijk (2-1)	85	330	380	285	550

In deze financiële paragraaf licht het kabinet zoals gebruikelijk de financiële effecten per maatregel toe ten opzichte van ongewijzigd beleid³⁷. Tabel 2 laat zien wat de netto besparingen van de maatregelen op het terrein van Wajong en Wsw zijn. Daarbij is rekening gehouden met de extra kosten van de inzet van het instrument loonkostensubsidie en met de opbrengsten van de baangarantie uit het sociaal akkoord. Structureel sluiten de besparingen van de Participatiewet in tabel 2 aan bij het financieel kader van het sociaal akkoord (1.620 miljoen). Gelet op een ordentelijke en zorgvuldige invoering van de maatregelen uit de Participatiewet (zoals de geleidelijke overheveling van het zittend bestand Wajong) is er in de tussenliggende jaren sprake van een kasschuif. Deze is inter-temporeel budgettair neutraal.

	2014	2015	2016	2017	2018	struc
1 Geen instroom Wsw	0	-10	-20	-30	-40	-550
2 Efficiencykorting Wsw	0	-40	-90	-140	-190	0
3 Beperking Wajong	0	-5	-15	-35	-50	-1.170
4 Wajong zittend bestand met arbeidsvermogen naar bijstandsregime	30	95	-10	-75	-145	0
5 Kostendelersnorm	5	70	100	130	130	100
6 Totaal Participatiewet (1 t/m 5)	35	110	-35	-155	-295	-1.620

³⁵ In de tabellen van de financiële paragraaf kan sprake zijn van afrondingsverschillen.

³⁶ In de hoofdlijnennotitie Participatiewet is aangegeven hoe de netto besparingen van de Participatiewet zijn verwerkt in bijlage 2 van het sociaal akkoord.

³⁷ In het financieel kader van het sociaal akkoord werden de effecten toegelicht ten opzichte van het regeerakkoord. Daarbij ging het bijvoorbeeld om de meerkosten van het instrument loonkostensubsidie ten opzichte van het instrument loondispensatie. Omdat het instrument loondispensatie niet wordt ingevoerd, beschrijven we hier de effecten van de maatregelen uitgaande van de inzet van loonkostensubsidies.

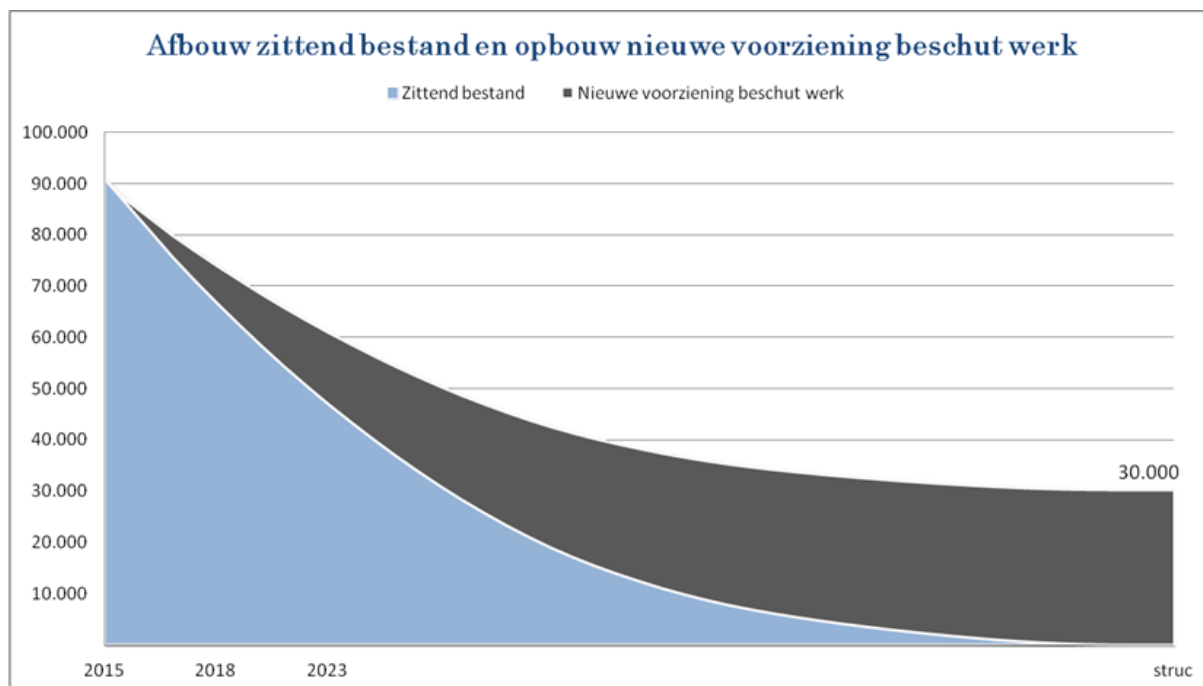
Tabel 2: Netto besparingen Participatiewet per maatregel (Sociaal akkoord) (bedragen in miljoenen euro)							
		2014	2015	2016	2017	2018	struc
1	Geen instroom Wsw	0	-10	-20	-30	-40	-550
2	Efficiencykorting Wsw	0	-40	-90	-140	-190	0
3	Beperking Wajong	0	-5	-15	-35	-50	-1.170
4	Wajong zittend bestand met arbeidsvermogen	30	95	-10	-75	-145	0
5	Kostendelersnorm	5	100	100	100	100	100
6	Totaal Participatiewet (1 t/m 5)	35	140	-35	-185	-325	-1.620

Het vervolg van dit hoofdstuk licht de bruto en netto besparingen van de verschillende maatregelen verder toe. Daarbij wordt ook ingegaan op de middelen voor gemeenten die worden toegevoegd aan het inkomensdeel Participatiewet, aan het gebundelde re-integratiebudget en aan het gemeentefonds.

10.3 Geen nieuwe instroom Wsw en invoering nieuwe voorziening beschut werk

De regering wil met het invoeren van de Participatiewet het principe van één regeling voor de gehele doelgroep van de wet consequent doorvoeren. De Wsw, die een afwijkend beloningsregime en afwijkende regelgeving heeft, zal vanaf 1 januari 2015 daarom worden afgesloten voor nieuwe instroom. Gemeenten krijgen de ruimte om beschut werk te organiseren. Voor mensen die niet meer de Wsw kunnen instromen komt, ongeacht of iemand regulier of beschut werkt, het instrument loonkostensubsidie beschikbaar.

Grafisch ziet de maatregel 'geen nieuwe instroom in de Wsw en een nieuwe voorziening beschutte werkplekken' er als volgt uit. De afbouw van het zittend bestand en de opbouw van de beschut werkplekken vindt geleidelijk in de tijd plaats.

Figuur 2

Tabel 3 laat voor de periode tot en met 2018 en de structurele situatie zien hoe het volume Wsw en beschut werk en regulier werk zich ontwikkelen.

Tabel 3: Volume ontwikkeling Wsw en nieuwe doelgroepen regulier en beschut werk (jaargemiddelden x 1.000)						
	2014	2015	2016	2017	2018	struc
Geleidelijke daling aantal Wsw-plekken	0	-2,5	-7,5	-12,5	-17,3	-90,8
Resterend aantal Wsw-plekken	90,8	88,3	83,3	78,3	73,6	-
Doelgroep beschut werk (1/3)	-	0,8	2,5	4,2	5,8	30,3
Doelgroep regulier werk (2/3)	-	1,7	5,0	8,3	11,5	60,5
Totaal	90,8	90,8	90,8	90,8	90,8	90,8

Gerekend is met een jaarlijkse autonome uitstroom uit de Wsw van 5.000 plekken tot en met 2017. Na 2017 zal het zittende bestand Wsw geleidelijk verder uitstromen. In de structurele situatie zijn alle Wsw'ers uitgestroomd (90,8 duizend plekken). Conform het regeerakkoord komen er geleidelijk middelen voor structureel 30 duizend plekken beschikbaar voor de nieuwe voorziening beschut werk afgestemd op honderd procent van het wettelijk minimumloon. Net zoals de afbouw van de Wsw gaat dus ook de opbouw van de nieuwe voorziening via een geleidelijk pad. Voor 2015 gaat het kabinet uit van 800 plekken, geleidelijk oplopend tot 5.800 plekken in 2018 en 30 duizend plekken in de structurele situatie.

In het sociaal akkoord hebben werkgevers in de marktsector en de overheid zich garant gesteld voor een toenemend aantal extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking. De garantstelling voor de banen heeft in 2018 betrekking op 41 duizend banen en structureel op 125 duizend extra banen. Met de baangarantie komen banen beschikbaar voor mensen die niet meer de Wsw kunnen instromen. De omvang van de groep die door de afsluiting van de Wsw is aangewezen op regulier werk bedraagt in 2018 ruim 11 duizend en structureel (vanaf 2050) ruim 60 duizend plekken. Tabel 4 geeft het budgettaire effect van de maatregel 'geen nieuwe instroom Wsw' weer. De maatregel leidt tot een besparing op het (fictieve) macrobudget Wsw voor het zittend bestand. De bruto besparing op het Wsw-macrobudget op regel 1 van tabel 4 correspondeert met de geleidelijke volumedaling van het zittende bestand Wsw in tabel 3. Structureel is de bruto besparing op het (fictieve) macrobudget Wsw 2.355 miljoen omdat dan alle werkende Wsw'ers zijn uitgestroomd.

De regering houdt er rekening mee dat voor de mensen die niet meer in de Wsw terecht kunnen voldoende middelen beschikbaar zijn voor begeleiding en loonkostensubsidie bij gemeenten en UWV. Structureel gaat het om een bedrag van 1.805 miljoen. Deze middelen zijn weergegeven op regel 2 van tabel 4. Per saldo bedraagt de netto besparing dus structureel 550 miljoen (regel 3 van tabel 4).

De middelen die beschikbaar komen voor begeleiding en loonkostensubsidie van mensen die niet meer in aanmerking komen voor de Wsw zijn opgedeeld in drie categorieën:

- a) Een toevoeging aan het gebundelde re-integratiebudget van gemeenten voor begeleidingskosten bij regulier of beschut werk (regel 2a). Macro gaat het om een bedrag oplopend tot bijna 500 miljoen structureel per jaar voor regulier en beschut werk. Gemiddeld is een bedrag toegevoegd van 5.500 euro per jaar voor ruim 90 duizend mensen. Voor de begeleiding bij beschut werk zal doorgaans een hoger bedrag aan begeleidingskosten nodig zijn dan voor mensen die regulier werken. In de tabel is een bedrag van 8.500 euro per persoon per jaar gehanteerd als rekenveronderstelling voor de begeleiding van mensen in de voorziening beschut werk. Voor mensen die regulier werken is als rekenveronderstelling 4.000 euro per persoon per jaar gehanteerd³⁸. Gemeenten hebben daarbij de vrijheid om maatwerk te bieden (en kunnen dus afhankelijk van de situatie een hoger of lager bedrag inzetten voor ondersteuning en begeleiding).
- b) Een toevoeging aan het inkomensdeel voor gemeenten voor de loonkostensubsidie voor mensen uit de doelgroep regulier en beschut werk (regel 2b). Macro gaat het om een bedrag

³⁸ Gemiddeld is dit een bedrag van 5.500 per persoon: 1/3 maal 8.500 euro + 2/3 maal 4.000 euro is 5.500 euro.

oplopend tot 1.030 miljoen structureel voor regulier en beschut werk samen (600 miljoen + 430 miljoen).

- c) Een toevoeging aan de middelen voor UWV voor begeleiding en loonaanvulling voor mensen die door deze maatregel (langer) een beroep doen op een UWV-uitkering (Wajong, WIA, WAO of WAZ). Het gaat hierbij om begeleidingsmiddelen oplopend tot 42 miljoen structureel en middelen voor inkomensondersteuning oplopend tot 234 miljoen structureel. Deze zijn verwerkt op regel 2c van tabel 4.

Tabel 4: Opbouw netto besparing "Geen nieuwe instroom Wsw + nieuwe voorziening beschut werk" (bedragen in miljoenen euro)						
	2014	2015	2016	2017	2018	struc
1. Bruto besparing op Wsw-macrobudget	0	-64	-187	-305	-411	-2355
2. Middelen voor nieuwe doelgroep regulier en beschut werk bij gemeenten en UWV	0	54	167	275	372	1805
<i>2a. waarvan gebundeld re-integratiebudget gemeenten:</i>						
Begeleiding bij regulier werk	-	5	17	31	43	241
Begeleiding bij beschut werk	-	7	23	37	49	257
<i>2b. waarvan inkomensdeel WWB gemeenten:</i>						
Loonkostensubsidie bij regulier werk	-	13	44	79	115	600
Loonkostensubsidie bij beschut werk	-	12	38	62	84	430
<i>2c. waarvan UWV-uitgaven:</i>						
Begeleiding	-	3	7	10	11	42
Uitkeringslasten/LKS	-	14	38	57	70	234
3. Netto besparing (1 + 2)	0	-10	-20	-30	-40	-550

10.4 Efficiencykorting Wsw

Het regeerakkoord spreidt de efficiencykorting op de sociale werkvoorziening over zes jaar in plaats van drie jaar zoals bij de WWNV. Bovendien gaat de efficiencykorting in per 2015, twee jaar later dan was voorzien bij de WWNV. Tabel 5 vergelijkt de omvang van de efficiencykorting tussen WWNV en de Participatiewet na het sociaal akkoord. Het uitstel en de spreiding leveren gemeenten over de periode 2013-2019 een voordeel op van cumulatief 1 miljard euro. Dit geeft gemeenten meer tijd en lucht om hun bedrijfsvoering van de sociale werkvoorziening aan te passen.

Tabel 5: Vergelijking efficiencykorting Wsw bij WWNV en Participatiewet (na sociaal akkoord) (bedragen in mln euro)								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013-2019
WWNV	-90	-220	-290	-284	-278	-272	-266	-1.700
Sociaal akkoord	0	0	-40	-90	-140	-190	-240	-700
Verschil (+ = voordeel gemeenten)	90	220	250	194	138	82	26	1.000

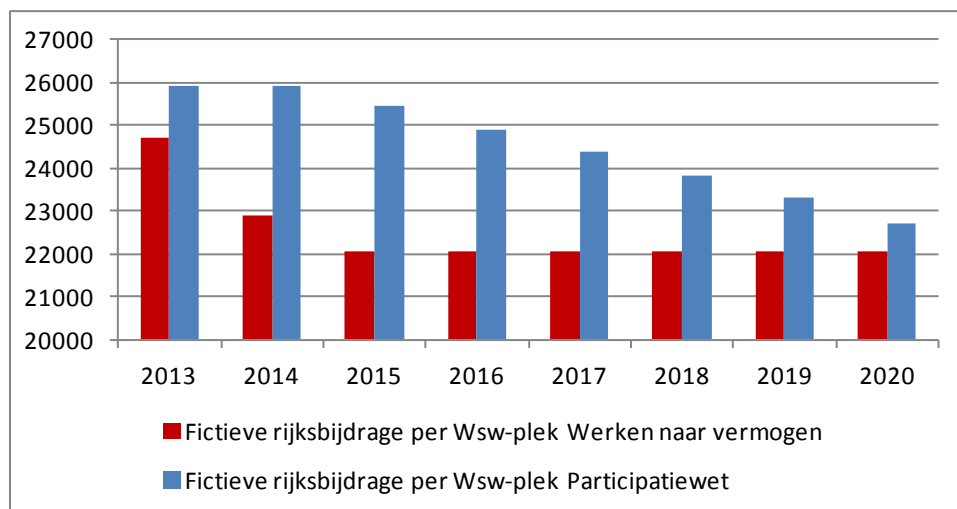
Tabel 6 laat de omvang van het resterende (fictieve) macrobudget zittend bestand Wsw zien na verwerking van de maatregel 'geen nieuwe instroom Wsw' (conform regel 1 van tabel 4) en de gespreide efficiencykorting op de Wsw (conform regel 2 van tabel 2). Deze Wsw-middelen worden toegevoegd aan het gebundelde re-integratiebudget van gemeenten.

Tabel 6 : Macrobudget Wsw "oude stijl" na sociaal akkoord (bedragen in miljoenen euro)						
	2014	2015	2016	2017	2018	struc
Wsw-budget (begroting 2013)	2355	2355	2355	2355	2355	2355
Bruto besparing wegens geen nieuwe instroom	-	-64	-187	-305	-411	-2355
Efficiencykorting Wsw/Participatiebudget	0	-40	-90	-140	-190	0
Wsw-budget "oude stijl" na sociaal akkoord	2355	2251	2078	1910	1754	0

Door de spreiding van de efficiencykorting ontvangen gemeenten een hogere (fictieve) bijdrage per plek voor het zittend bestand Wsw dan bij de WWNV was voorzien. Deze is te berekenen door het resterende macrobudget Wsw "oude stijl" (tabel 5) te delen door het resterende aantal Wsw-

plekken (tabel 3). De fictieve rijksbijdrage per plek daalt bij de Participatiewet met ongeveer 500 euro per jaar tot circa 22.700 euro structureel vanaf 2020.

De grafiek laat het verschil zien in de fictieve rijksbijdrage per Wsw-plek bij de Wwv en de Participatiewet. In 2015 is er per plek in het zittend bestand Wsw nog 25.500 euro beschikbaar ten opzichte van 22.050 euro bij Wwv. Dit geeft gemeenten meer tijd en lucht om hun bedrijfsvoering van de sociale werkvoorziening aan te passen.

10.5 Beperking instroom Wajong

De toegang tot de Wajong wordt met ingang van 1 januari 2015 beperkt tot mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Hoofdstuk 7 licht dit toe.

De regering verwacht dat met ingang van 2015 nog circa 6.000 mensen per jaar in de Wajong zullen instromen, van de 16.000 mensen die zouden instromen bij ongewijzigd beleid. Naar verwachting 10.000 van hen komen niet in aanmerking voor de Wajong omdat zij arbeidsvermogen hebben. Zij kunnen bij gemeenten terecht voor begeleiding en eventueel voor een uitkering in het kader van de Participatiewet. De verwachting is dat van deze 10.000 mensen ongeveer 5.000 mensen in aanmerking komen voor een Participatiewet-uitkering. In de structurele situatie zullen er naar verwachting ruim 170.000 mensen van deze groep in de Participatiewet komen en zal de Wajong een uitkering bieden aan ruim 165.000 mensen die volledig en duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Bij ongewijzigd beleid zou het aantal Wajongers tussen 2011 en 2045 verdubbelen tot 412.000. De kosten zouden in diezelfde periode verdubbelen tot meer dan 5,1 miljard euro. Dit laat naast de maatschappelijke wens tot hogere participatie van mensen met een arbeidsbeperking ook de financiële noodzaak tot invoering van Participatiewet zien.

De regering verwacht dat met dit wetsvoorstel meer mensen gaan werken zonder een beroep te doen op de gemeente³⁹. Ten eerste komt dat door de financiële prikkel voor het individu vanwege het feit dat de polisvoorwaarden van de Participatiewet afwijken van de Wajong.⁴⁰ Ten tweede komt dat door de budgetteringsprikkel voor gemeenten om het aantal uitkeringsgerechtigden laag te houden. Stromen er minder mensen de Participatiewet in en meer uit, dan ondervinden gemeenten daar een financieel voordeel van, omdat zij besparen op wettelijke verplichte uitkeringen die uit het Inkomensdeel moeten worden betaald. Gemeenten kunnen de uitstroom beïnvloeden door de nieuwe groep mensen aan werk te helpen. Hiervoor beschikken zij over middelen in het gebundeld re-integratiebudget en over het instrument loonkostensubsidie.

³⁹ Zie CPB. Analyse economische effecten financieel kader (27 september 2010, blz 17)

⁴⁰ Zie bijvoorbeeld de CPB-doorrekening besparingsopties voor de Heroverwegingswerkgroep 'Op afstand van de arbeidsmarkt' (maart 2010, p 5).

In de structurele situatie zullen er naar verwachting ruim 170.000 mensen van deze groep in de Participatiewet komen, waarvan de budgettaire effecten van 35.000 mensen al zijn meegenomen bij de Wsw-maatregel (dit zijn Wajongers die naar verwachting bij ongewijzigd beleid via de Wsw zouden hebben gewerkt).

In het sociaal akkoord hebben werkgevers in de marktsector en de overheid zich garant gesteld voor een toenemend aantal extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking. De baangarantie heeft in 2018 betrekking op 41 duizend banen en vanaf 2025 op 125 duizend extra banen. Deze baangarantie zorgt ervoor dat meer mensen aan het werk gaan via de Participatiewet en dit geldt onder andere voor mensen die niet meer de Wajong instromen.

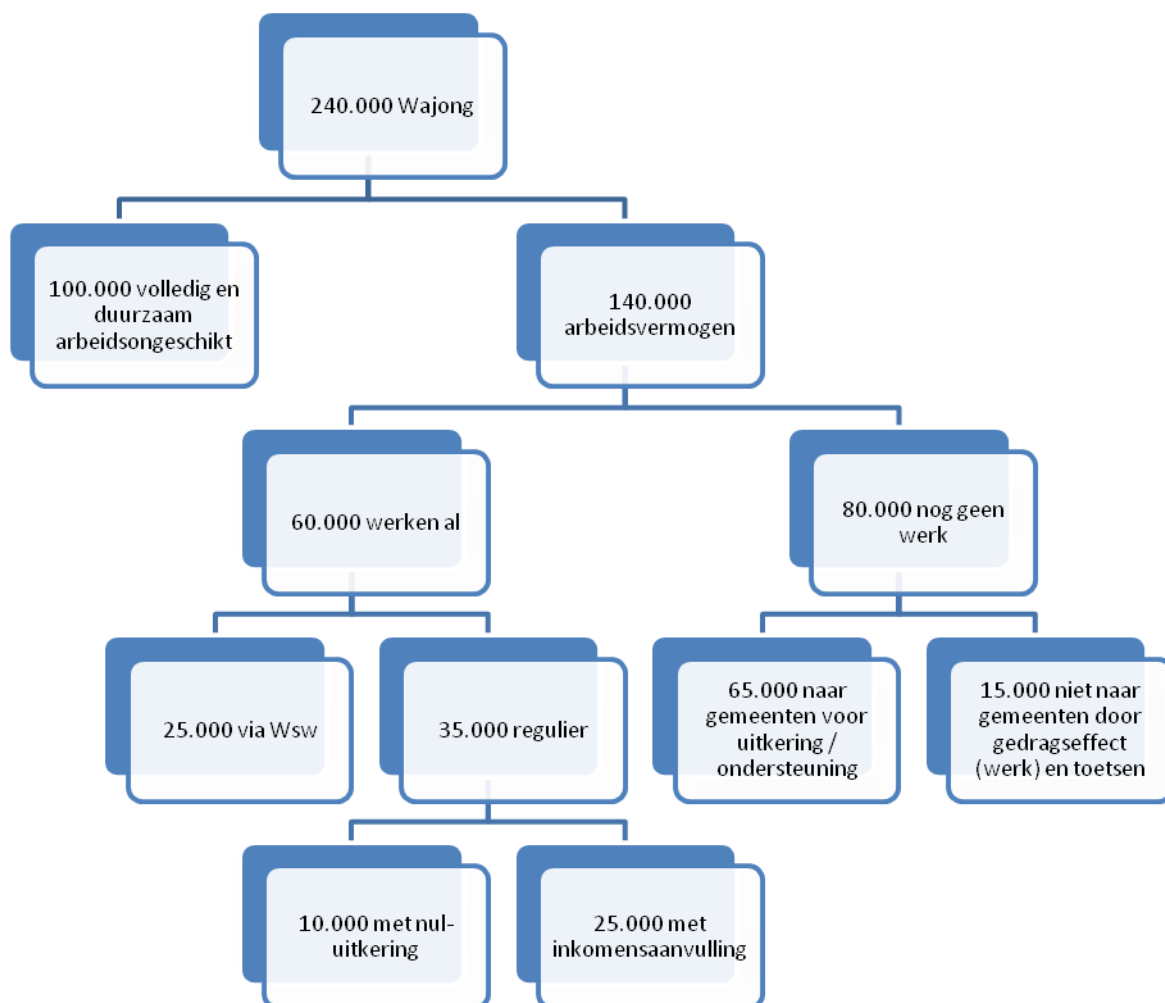
Tabel 7 presenteert de budgettaire effecten van de maatregel. Dit betreft enerzijds lagere uitkeringslasten Wajong vanwege de toegangsbeperking en anderzijds hogere uitkeringslasten voor de Participatiewet in verband met de (aanvullende) uitkering van de mensen die hierop een beroep zullen doen. Hierbij is rekening gehouden met de inzet van loonkostensubsidies en de effecten van de baangarantie (vanaf 2014).

Tabel 7: Opbouw netto besparing Beperken toegang Wajong (bedragen in miljoenen euro)						
	2014	2015	2016	2017	2018	struc
1. Wajong uitkeringslasten (UWV)	-	-44	-121	-202	-301	-2530
2. Toevoeging inkomensdeel WWB (gemeenten)		39	106	167	251	1360
3. Netto besparing (1 + 2)	0	-5	-15	-35	-50	-1.170

10.6 Wajong zittend bestand met arbeidsvermogen

Uitgangspunt in het sociaal akkoord is dat het zittende bestand Wajong opnieuw wordt ingedeeld door UWV. Mensen met arbeidsvermogen kunnen een beroep doen op gemeente voor uitkering en/of ondersteuning bij re-integratie in het kader van de Participatiewet.

Onderstaande figuur geeft weer om welke aantallen het gaat. Er zullen ongeveer 240.000 Wajongers worden heringedeeld. Dit zijn mensen die voor 1 januari 2015 zijn ingestroomd in de Wajong. De verwachting is dat ongeveer 100.000 van hen volledig en duurzaam geen arbeidsmogelijkheden hebben en dat 140.000 mensen wel over arbeidsvermogen beschikken. Zij kunnen eventueel bij de gemeenten terecht voor ondersteuning en inkomensaanvulling. Van deze groep zijn overigens al circa 60.000 mensen aan het werk, via de Wsw (circa 25.000 mensen) of bij een reguliere werkgever (circa 35.000 mensen). Van de 80.000 mensen die nog niet werken, zullen er circa 65.000 een beroep doen op inkomensondersteuning. Circa 15.000 mensen komen hier vanwege de toetsen in de Participatiewet niet voor in aanmerking of gaan aan het werk gaan buiten de Participatiewet om. Het kabinet wil de overgang van het zittende bestand Wajong met arbeidsvermogen van UWV naar gemeenten zorgvuldig en ordentelijk laten verlopen. De overgang vindt daarom gespreid plaats over de periode vanaf 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2018. De volgorde is gebaseerd op de uitkeringsduur in de Wajong. Mensen met een korte uitkeringsduur gaan eerder over dan mensen met een langere uitkeringsduur.

Tabel 8 geeft een overzicht van de budgettaire gevolgen van deze maatregel. Structureel zijn de financiële effecten nihil, omdat de maatregel betrekking heeft op het zittende bestand Wajong dat in de structurele situatie volledig is uitgestroomd. Op de eerste regel is het verwachte effect op de Wajong-uitgaven van UWV aangegeven. Het gaat hierbij om het saldo van uitvoeringskosten (in verband met de herbeoordeling van Wajongers) en uitkeringslasten. De tweede regel laat de toevoeging aan het inkomensdeel van gemeenten zien. Door het meer activerende karakter van het bijstandsregime, waaronder de partner- en vermogenstoets zijn de uitkeringslasten in de Participatiewet lager dan in de Wajong. De derde regel betreft middelen die zijn gereserveerd voor meerkosten die optreden als mensen die in de Wajong werken met loondispensatie overgaan op het instrument loonkostensubsidie, een wens van de sociale partners (waarmee ze een hoger inkomen hebben dan bij loondispensatie). De uitvoeringskosten betreffen middelen die aan het gemeentefonds worden toegevoegd omdat gemeenten te maken krijgen met een grotere doelgroep.

Tabel 8: Opbouw netto besparing Overgang zittend bestand Wajong (bedragen in miljoenen euro)						
	2014	2015	2016	2017	2018	Struc
1. Wajong uitgaven (UWV)	30	20	-335	-690	-1015	0
2. Toevoeging inkomensdeel WWB (gemeenten)	0	35	260	520	750	0
3. Extra uitkeringslasten vanwege omzetting	0	35	35	35	35	0
4. Uitvoeringskosten gemeenten	0	5	30	60	85	0
5. Netto besparing (1 tm 4)	30	95	-10	-75	-145	0

10.7 Verzachting kostendelersnorm

In het Sociaal Akkoord is afgesproken dat gemeenten in staat worden gesteld om de effecten van de kostendelersnorm voor kwetsbare burgers met een zorgbehoefte te compenseren. Hiervoor heeft het kabinet een bedrag beschikbaar gesteld van 5 miljoen in 2014 en 100 miljoen structureel vanaf 2015 (regel 1 van tabel 9).

De verzachting bestaat uit twee onderdelen. Zoals aangegeven in hoofdstuk 7 is er sprake van een tijdelijke uitzondering van de kostendelersnorm voor mensen die na de herindeling van de Wajong een beroep doen op de Participatiewet. De gemeenten worden voor de extra uitkeringslasten gecompenseerd via een toevoeging aan het inkomensdeel (regel 2 van tabel 9). Daarnaast krijgen gemeenten zoals aangegeven in hoofdstuk 3 extra financiële ruimte voor verlening van bijzondere bijstand. Deze is bedoeld voor personen die onder de kostendelersnorm vallen maar daarnaast een langdurige zorgbehoefte hebben. Hiertoe ontvangen gemeenten in 2014 een bedrag van 5 miljoen en in de jaren 2015-2020 een bedrag van 65 miljoen per jaar via het gemeentefonds. Structureel (vanaf 2021) voegt het kabinet 100 miljoen euro toe aan het gemeentefonds (regel 3 van tabel 9). Om gemeenten niet te confronteren met jaarlijks wisselende bedragen in het gemeentefonds is er ten opzichte van het sociaal akkoord sprake van een kasschuif (regel 5 van tabel 9). Dit is een budgettair neutrale herschikking om ongewenste fluctuaties in het gemeentefonds te voorkomen. Het kabinet merkt op dat de herindeling van de Wajong geleidelijk zal verlopen in de periode 2015-2018. Dit betekent dat het beroep op de tijdelijke uitzondering van de kostendelersnorm in de beginjaren laag zal zijn. Ook de groep die vanwege de kostendelersnorm en zorgbehoefte een beroep zal doen op maatwerk via de bijzondere bijstand zal in de beginjaren nog gering zijn. Dit komt door de gekozen overgangstermijnen en de geleidelijke oploop van het aantal mensen in de Participatiewet. Hierdoor is het structureel beschikbare bedrag van 100 miljoen in de beginjaren (2015-2020) ruim. Het kabinet zal deze ruimte dan ook binnen het bredere financiële kader van de Participatiewet bezien.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Struc	
1 Beschikbaar sociaal akkoord	5	100	100	100	100	100	100	100	
<i>Toevoeging aan inkomensdeel WWB :</i>									
2 Tijdelijke uitzondering kostendelersnorm	0	5	35	65	65	35	5	0	
<i>Toevoeging aan gemeentefonds :</i>									
3 Extra middelen bijzondere bijstand	5	65	65	65	65	65	65	100	
4 Totaal beschikbaar voor verzachting	5	70	100	130	130	100	70	100	
5 Kasschuif tov sociaal akkoord	0	-30	0	30	30	0	-30	0	

10.8 Gebundeld re-integratiebudget gemeenten

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat de bestaande budgetten voor de Wsw en re-integratie WWB per 2015 worden gebundeld. Daarnaast worden er middelen aan het gebundeld budget toegevoegd voor de nieuwe doelgroepen. Daarbij geldt dat de regering binnen het kader van de Participatiewet beleidsruimte geeft aan gemeenten om zelf te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben. Er zitten dus geen schotten tussen de middelen in het gebundelde re-integratiebudget. Tabel 10 maakt inzichtelijk hoe het gemeentelijk re-integratiebudget technisch is opgebouwd na verwerking van de maatregelen uit het sociaal akkoord. Een belangrijk onderdeel is het fictieve macrobudget voor het zittend bestand Wsw. Daarbij is zoals eerder aangegeven bij tabel 6 rekening gehouden met de uitgestelde en gespreide efficiencykorting en met de afsluiting van de toegang tot de Wsw per 2015. (conform tabel 6). Daarnaast bevat het een post re-integratiemiddelen (voor de bestaande en de nieuwe doelgroepen). Voor re-integratie is fictief (want het budget is ontschot) een bedrag beschikbaar dat geleidelijk toeneemt van 663 miljoen in 2015 tot 1.193 miljoen structureel.

Tabel 10: Gebundeld re-integratiebudget gemeenten na verwerking regeeraakkoord (bedragen in miljoenen euro)							
		2014	2015	2016	2017	2018	struct
*	Gebundeld re-integratiebudget na regeerakkoord	(3040)	2914	2761	2619	2491	1193
	<i>Opgebouwd uit de volgende posten:</i>						
1	Macrobudget Wsw "oude stijl"	2355	2251	2078	1910	1754	0
2	Re-integratiemiddelen	685	663	683	709	737	1.193
<i>a</i>	<i>wv. Participatiebudget "oude stijl"</i>	685	634	594	556	544	544
<i>b</i>	<i>wv. Begeleiding nieuwe doelgroep regulier werk</i>	x	5	17	31	43	241
<i>c</i>	<i>wv. Begeleiding nieuwe doelgroep beschut werk</i>	x	7	23	37	49	257
<i>d</i>	<i>wv. Overheveling re-integratie Wajong</i>	x	15	45	60	75	111
<i>e</i>	<i>wv. Overheveling no riskpolis</i>	x	2	4	25	26	40

De post re-integratiemiddelen is opgebouwd uit vijf onderdelen (a tot en met e). Component 'a' betreft het al bestaande Participatiebudget. Daarbij is rekening gehouden met de doorwerking van de doelmatigheidskorting uit het regeerakkoord op het gemeentelijk re-integratiebudget. Componenten 'b' en 'c' betreffen meerjarige middelen voor begeleiding en werkplekondersteuning voor mensen die niet meer in de Wsw terecht komen (zoals aangegeven in tabel 4). Hiervoor wordt structureel bijna 500 miljoen toegevoegd aan de ontschotte re-integratiemiddelen van gemeenten. Component 'd' betreft meerjarige re-integratiemiddelen voor mensen die niet meer in de Wajong terecht komen of mensen die na herindeling van de Wajong onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen. De regering hevelt daartoe vanaf 2015 (budgettair neutraal) middelen over vanuit het re-integratiebudget Wajong van UWV. Deze toevoeging loopt geleidelijk op tot 111 miljoen structureel vanaf 2022. Component 'e' betreft middelen voor de no riskpolis. Met de Participatiewet kunnen gemeenten zelf bepalen voor welke mensen uit hun doelgroep zij de no riskpolis inzetten. Daarbij hoort dat zij voor deze middelen ook financieel verantwoordelijk worden. De regering hevelt vanaf 2015 (budgettair neutraal) middelen over die oplopen tot 40 miljoen structureel vanuit de Ziektewet naar het gemeentelijk budget.

10.9 Garantstelling banen

Zowel werkgevers in de marktsector als bij de overheid hebben zich gecommitteerd aan het meer aan het werk helpen van mensen met een beperking. Hierdoor ontstaan er reguliere banen voor de mensen die per 2015 geen gebruik meer kunnen maken van de Wsw en Wajong. Tabel 11 laat zien om welke aantallen het gaat.

Tabel 11: Aantallen banen baangarantie (aantallen in duizenden)						
	2014	2015	2016	2017	2018	Struc
1. Extra aantal banen markt	2,5	5,0	6,0	7,0	8,0	0,0
2. Cumulatief extra aantal banen markt	2,5	7,5	13,5	20,5	28,5	100,0
3. Extra aantal banen overheid	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	0,0
4. Cumulatief extra aantal banen overheid	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5	25,0
5. Extra aantal banen totaal (1 + 3)	5,0	7,5	8,5	9,5	10,5	0,0
6. Cumulatief extra aantal banen totaal (2 + 4)	5,0	12,5	21,0	30,5	41,0	125,0

Werkgevers in de marktsector stellen zich vanaf 2014 garant voor een toenemend aantal extra banen voor mensen met een beperking. De groei van het jaarlijkse aantal extra banen neemt geleidelijk toe. De toename in 2014 bedraagt 2,5 duizend; in 2015 bedraagt de toename 5 duizend extra banen. Hierna groeit de jaarlijkse toename geleidelijk tot 10 duizend in de periode 2020 - 2026. De werkgevers in de marktsector stellen zich daarmee vanaf 2026 garant voor een cumulatief aantal van 100 duizend extra banen voor mensen met een beperking. De overheid zal in aanvulling hierop vanaf 2014 gedurende 10 jaar jaarlijks 2,5 duizend extra banen openstellen mensen met een beperking. De overheid stelt zich daarmee garant voor cumulatief 25 duizend extra banen vanaf 2024. Met de overheidswerkgevers worden nadere afspraken gemaakt hoe dit kan worden gerealiseerd. In de wet wordt een quotum vastgelegd met de genoemde jaarlijkse aantallen, waarbij de 125 duizend banen, verdeeld over markt en overheid, worden bereikt in 2026. Het quotum wordt geactiveerd op het moment dat het aantal afgesproken banen niet tot

stand komt. Dit wordt voor het eerst eind 2016 gemeten, dan zouden er ten opzichte van 2013 minimaal 11 duizend extra banen voor mensen met een beperking moeten zijn gerealiseerd in de marktsector. De activering van het quotum start na overleg met de sociale partners en gemeenten. Het extra aantal banen voor mensen met een beperking leidt tot een besparing op de uitkeringslasten van gemeenten. De opbrengst van de baangarantie is in het sociaal akkoord geraamd op een bedrag dat oploopt tot structureel 370 miljoen euro. Zoals vermeld in paragraaf 10.2 is rekening gehouden met de positieve effecten van de baangarantie bij de financiële effecten van de maatregelen op het terrein van de Wajong en Wsw.

10.10 Uitvoeringskosten Participatiewet gemeenten

Gemeenten krijgen voor mensen met een productiviteit < 80 procent WML de beschikking over het instrument loonkostensubsidie in plaats van het instrument loondispensatie. De toepassing van het instrument loonkostensubsidie is eenvoudiger dan de toepassing van loondispensatie. Ten opzichte van de WWNV betekent dit een belangrijke vereenvoudiging in de uitvoering door gemeenten.

Gemeenten hebben via de VNG eerder aangegeven dat het verrekenen van inkomsten uit loondispensatie en de bepaling van de aanvullende uitkering een bewerkelijk uitvoeringstechnisch proces is. Onder meer om die reden hebben gemeenten meermaals aangegeven een voorstander te zijn van het instrument loonkostensubsidie. Bij de inzet van loonkostensubsidie kan een gemeente eenvoudige afspraken maken met werkgevers.

Ondanks de genoemde belangrijke vereenvoudiging hanteert het kabinet voor de bepaling van de extra uitvoeringskosten voor gemeenten een vergelijkbare benadering als bij de WWNV. Dat betekent dat er geen uitname wordt gedaan in verband met de vereenvoudigingen vanwege loonkostensubsidies, maar dat gemeenten wel worden gecompenseerd voor de toename van de gemeentelijke doelgroep. Ook worden gemeenten zoals aangegeven in 10.1 via het inkomensdeel gecompenseerd voor de meerkosten die samenhangen met het hogere beloningsniveau bij loonkostensubsidie. Hiervoor voegt het kabinet ten opzichte van het regeerakkoord een extra bedrag toe aan het inkomensdeel van de Participatiewet dat oploopt tot structureel 480 miljoen.

De gemeentelijke doelgroep neemt toe als gevolg van twee maatregelen voor de hervorming van de Wajong. Ten eerste neemt de doelgroep toe door de beperking van de toegang tot de Wajong, omdat mensen met arbeidsvermogen vanaf 2015 onder de Participatiewet gaan vallen. Deze mensen zouden bij ongewijzigd beleid onder de (financiële) verantwoordelijkheid van UWV komen. Ten tweede neemt de doelgroep toe, omdat Wajongers met arbeidsvermogen na herindeling overgaan naar gemeenten. Gemeenten krijgen een grotere doelgroep van mensen met een arbeidsbeperking.

De mensen met een arbeidsbeperking die vanwege de afsluiting van de Wsw (langer) een beroep blijven doen op gemeenten behoorden al tot de gemeentelijke doelgroep. Net zoals bij het onderhandelaarsakkoord over de WWNV voegt het kabinet voor deze groep dus geen extra middelen toe aan het gemeentefonds. Tegenover het feit dat zij na afsluiting van de Wsw voor een deel een beroep zullen doen op de Participatiewet staat namelijk dat gemeenten voor hen geen uitvoeringskosten meer maken in het kader van de Wsw. Per 2015 kunnen gemeenten de voorziening beschut werk organiseren. Conform het sociaal akkoord krijgen gemeenten voor deze groep middelen voor begeleiding en loonkostensubsidie afgestemd op het WML (zoals opgenomen in tabel 4).

Het kabinet voegt voor de genoemde nieuwe doelgroep van gemeenten middelen toe aan het gemeentefonds. Deze zijn opgenomen in tabel 12. Het gaat hierbij om 3 miljoen in 2015 oplopend tot 24 miljoen in 2018 vanwege de beperking van de toegang tot de Wajong. Daar bovenop krijgen gemeenten een bedrag dat oploopt van 5 miljoen in 2015 tot 85 miljoen in 2018 in verband met de geleidelijke overheveling van het zittend bestand Wajong met arbeidsvermogen. Het totale bedrag loopt hierdoor op tot 109 miljoen in 2018. De doelgroep voor de Participatiewet zal door de maatregelen van de Participatiewet ook na 2018 geleidelijk verder toenemen. Voor de periode na

2018 loopt het bedrag van 109 miljoen mee in de zogenoemde accessystematiek van het gemeentefonds⁴¹.

Tabel 12: Participatiewet en uitvoeringskosten gemeenten (bedragen in miljoenen euro)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Beperking toegang Wajong		3	10	17	24
Overheveling zittend bestand Wajong met arbeidsvermogen		5	30	60	85
Totaal toevoeging aan gemeentefonds		8	40	77	109

Hiermee zijn alle uitvoeringskosten voor gemeenten verdisconteerd in verband met de uitvoering, implementatie en transitie van de Participatiewet.

---

⁴¹ Via de zogenoemde accessystematiek volgt het gemeentefonds de stijging of daling van de rijksbegroting.

Onderdeelsgewijs deel

Onderdelen 1 en 2 (opschrift en considerans)

Door de nota van wijziging wordt de strekking en motivering van het wetsvoorstel gewijzigd waardoor aanpassing van het opschrift en de considerans op haar plaats is.

Onderdeel 3 (art. 1, ond. 0A)

Door inwerkingtreding van de Wet uniformering loonbegrip is in artikel 2 van de Wet werk en bijstand (WWB) onderdeel b komen te vervallen en is onderdeel c verletterd tot onderdeel b. Naar aanleiding van deze wijzigingen wordt dit onderdeel technisch aangepast.

Onderdeel 4 (art. 1, ond. A)

Artikel 1, onderdeel A, wordt opnieuw vastgesteld. De wijziging van het opschrift van artikel 6 en de technische wijziging in het eerste lid, onderdeel a, waren al onderdeel van voorliggend wetsvoorstel. Ook was al geregeld dat er drie definitiebepalingen aan het eerste lid zouden worden toegevoegd. Echter, de definitie van “doelgroep loondispensatie” wordt met deze nota van wijziging vervangen door de definitie van “doelgroep loonkostensubsidie”. De doelgroep loonkostensubsidie verschilt op een aantal punten van de definitie doelgroep loondispensatie. Zowel de bovengrens als de ondergrens van de doelgroep wordt aangepast. De bovengrens bij de doelgroep loondispensatie betref het niet in staat zijn om met voltijdse arbeid 100% wml te kunnen verdienen. Dat percentage is gewijzigd in 80% wml. Daarnaast is de zinsnede “als gevolg van lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen dan wel vanwege andere redenen” geschrapt. Dit omdat deze zinsnede bij nader inzien weinig toegevoegde waarde had.

De ondergrens betref het “tot regelmatige arbeid in staat zijn”. Deze wordt vervangen door “mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben”. Ten slotte vervalt de voorwaarde dat het moet gaan om mensen “die niet uitsluitend onder aangepaste en beschutte omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn”. Voorgaande voorwaarden waren opgenomen in voorliggend wetsvoorstel om de grenzen tussen de Wsw en de loondispensatie beter af te bakenen waardoor de doelgroepen van de Wsw en de loondispensatie elkaar niet konden overlappen.

Nu echter de instroom in de Wsw per 1 januari 2015 stopt, dient het instrument loonkostensubsidie ook beschikbaar te komen voor deze groep. Om deze reden zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor loonkostensubsidie verruimd door aansluiting te zoeken bij de grens voor de Wajong (geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben).

Daarnaast vervalt het tweede lid waarin werd bepaald dat arbeid op grond van de Wsw niet als algemeen geaccepteerde arbeid wordt beschouwd. Dit om te voorkomen dat mensen verplicht konden worden om Wsw-arbeid te accepteren. Deze bepaling kan vervallen omdat er geen instroom in de Wsw meer mogelijk is. In het nieuwe tweede lid is een verordeningplicht voor de gemeenteraad opgenomen. In deze verordening zal in ieder geval geregeld moeten worden op

welke wijze zij vaststellen wie tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort en op welke wijze de loonwaarde wordt vastgesteld.

Onderdeel 5 (art. 1, ond. B)

Dit onderdeel betreft de wijziging van artikel 7, dat over de taak van het college gaat en in het bijzonder de re-integratieverantwoordelijkheid. De gemeente is verantwoordelijk voor de re-integratie van een brede doelgroep. Dit kunnen personen met of zonder arbeidsbeperking en personen met of zonder uitkering zijn. De gemeente kan zelf binnen de wettelijke kaders bepalen welke doelgroepen voor welke voorzieningen in aanmerking komen. Ten opzichte van het wetsvoorstel worden personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) aan de gemeentelijke doelgroep toegevoegd.

Het college is verantwoordelijk voor de re-integratie van een persoon uit de gemeentelijke doelgroep tot het moment waarop deze persoon twee jaar lang zonder loonkostensubsidie het minimumloon heeft verdiend. Een persoon die met loonkostensubsidie aan het werk gaat, verdient immers vanaf de aanvang van de dienstbetrekking het minimumloon. Het is mogelijk dat een persoon door het college aan het werk wordt geholpen met inzet van loonkostensubsidie maar pas vanaf het moment dat de werknemer het volledige minimumloon ontvangt, terwijl de werkgever geen loonkostensubsidie meer krijgt, gaat de termijn van twee jaren in. Voor personen die met andere voorzieningen, zoals aanpassingen aan de werkplek, in staat zijn twee aaneengesloten jaren het minimumloon te verdienen zonder loonkostensubsidie, wordt het UWV na die twee jaar verantwoordelijk. Deze personen kunnen dan bij het UWV aanspraak maken op voorzieningen op grond van de artikelen 34a, 35 en 36 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. Daarom blijft in artikel 7, eerste lid, onder ten tweede verwezen worden naar deze artikelen van de Wet WIA. In het derde lid van artikel 7 wordt in algemene zin geregeld, dat het UWV verantwoordelijk is voor de re-integratie van personen, die een uitkering van het UWV ontvangen. Hiervoor geldt dezelfde uitzondering. Als werknemers met loonkostensubsidie werkzaam zijn en dan vervolgens uitvallen en dan een WW-uitkering krijgen blijft de gemeente verantwoordelijk voor de re-integratie. De wijzigingen onder b en c hebben hierop betrekking

Voor personen die met behulp van voorzieningen van de gemeente aan het werk zijn die niet bestaat uit een loonkostensubsidie, blijft het college verantwoordelijk op grond van het eerste lid, onderdeel a, onder 3, zolang die persoon nog niet aaneensluitend twee jaar die werkzaamheden verricht. Personen die met loonkostensubsidie of een andere voorziening in een dienstbetrekking werkzaam zijn, kunnen dus aanspraak maken op andere voorzieningen. Zo kan bijvoorbeeld scholing worden ingezet om een persoon vanuit een betrekking met loonkostensubsidie te begeleiden naar een reguliere betrekking.

Onderdeel 6 (art. 1, ond. C)

De gemeenteraad heeft de taak om bij verordening aan te geven hoe hij invulling geeft aan de uitkeringsaanspraken in de Participatiewet. Bij verordening worden regels gesteld over de verhoging en verlaging van de bijstandsuitkering. Deze verordeningsplicht blijft bestaan in artikel 8 Participatiewet. De verordeningsplicht met betrekking tot participatievoorzieningen wordt geregeld in een nieuw artikel 8a Participatiewet. Artikel 8 van de huidige WWB wordt hierdoor ingekort. Omdat de WWB door invoering van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving en de Wet WWB-maatregelen is gewijzigd, wordt de tekst van het wetsvoorstel aangepast. Zo blijft de verordeningsplicht bestaan voor het verrekenen van bestuurlijke boetes op de bijstandsuitkering bij recidive.

Onderdeel 7 (art. 1, ond. Ca)

De gemeenteraad stelt naast de verordening, bedoeld in artikel 8, ook regels met betrekking tot de inzet van de participatievoorzieningen en -instrumenten uit de Participatiewet voor de verschillende doelgroepen. In het wetsvoorstel werd deze verordening in de Wet participatiebudget opgenomen. Onder de Invoeringswet Participatiewet wordt deze verordeningsplicht op onderdelen gewijzigd en in een nieuw artikel 8a in de Participatiewet zelf opgenomen. Deze verordening geeft invulling aan de uitvoering van deze wet door de gemeente en sluit zo aan bij de andere artikelen in deze wet. In de Participatiewet heeft de gemeente een breed scala aan instrumenten tot haar beschikking die voor alle in artikel 7, eerste lid, onderdeel a genoemde personen inzetbaar zijn. De voorzieningen in artikel 8a, eerste lid, onderdeel a, omvatten mede werkvoorzieningen voor personen met arbeidsbeperkingen, zoals hulpmiddelen en werkplekaanpassingen, maar ook persoonlijke ondersteuning door een jobcoach. Deze laatste voorziening wordt in artikel 10, eerste lid, nader aangeduid als een belangrijke voorziening, die de gemeenten nu ook kunnen aanbieden. Daartoe wordt in artikel 8a, eerste lid, onderdeel a, ook verwezen naar artikel 10, eerste lid. De gemeenteraad kan in de verordening een kader schetsen waarbinnen het college de verschillende instrumenten kan inzetten. In de verordening worden de instrumenten vastgelegd en wordt bepaald wanneer welke personen in aanmerking komen voor een in de verordening omschreven voorziening. Dit komt ook de kenbaarheid voor de doelgroep ten goede. Zo worden regels gesteld met betrekking tot het inzetten van een (gemeentelijke) noriskpolis voor werkgevers en de inzet van scholing of opleiding voor personen die onbetaalde additionele werkzaamheden verrichten op grond van artikel 10a. Ook de inzet van het nieuwe instrument beschut werken als bedoeld in artikel 10b wordt bij verordening geregeld. In de Wet WWB-maatregelen is het opleggen van een maatschappelijk nuttige tegenprestatie uitgewerkt en aan de verordeningsplicht toegevoegd. Ook dit instrument is zonder inhoudelijke wijziging opgenomen in het nieuwe artikel 8a.

Artikel 8a schrijft voor dat de gemeente in de verordening aandacht besteedt aan een evenwichtige verdeling van de re-integratieinstrumenten over de brede gemeentelijke doelgroep. Zo dient in de verordening te worden aangegeven hoe de instrumenten kunnen worden ingezet, rekening houdende met beperkingen of omstandigheden van personen uit de brede doelgroep. De gemeenteraad zal in de verordening ook beleid vastleggen met betrekking tot de inzet van re-integratiemiddelen aan personen die wel tot de gemeentelijke doelgroep uit artikel 7 behoren maar

die geen bijstandsuitkering ontvangen. Hieronder vallen onder meer niet-uitkeringsgerechtigden en personen die een uitkering ontvangen op grond van de Algemene nabestaandenwet.

Onderdeel 7 (art. 1, ond. Cb)

Colleges van burgemeester en wethouders kunnen er in het belang van een goede uitvoering en vanwege de geringe omvang voor kiezen de uitvoering van de wet geheel over te dragen aan het bestuur van een gemeenschappelijke regeling. Indien de colleges van gemeenten er voor kiezen op die wijze samen te werken regelt artikel 8b van de Participatiewet wat de gevolgen daarvan zijn. Aan het artikel over de samenwerking in een gemeenschappelijke regeling is een lid toegevoegd, dat het mogelijk maakt bij algemene maatregel van bestuur gebieden aan te wijzen waarbinnen wordt samengewerkt door de gemeenten niet alleen voor de uitvoering van deze wet, maar ook voor taken op grond van de andere wetten in het sociale domein. Daarbij wordt ook rekening gehouden met samenwerking tussen het UWV, de SVB en de gemeenten op grond van artikel 9 en 10 van de Wet SUWI. Op grond van het voorgestelde tweede lid van artikel 8b kan worden bepaald welke vorm van samenwerking aangewezen is, waarbij ook vormen van gemeenschappelijke regelingen kunnen worden aangeduid. Vanwege de samenhang bij de uitvoering van de decentralisaties vindt de voordracht voor de algemene maatregel van bestuur plaats in overeenstemming met de Minister van BZK. Op die wijze kan nader inhoud worden gegeven aan het eerste spoor voor de versterking van de uitvoering zoals dit is benoemd in de decentralisatiebrief.

Onderdeel 8 (art. 1, ond. D en Da)

In artikel 1, onderdelen D en Da, van voorliggend wetsvoorstel werden artikel 9, vijfde lid, en artikel 9a, twaalfde lid, aangepast. Door inwerkingtreding van de Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkelen andere wetten komen artikel 9, vijfde lid, en artikel 9a echter te vervallen.

Onderdeel 9 (art. 1, onder. E)

Artikel 10, eerste lid, geeft een nadere invulling aan de verordening die de gemeenteraad vaststelt met betrekking tot re-integratievoorzieningen. De doelgroep die in aanmerking komt voor de voorzieningen is aangepast aan de wijzigingen daarvan in artikel 7 via deze nota van wijziging Voorts is de verwijzing naar de verordening voor re-integratievoorzieningen, die nu geregeld wordt in artikel 8a van de Participatiewet aangepast.

Nieuw is de nadere aanduiding van de voorziening persoonlijke ondersteuning. Het gaat hier om een voorziening als een jobcoach, die op vaste tijden en gedurende een langere periode de werknemer met beperkingen bij het verrichten van zijn taken ondersteunt. Het moet dus gaan om een systematische ondersteuning. Verder is van belang, dat de ondersteuning noodzakelijk is in die zin, dat de werknemer zonder die ondersteuning in redelijkheid niet zijn werkzaamheden zou kunnen verrichten. De voorziening persoonlijke ondersteuning heeft tot doel dat een werknemer wordt

begeleid naar een situatie dat hij uiteindelijk zonder begeleiding via een dergelijke voorziening bij een reguliere werkgever werkzaam kan zijn.

Onderdeel 10 (art. I, ond. F)

In artikel I, onderdeel F, werd in voorliggend wetsvoorstel een aantal artikelen over loondispensatie ingevoegd. Deze artikelen worden vervangen door artikelen over de nieuwe voorziening beschut werk (artikel 10b) en artikelen over de loonkostensubsidie (artikelen 10c tot en met 10e). Hierna worden de artikelen nader toegelicht.

Artikel 10b

In dit artikel wordt de nieuwe voorziening beschut werk geregeld. Het college kan mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving en onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben in een dienstbetrekking in een beschutte omgeving en onder aangepaste omstandigheden werkzaamheden laten verrichten. Gemeenten kunnen het werk zelf organiseren via bijvoorbeeld een aan de gemeente gelieerd bedrijf zoals een sw-bedrijf. Ook kunnen zij afspraken maken met andere reguliere werkgevers over de voorwaarden waarop zij deze mensen een dergelijke dienstbetrekking aanbieden.

Op grond van artikel 8a, eerste lid, onderdeel e, dient de gemeenteraad bij verordening regels te stellen over deze voorziening beschut werk. In het tweede lid van artikel 10b is geregeld over welke aspecten van de voorziening beschut werk in ieder geval regels moeten worden gesteld. Het gaat ten eerste over de wijze waarop bepaald wordt wie tot de doelgroep behoort die uitsluitend in een beschutte omgeving en onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Ten tweede dient vastgelegd te worden welke voorzieningen door het college worden aangeboden om beschut werk mogelijk te maken. Ten slotte dient in de verordening te staan op welke wijze de omvang en het aanbod van de voorziening beschut werk wordt vastgesteld.

Artikel 10c

In artikel 10c is geregeld op welke wijze wordt vastgesteld of een persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort. Alle groepen voor wier ondersteuning bij arbeidsinschakeling de gemeente verantwoordelijk is (artikel 7, eerste lid, onderdeel a), kunnen een aanvraag indienen om te laten vaststellen of zij tot de doelgroep behoren. In het tweede lid is geregeld dat zo'n aanvraag tot vaststelling slechts eenmaal per 12 maanden kan worden ingediend. Wanneer bij een nieuwe aanvraag na 12 maanden) geen sprake is van nieuwe feiten of veranderde omstandigheden, kan de aanvraag door het college worden afgewezen onder verwijzing naar de eerdere afwijzende beschikking.

Indien het mensen betreft die een plicht tot arbeidsinschakeling ten opzichte van de gemeente hebben, kan de gemeente ook ambtshalve vaststellen of zij tot de doelgroep behoren (artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 1, 2, 3, 5 of 6).

Artikel 10d

In het eerste lid is geregeld dat als een werkgever voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een inwoner van een gemeente die tot de doelgroep behoort, het college van die gemeente vaststelt wat de loonwaarde van die persoon in die specifieke functie is en verleent het college loonkostensubsidie aan die werkgever als de dienstbetrekking tot stand komt.

Het tweede lid van artikel 10d is vrijwel ongewijzigd ten opzichte van artikel 10c, tweede lid, van het voorliggend wetsvoorstel. Er wordt geen loonkostensubsidie verleend indien het een dienstbetrekking in de zin van de Wsw betreft. Ondanks dat de instroom in de Wsw wordt afgesloten, is het van belang om dit te regelen. Het kan immers zo zijn dat een persoon uit het

zittend bestand Wsw in een andere Wsw-dienstbetrekking gaat werken. In dat geval is het niet de bedoeling dat daarvoor het instrument loonkostensubsidie wordt ingezet. Daarnaast wordt geen loonkostensubsidie toegepast indien voor de dienstbetrekking een proeftijd geldt terwijl voorafgaand aan de dienstbetrekking het derde lid is toegepast (werkzaamheden met behoud van uitkering).

Ook de inhoud van het derde lid komt overeen met de inhoud van het derde lid van artikel 10c van het voorliggend wetsvoorstel. Verschil is dat het college niet alleen mensen die algemene bijstand ontvangen onbeloonde werkzaamheden kan laten verrichten, maar ook andere groepen die een plicht tot arbeidsinschakeling ten opzichte van de gemeente hebben. Dit vloeit voort uit de uitbreiding van de doelgroep (zie ook de toelichting op de wijziging van artikel 6).

In het vierde lid is bepaald dat de hoogte van de loonkostensubsidie het verschil is tussen het wettelijk minimumloon en de loonwaarde van de betreffende werknemer. Deze hoogte is echter wel maximaal 70% van het wml. Indien iemand in deeltijd werkt, wordt de hoogte van de loonkostensubsidie naar rato verminderd.

In het voorgestelde vijfde lid staat dat jaarlijks moet worden vastgesteld of een persoon die aan het werk is in een dienstbetrekking met loonkostensubsidie nog tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort en wat de hoogte van de loonwaarde en de loonkostensubsidie is. Deze jaarlijkse vaststelling gebeurt door het college dat de oorspronkelijke vaststelling op basis van het eerste lid van artikel 10d heeft gedaan. Dat kan dus een andere gemeente zijn dan waar betrokkene ten tijde van de jaarlijkse vaststelling woont. Uitzondering op deze jaarlijkse vaststelling betreft mensen die met toepassing van loonkostensubsidie werkzaam zijn met een voorziening beschut werk als bedoeld in artikel 10b. Bij deze groep mensen vindt de vaststelling driejaarlijks plaats. De snelheid waarmee deze groep de potentiële verbeteringen in hun loonwaarde kunnen aanboren ligt lager dan mensen die bij in een reguliere baan aan de slag gaan. Derhalve is besloten voor deze groep de periodieke vaststelling driejaarlijks plaats te laten vinden.

Het zesde lid bepaalt dat het eerste tot en met vijfde lid van artikel 10d niet langer van toepassing zijn vanaf het moment dat is vastgesteld dat een persoon niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort. Indien dat wordt vastgesteld wordt de beschikking loonkostensubsidie ingetrokken. Het zevende lid ten slotte regelt dat bij dezelfde dienstbetrekking niet zowel loonkostensubsidie op grond van artikel 10d als een andere vorm van loonkostensubsidie kan worden ingezet. Bij deze andere vorm van loonkostensubsidie kan worden gedacht aan de mogelijkheden die gemeenten hebben om in het kader van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling subsidie in de loonkosten te verlenen.

Artikel 10e

Deze bepaling komt deels overeen met artikel 10e zoals dat in het voorliggend wetsvoorstel staat. Hierin wordt bepaald dat voor de uitvoering van een aantal artikelen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld.

Onderdeel 11 (art. I, ond. Fa)

De in artikel I, onderdeel Fa, voorgestelde wijziging van artikel 17, tweede lid, kan vervallen aangezien deze wijziging al is opgenomen in het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2013.

Onderdeel 11a (Art. I, ond. Ga)

Er wordt na artikel 22a (een nieuw artikel over de kostendelersnorm dat met de Wet WWB-maatregelen wordt ingevoerd) een artikel 22b ingevoegd. Dit artikel beoogt (tijdelijk) de gevolgen van de kostendelersnorm voor mensen die als gevolg van herbeoordelingen geen recht meer hebben op een uitkering op grond van de Wajong, maar wel recht hebben op algemene bijstand, te compenseren. Er is geregeld dat gedurende 2,5 jaar de kostendelersnorm niet van toepassing is op deze persoon. In plaats daarvan wordt voor de vaststelling van de norm gedaan alsof deze personen niet met meerdere mensen in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben. De genoemde 2,5 jaar gaat lopen vanaf de dag dat wordt vastgesteld dat de Wajong-gerechtigde geen recht meer heeft op een Wajong-uitkering omdat hij niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Indien deze persoon gehuwd is, geldt deze uitzondering ook voor zijn echtgenoot.

Onderdeel 12 (art. I, ond. I)

Door de inwerkingtreding van de Wet afschaffing huishoudinkomenstoets is artikel 31, tweede lid, onderdeel w, verletterd tot onderdeel x. Daarnaast is door inwerkingtreding van die wet het vijfde lid van artikel 31 komen te vervallen. Deze wijzigingen zijn verwerkt in artikel I, onderdeel I.

Onderdeel 13 (art.I, ond. Ia)

De doelgroep van de Participatiewet is omvangrijk en divers. De gemeenten krijgen bovendien meer vrijheid om naar eigen inzicht instrumenten in te zetten om deze personen aan het werk te helpen. De gemeenteraad stelt verordeningen vast die deze bevoegdheid inkaderen en die het college handvatten bieden bij de uitvoering van deze taken. De personen die door de Participatiewet geraakt worden, zullen worden betrokken bij de vaststelling van dit beleid. De wettelijke basis hiervoor wordt in artikel 47 versterkt. Hiermee wordt invulling gegeven aan de algemene verordeningplicht in artikel 150 Gemeentewet.

De gemeenteraad stelt bij verordening regels over hoe cliëntenparticipatie wordt vormgegeven. Artikel 47 geeft een aantal onderwerpen die in ieder geval in deze verordening moeten zijn geregeld. Zo zullen personen die door de wet worden geraakt in staat moeten worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies te geven. Ze dienen vroegtijdig te worden betrokken bij de vaststelling van beleid. Daarbij zal periodiek overleg plaatsvinden. Om een goede uitoefening van haar rol te waarborgen, worden de betrokkenen ondersteund en gefaciliteerd door de gemeente. De meest geëigende methode om deze cliëntenparticipatie en het periodieke overleg vorm te geven zal zijn het instellen van een gemeentelijk overlegorgaan zijn, veelal aangeduid als cliëntenraad. Het staat gemeenten vrij om de bevoegdheden van verschillende lokale cliëntenraden voor bijvoorbeeld de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wsw te beleggen bij een gezamenlijke cliëntenraad. Gemeentelijke cliëntenraden zijn vertegenwoordigd in de landelijke cliëntenraad die is ingesteld op grond van artikel 8 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI). De lokale raden kunnen daarnaast onderling samenwerken en informatie uitwisselen. Ook bij intergemeentelijke samenwerking spelen cliëntenraden een rol. Zo kan bij de instelling van een gemeenschappelijke regeling eveneens worden voorzien in het instellen van een cliëntenraad door het openbaar lichaam dat de Participatiewet zal uitvoeren. Gemeentelijke cliëntenraden die reeds zijn ingesteld kunnen hier ook, net als de gemeenteraden, bij worden betrokken.

Onderdeel 14 (art. I, ond. Ka)

De wijziging van artikel 69 in artikel I, onderdeel Ka, kan grotendeels vervallen omdat deze wijziging al is opgenomen in de Verzamelwet SZW 2013. Het eerste lid is aangepast, omdat gemeenten de loonkostensubsidies op grond van artikel 10d van de Participatiewet ten laste van deze uitkering kunnen brengen. Er is geen sprake meer van financiering via het participatiebudget.

Onderdelen 15, 20, 57, 63, 71, 79, 80, 81, 97, 116, 117, 120, 122 en 124 (I, ond. Kb M, art. VI, ond. A, art. VII, ond. 0A, GA, art. VIII, ond. G, H, art. IX, ond. A, art. XII, ond. Ab, art. XXXI, ond. B, C, art. XLIII, art. LII en art. LIV)

Nu de citeertitel wordt aangepast dienen ook de verwijzingen naar de “(Invoeringswet) Wet werken naar vermogen” te worden gewijzigd in “(Invoeringswet) Participatiewet”.

Onderdeel 16 (art. I, ond. Kc)

Technische wijzigingen in verband met inwerkingtreding van de Wet interbestuurlijk toezicht gemeentelijke inkomens- en werkvoorzieningen en aanpassing van de citeertitel.

Onderdeel 17 (art. I, ond. Kd)

De wijziging in artikel I, onderdeel Kd, is al opgenomen in artikel I, onderdeel H. Om deze reden kan onderdeel Kd vervallen.

Onderdeel 18 (art. I, ond. L)

Het in artikel I, onderdeel L, voorgestelde artikel 78# Overgangsrecht loondispensatie komt te vervallen. Dit artikel regelde ten eerste dat beschikkingen op grond van de Tijdelijke wet pilot loondispensatie na inwerkingtreding van voorliggend wetsvoorstel gelden als beschikkingen genomen op grond van de Wet werken naar vermogen. Nu echter door middel van deze nota van wijziging het instrument loondispensatie wordt vervangen door het instrument loonkostensubsidie, is genoemde constructie niet meer mogelijk.

De Tijdelijke wet pilot loondispensatie vervalt met ingang van de dag van inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet. Er zal geen overgangsrecht komen voor de mensen die op dat moment aan de slag waren met loondispensatie. Dit omdat het een pilot betreft. In de memorie van toelichting van de Tijdelijke wet pilot loondispensatie is dan ook opgenomen dat de werkgever wordt geadviseerd om alleen een dienstbetrekking aan te gaan voor bepaalde tijd die in ieder geval geen langere looptijd kennen dan de pilot. Op het moment dat de pilot namelijk ten einde is, en niet is voorzien in een structurele wettelijke voorziening

Vervalt de mogelijkheid voor de gemeente om de werkgever vrijstelling te verlenen van de verplichting om het normaliter voor zijn werknemer rechtsgeldige loon te betalen. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om te bezien of en op welke wijze anderszins invulling gegeven zou kunnen worden aan de participatie van betrokkene.

Voorts werd op grond van het vierde lid geregeld dat indien het UWV een besluit tot loondispensatie had afgegeven voor een persoon die viel onder het overgangscohort, dat besluit zou gelden als besluit op grond van de WWNV van het college van de gemeente waar betrokkene dan woont. Het vijfde lid zag op bezwaar- en beroepschriften naar aanleiding van een besluit op grond van het vierde lid. Nu voor de betrokkenen die een recht hebben op grond van de hoofdstukken 2 en 3 wordt voorzien in ander overgangsrecht (zie artikel III, onderdeel G), kan dit onderdeel komen te vervallen.

Artikel 78# Overgangsrecht Wet werk en bijstand wordt gewijzigd en op onderdelen aangevuld. In verband met inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving op 1 januari 2013 is aan artikel 8 een aantal onderdelen toegevoegd waarvoor de gemeenteraad een verordening moet vaststellen. Het overgangsrecht voorziet er in dat verordeningen op grond van deze onderdelen ook na inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet blijven gelden. Verordeningen op grond van artikel 8, eerste lid, onderdelen a, e en f, zullen gaan gelden op grond van artikel 8a Participatiewet. Omdat de verordeningplicht met betrekking de re-integratievoorzieningen wordt gewijzigd en uitgebreid, schrijft artikel 78# voor dat de gemeenteraad binnen zes maanden na inwerkingtreding van artikel I van de Invoeringswet Participatiewet uitvoering geeft aan deze gewijzigde verordeningplicht. Zo wordt ook voor de toepassing van de instrumenten loondispensatie en beschut werken een verordening opgesteld. Nu er in de participatiewet extra eisen worden gesteld aan de verordening cliëntenparticipatie, valt ook deze verordening onder deze overgangsbepaling.

Onderdeel 21 (art. II, ond.A)

De begripsbepaling van “geïndiceerde” wordt opnieuw vastgesteld. Dit omdat de instroom in de Wsw met ingang van de inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet stopt. Dat betekent dat de Wsw vanaf die datum alleen nog maar van toepassing is op de mensen die op de dag voor inwerkingtreding van deze wet een dienstbetrekking hebben op grond van de Wsw. Een geïndiceerde is dan ook iemand die op grond van een (her)indicatiebeschikking tot de doelgroep van de Wsw behoort en die op de dag voor inwerkingtreding van deze wet een dienstbetrekking op grond van artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de Wsw heeft.

Verder wordt een verwijzing in de begripsbepaling van “werknemer” aangepast. Er wordt niet langer naar artikel 1, derde lid, verwezen omdat dat lid vervalt. In plaats daarvan wordt naar de dienstbetrekkingen, bedoeld in de artikelen 2 en 7, verwezen.

In voorliggend wetsvoorstel werd de begripsbepaling van “doelgroep” aangepast. Dat is niet langer nodig aangezien de doelgroep van de Wsw niet wijzigt. Daarnaast worden de begripsbepalingen “arbeidshandicap” en “arbeidshandicapcategorie” gehandhaafd omdat deze begrippen, in tegenstelling tot het huidige wetsvoorstel, nog worden gebruikt in de Wsw (artikel 11). Om deze laatste reden wordt ook de verwijzing naar “arbeidshandicapcategorieën” weer toegevoegd aan de delegatiebepaling van het derde lid (huidige vierde lid).

Het huidige derde lid vervalt en ook het tweede lid wordt aangepast. Deze wijzigingen zijn al onderdeel van het huidige wetsvoorstel.

Onderdeel 22 (art. II, ond.B)

In voorliggend wetsvoorstel werd de doelgroep van de Wsw beperkt tot mensen die uitsluitend in beschutte omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. Met deze nota van wijziging stopt de instroom in de Wsw. Er is voor gekozen om de artikelen van de Wsw (in aangepaste vorm) te

behouden en alleen van toepassing te laten zijn op de mensen die al zijn ingestroomd voor inwerkingtreding van deze wet (zie ook de uitleg van het begrip “geïndiceerde”). Hierdoor kan de toevoeging “en beschutte” in artikel 2, eerste lid, vervallen.

Artikel 2, eerste lid, heeft nog toegevoegde waarde, ondanks het feit dat de instroom in de Wsw stopt. Bijvoorbeeld in het geval de dienstbetrekking van een geïndiceerde (die volgens de nieuwe begripsbepaling een dienstbetrekking heeft op grond van de Wsw op de dag voordat de instroom stopt) eindigt doordat er sprake is van een arbeidsovereenkomst van tijdelijke aard, een dienstbetrekking op basis van artikel 7 eindigt of doordat de geïndiceerde verhuist, kan het college op grond van dit lid een dienstbetrekking aanbieden.

Onderdeel 23 (art. II, ond. D)

In het huidige wetsvoorstel vervalt artikel 7 van de Wsw. Dit omdat de Wsw beperkt zou worden tot mensen die uitsluitend in beschutte omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. Nu de instroom in de Wsw stopt, maar er voor gekozen is om de artikelen van de Wsw in stand te laten voor het zittend bestand, dient ook artikel 7 (in aangepaste vorm) te blijven bestaan. Door het in stand laten van artikel 7 kan er ook na inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet aan geïndiceerden (die volgens de nieuwe begripsbepaling een dienstbetrekking heeft op grond van de Wsw op de dag voordat de instroom stopt) een dienstbetrekking worden aangeboden. Dit kan zich voordoen bijvoorbeeld indien een geïndiceerde die werkzaam is in een Wsw-dienstbetrekking op grond van artikel 2 bereid is een dienstbetrekking op grond van artikel 7 te aanvaarden of wanneer een dienstbetrekking op grond van artikel 7 door omstandigheden eindigt en een gemeente een nieuwe dienstbetrekking op grond van artikel 7 wil aanbieden.

In het eerste lid wordt de verwijzing naar artikel 1, derde lid, vervangen door een verwijzing naar een “dienstbetrekking voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden”. Dit omdat artikel 1, derde lid, geschrapt wordt. In voorliggend wetsvoorstel werd in de overgangsbepaling voor mensen die begeleid werken (artikel 19 Wsw) al bepaald dat de mogelijkheid tot het inzetten van een persoonsgebonden budget wordt afgeschaft. Dat verandert door deze nota van wijziging niet. Hierdoor komen het tweede tot en met vierde lid en het tiende lid niet meer terug in het nieuwe artikel 7. Het tweede tot en met zesde lid staan al in het huidige artikel 7, er zijn slechts technische aanpassingen (zoals vernummering van verwijzingen) in aangebracht.

Onderdeel 24 (art. II, ond. G)

Artikel 11 van de Wsw wordt in deze nota van wijziging opnieuw vastgesteld. Aangezien de instroom in de Wsw met ingang van de dag van inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet stopt, hoeft het UWV alleen herindicaties uit te voeren. Om deze reden zijn het eerste en tweede lid van het huidige artikel 11 samengevoegd in een nieuw eerste lid. Het huidige derde lid wordt daardoor het nieuwe tweede lid. Het huidige vierde lid kan vervallen omdat er geen “gewone” indicaties meer worden uitgevoerd, maar alleen herindicaties. Het huidige vijfde tot en met achtste lid worden het nieuwe derde tot en met zesde lid met daarin de noodzakelijke technische wijzigingen (vernummering van de verwijzingen) aangebracht.

Onderdeel 25 (art. II, ond. H)

Artikel 12 wordt opnieuw vastgesteld. Net zoals in het voorliggende wetsvoorstel worden het eerste en tweede lid van het huidige artikel 12 geschrapt. Dit omdat er niet langer sprake is van wachtlijsten aangezien de instroom in de Wsw stopt. Het nieuwe eerste en het tweede lid worden technisch aangepast ten opzichte van het wetsvoorstel. Dit betreft onder andere de vervanging van de verwijzing naar artikel 1, derde lid, door een verwijzing naar een “dienstbetrekking voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden”. Dit omdat artikel 1, derde lid, wordt geschrapt. Daarnaast wordt de verwijzing naar de pensioengerechtigde leeftijd in het (nieuwe) tweede lid, onderdeel a, aangepast naar aanleiding van het Besluit aanpassing wetten inzake verhoging AOW-leeftijd. Het vierde en vijfde lid zoals ze in het wetsvoorstel zijn vormgegeven worden geschrapt. Deze leden bepaalden wanneer een geïndiceerde beschikbaar is om een Wsw-dienstbetrekking te aanvaarden. Echter, volgens de nieuwe invulling van het begrip geïndiceerde, betreft het iemand die in principe al een Wsw-dienstbetrekking heeft (in ieder geval op de dag voor inwerkingtreding van deze wet). Deze bepalingen zijn hierdoor dus overbodig geworden. In het geval de dienstbetrekking van een geïndiceerde afloopt, kan het college besluiten om de geïndiceerde op grond van artikel 2, eerste lid, of artikel 7, een andere dienstbetrekking aan te bieden. Dit is echter een bevoegdheid van het college en het college kan besluiten om, indien een van de voorwaarden in het vierde en vijfde lid, zich voordoen, deze persoon geen dienstbetrekking aan te bieden.

Onderdeel 26 (art. II, ond. J)

Artikel 19 van de Wsw wordt opnieuw vastgesteld. Het eerste lid betreft een overgangsbepaling die al in de huidige Wsw staat (artikel 19) en nog werking heeft. Echter, het was nodig om deze bepaling op een aantal punten technisch aan te passen. In de huidige overgangsbepaling is geregeld dat de mensen die voor 1998 een Wsw-dienstbetrekking hadden, gedurende die dienstbetrekking niet te hoeven worden geherindiceerd tenzij ze daar zelf om verzoeken. Deze groep betreft mensen die wel tot de doelgroep Wsw behoren, maar geen indicatiebeschikking hebben. Het was nodig om dit te regelen omdat in artikel 11, tweede lid, zoals dat nu luidt, was geregeld dat mensen uit de doelgroep werden geherindiceerd. Met deze nota van wijziging wordt echter bepaald dat alleen geïndiceerden (mensen die geïndiceerd zijn en op 31-12 een Wsw-dienstbetrekking hebben) worden geherindiceerd. Dat betekent dat deze groep voor 1998 (die dus geen indicatie heeft) nooit kan worden geherindiceerd. Dat betekent dat we moeten bepalen wanneer dat wel het geval moet zijn (in tegenstelling tot de huidige bepaling waarin staat wanneer dat niet het geval is). Dit hebben we in het eerste lid geregeld. Materieel verandert er dus niets, maar door aanpassing van artikel 11 moet het op een andere manier geformuleerd worden.

In het tweede lid is een overgangsbepaling met betrekking tot de financiering vastgelegd. De financiering van de Wsw wordt vanaf 2014 verplaatst naar de Wet participatiebudget. Artikel 8 Wsw wordt hiertoe gewijzigd en de artikelen 9 en 9a vervallen. Voor de afronding en eventuele terugvordering van uitkeringen die voor inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet aan gemeenten zijn uitgekeerd, blijven de artikelen 8, 9 en 9a zoals deze luiden voor de datum van inwerkingtreding van artikel II van de Invoeringswet Participatiewet (hierna: inwerkingtredingsdatum) van toepassing. Ook de hierop rustende bepalingen in de Regeling

uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken 2008 blijven op deze uitkeringen van toepassing.

In het derde lid staat dat op aanvragen die zijn ingediend minimaal zestien weken voor inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet en waarop nog niet is beslist op de inwerkingtredingsdatum, de bepalingen van de Wsw en de artikel 30d van de Wet SUWI (en de op de Wsw en artikel 30d van de Wet SUWI berustende bepalingen), zoals die luiden voor de inwerkingtredingsdatum, van toepassing blijven. In artikel 30d van de Wet SUWI staat de taak van het UWV tot het geven van indicaties. Die taak komt te vervallen per de inwerkingtredingsdatum aangezien de instroom in de Wsw stopt en het UWV alleen nog herindiceert. Echter, om nog op aanvragen tot indicaties te kunnen beslissen is het van belang dat dat artikel nog toegepast kan worden op de in het vierde lid beschreven aanvragen.

In het vierde lid is geregeld dat bezwaar- en beroepschriften, die zijn gericht tegen besluiten op aanvragen die zijn ingediend minimaal zestien weken voor de inwerkingtredingsdatum en waarop voor die inwerkingtredingsdatum nog niet onherroepelijk is beslist, de bepalingen van de Wsw en artikel 30d van de Wet SUWI (en de op de Wsw en artikel 30d van de Wet SUWI berustende bepalingen), zoals die luiden voor de inwerkingtredingsdatum, van toepassing blijven.

Ten slotte is in het vijfde lid geregeld dat UWV geen onderzoek meer verricht en niet meer besluit op aanvragen tot indicatie die niet minimaal zestien weken voor de inwerkingtredingsdatum zijn ingediend. Dit laat onverlet dat het UWV natuurlijk een besluit naar de aanvrager stuurt met daarin de melding dat zij niet langer bevoegd is om op de aanvraag te besluiten. Bovenstaande is geregeld om verkeerde verwachtingen te voorkomen. De kans om tot het zittend bestand te behoren (een indicatie hebben en op de dag voor inwerkingtredingsdatum een Wsw-dienstbetrekking hebben) is voor mensen die niet minimaal zestien weken voor inwerkingtreding een aanvraag tot indicatie indienen immers nagenoeg nihil. Dit vijfde lid kan vervallen met ingang van de inwerkingtredingsdatum.

Onderdeel 27 (art. III, ond. B)

Onder a

Op grond van het nieuwe vierde lid kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden geregeld dat de jonggehandicapten die een recht hebben op grond van H1A periodiek worden herbeoordeeld. Blijkt hieruit dat betrokkene niet meer arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 1a:1, dan leidt dit tot intrekking van de uitkering op grond van artikel 1a:11, eerste lid, onderdeel a. Het zevende lid (nieuw) wordt in die zin gewijzigd dat de verplichting om protocollen vast te leggen in een ministeriële regeling vervalt. Zie voor een nadere toelichting hiervoor de memorie van toelichting bij de Verzamelwet SZW 2013 (Kamerstukken II 2012/13, 33 556, nr. 3). Het artikel is verder technische aangepast aan de invoering van het nieuwe vierde lid.

Onder d

Artikel 1a:4 in het bovenliggende wetsvoorstel regelde dat voor jonggehandicapten waarvan het recht op arbeidsondersteuning op grond van hoofdstuk 2 was geëindigd of niet meer zou herleven, omdat ze in 2012 waren ingestroomd in de Wajong, recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 1A zouden krijgen, indien zij op 31 december 2013 volledig en duurzaam arbeidsongeschikt waren, als bedoeld in artikel 2:4 zoals dat op dat moment luidde. Het voorgaande hing samen met het overgangsjaar en de herindeling die werden voorgesteld in het bovenliggende wetsvoorstel. Deze vinden in de Invoeringswet Participatiewet geen doorgang. Artikel 1a:4 regelt nu onder welke voorwaarden jonggehandicapten die zijn uitgestroomd uit de hoofdstukken 2 en 3, kunnen instromen in hoofdstuk 1A.

Eerste lid

Artikel 1a:4 zoals wordt voorgesteld in deze nota van wijziging regelt dat jonggehandicapten die uitstromen uit hoofdstuk 2 en 3 nadat zij zijn herbeoordeeld op grond van het nieuwe artikel 8:10b en bij die herbeoordeling is vastgesteld dat zij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie instromen in hoofdstuk 1A.

Tweede lid

In het tweede lid is geregeld op welk moment het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het eerste lid ontstaat. Omdat artikel 1a:13 niet van toepassing is op het ontstaan van het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit lid, hoeft de ingezetene geen aanvraag in te dienen. Het UWV kan het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering ambtshalve toekennen. Dit betekent bijvoorbeeld dat indien het Wajong-recht op grond van artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e, op 1 juli 2015 eindigt, het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 1A op 1 juli 2015. Overigens ontstaat het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering niet eerder dan de dag waarop zich geen van de in artikel 1a:8 opgenomen uitsluitingsgronden meer voordoet.

Derde lid

Omdat in artikel 1a:1, tweede lid, is geregeld dat de ingezetene die binnen vijf jaar alsnog duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft ook aangemerkt wordt als jonggehandicapte is een vergelijkbare bepaling opgenomen voor de ingezetenen die op grond van artikel 1a:4 recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering kunnen krijgen. De ingezetene die geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft op grond van het eerste lid, omdat hij, hoewel hij op de dag van de vaststelling op grond van artikel 8:10b wel beperkingen ondervond, op dat moment niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie had, krijgt alsnog recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering als hij binnen vijf jaar duurzaam geen mogelijkheden tot

arbeidsparticipatie heeft en dit voortvloeit uit beperkingen, die op de dag van de vaststelling op grond van artikel 8:10b reeds aanwezig waren.

Indien op het moment dat het recht alsnog zou ontstaan een uitsluitingsgrond van toepassing is, ontstaat op grond van artikel 1a:3, tweede lid, het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering vanaf het moment dat er geen uitsluitingsgrond meer van toepassing is.

Vierde lid

In artikel 1a:1, derde lid, is geregeld dat iemand die gedurende een periode van tien jaar, tijdelijk, en dus niet duurzaam, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft gehad alsnog aangemerkt wordt als jonggehandicapte. Naar analogie hiervan is in het vierde lid van artikel 1a:4 een bepaling opgenomen ten aanzien van de ingezetene die op grond van het eerste of derde lid recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering gekregen zou hebben als hij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie gehad zou hebben. Indien de ingezetene gedurende een aaneengesloten periode van tien jaar vanaf de dag dat om genoemde redenen geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is ontstaan geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft gehad, ontstaat alsnog recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering. Indien op het moment dat het recht alsnog zou ontstaan een uitsluitingsgrond van toepassing is, ontstaat op grond van artikel 1a:3, tweede lid, het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering vanaf het moment dat er geen uitsluitingsgrond meer van toepassing is.

Vijfde lid

Omdat de ingezetene die recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dit artikel krijgt niet voldoet aan het begrip jonggehandicapte zoals dat is opgenomen in artikel 1a:1, is in het vijfde lid geregeld dat deze ingezetene wordt aangemerkt als jonggehandicapte in de zin van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen. De bepalingen van hoofdstuk 1A zijn van toepassing op het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering van deze jonggehandicapten. Dit brengt met zich mee dat als er op enig moment aanwijzingen zijn dat betrokkene mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, deze volgens het in dit hoofdstuk bepaalde worden beoordeeld.

Zesde lid

Het UWV stelt ambtshalve vast of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering ontstaat op grond van het tweede lid. De jonggehandicapte hoeft dit dus niet aan te vragen. Artikel 1a:13 is wel van toepassing op het ontstaan van het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het derde en vierde lid. Dit betekent dat dit recht op aanvraag ontstaat.

Onder e

In het nieuwe artikel 1a:5 wordt de mogelijkheid van instromen in hoofdstuk 1A gecreëerd voor jonggehandicapten die niet kunnen worden herbeoordeeld op grond van artikel 8:10b, omdat zij op die dag geen actief recht hebben. Na die dag is het niet meer mogelijk om te herleven in hoofdstuk 2 of hoofdstuk 3 op grond van artikel 2:15, vierde en vijfde lid onderscheidenlijk artikel 3:23b.

Het tweede lid bepaalt dat het recht op grond van hoofdstuk 1A op de dag ontstaat dat het recht zou herleven. Is het recht op grond van hoofdstuk 2 of 3 bijvoorbeeld vanwege verminderde arbeidsongeschiktheid beëindigd, dan kan nog een recht op grond van hoofdstuk 1A ontstaan, als de betrokkene binnen vijf jaar na de beëindiging van het recht aan het arbeidsongeschiktheids criterium van hoofdstuk 1A voldoet en aan de overige ontstaansvoorwaarden. Is het recht bijvoorbeeld beëindigd, omdat de jonggehandicapte in het buitenland verbleef, kan het alsnog ontstaan, zodra hij weer in Nederland is en aan het arbeidsongeschiktheids criterium van hoofdstuk 1A voldoet.

De invoeging van het nieuwe artikel 1a:5 heeft ook technische wijzigingen tot gevolg op verschillende plaatsen in onderdeel B.

Onder f

De uitsluitingsgrond in artikel 1a:8, eerste lid, onderdeel f, wordt aangepast aan de wijziging van de pensioengerechtigde leeftijd op grond van de Algemene Ouderdomswet.

Onder k

In dit onderdeel is verduidelijkt dat het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 1A ontstaat op de dag van de aanvraag. Dit geldt zowel voor het voor de eerste maal ontstaan van recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering als voor het herleven van het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering. Hieruit volgt ook dat het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering niet met terugwerkende kracht kan worden vastgesteld over perioden gelegen voor de dag waarop het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering werd aangevraagd.

Onder l

De aanpassing onder 2 hangt samen met het vervallen van de artikelen 3:41 en 3:42 als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving. De derde aanpassing heeft betrekking op het vervallen van artikel 3:46 als gevolg van de inwerkingtreding de Wet uniformering loonbegrip.

Onderdeel 28 (art. III, ond. C)

Het moment waarop de jonggehandicapte is ingestroomd in de Wajong bepaalt of hoofdstuk 1A, 2 of 3 van toepassing is. Hoofdstuk 2 wordt met ingang van 1 januari 2015 afgesloten voor nieuwe instroom (zie artikel III, onderdeel F). Rechthebbenden op grond van hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 worden herbeoordeeld op grond van artikel 8:10b. Hun recht eindigt op het moment dat volgt uit de artikelen 2:16 en 3:19 en de daarop berustende bepalingen. Op grond van artikel 1a:4 kunnen zij rechthebbende worden op grond van hoofdstuk 1A, als bij de herbeoordeling op grond van artikel 8:10b wordt vastgesteld dat zij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben en aan de overige ontstaansvoorwaarden voldoen. Heeft de betrokkene arbeidsvermogen, dan kan hij zich wenden tot het college van de gemeente waar hij woont met een aanvraag op grond van de Participatiewet. De aanpassing van de titel van hoofdstuk 2 hangt samen met het bovenstaande. Voor de volledigheid kan er wel sprake zijn herleving van rechten die tot 1 januari 2015 zijn ontstaan tot het moment van herbeoordeling op grond van artikel 8:10b en kunnen er nieuwe rechten ontstaan

Onderdeel 29 (art. III, ond. D)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd in dit onderdeel voorgesteld om artikel 2:4 te wijzigen, zodanig dat het begrip volledig en duurzaam arbeidsongeschikt, dat reeds in hoofdstuk 2 was opgenomen, werd vervangen door het nieuwe begrip duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Hiermee werd bewerkstelligd dat de hoofdstukken 1A (artikel III, onderdeel B), 2 en 3 (zie artikel III, onderdeel P) dezelfde arbeidsongeschiktheidsbegrippen bevatten.

In deze nota van wijziging blijven de arbeidsongeschiktheidsbegrippen, zoals deze nu luiden in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 gelden. Jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, worden herbeoordeeld op grond van artikel 8:10b en krijgen, indien zij aan de voorwaarden voldoen, toegang tot hoofdstuk 1A.

Onderdeel 30 (art. III, ond. E)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd voorgesteld om artikel 2:5 te wijzigen. Deze wijziging had betrekking op twee onderdelen. In het eerste onderdeel werd de verwijzing naar hoofdstuk 3 van de Wsw geschrapt. Deze verwijzing kan echter blijven staan, omdat artikel 7 (dat in hoofdstuk 3 staat) in de Invoeringswet Participatiewet behouden blijft. Het **tweede onderdeel** is geregeld in het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2013. Artikel III, onderdeel E, kan derhalve vervallen.

Onderdeel 31 (art. III, ond. F)

In het in het bovenliggende wetsvoorstel voorgestelde artikel 2:15, vierde lid, werd geregeld dat met ingang van de dag waarop hoofdstuk 1A in werking zou treden geen nieuw recht op arbeidsondersteuning meer zou kunnen ontstaan. Het ging dan om het recht op arbeidsondersteuning dat na die dag voor het eerst zou ontstaan. Het was wel mogelijk dat recht op

arbeidsondersteuning dat voor 1 januari 2012 was ontstaan na die datum herleefde. Er werd ook een uitzondering gemaakt voor jonggehandicapten die na de datum van inwerkingtreding gebruik maakten van de mogelijkheid om over te stappen van hoofdstuk 3 naar hoofdstuk 2 op grond van artikel 8:10. Voor de groep die was ingestroomd tussen 1 januari 2012 en 31 december 2013 kon het recht niet meer herleven. Wel konden de jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt waren, instromen in hoofdstuk 1A op grond van artikel 1a:4 (oud), indien aan de voorwaarden hiervoor was voldaan.

In deze nota van wijziging wordt met dit onderdeel aan artikel 2:15 vier leden toegevoegd.

In het vierde lid wordt geregeld tot welk moment nog instroom mogelijk is in hoofdstuk 2. Bepaald wordt dat een recht op arbeidsondersteuning niet ontstaat, indien dit zou ingaan op of na de dag van inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet. Bij inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet op 1 januari 2015, betekent dit voor betrokkenen met participatiemogelijkheden, gezien het tweede lid van artikel 2:15, dat zij hun aanvraag uiterlijk op 10 september 2014 moeten hebben ingediend. Voor betrokkenen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, kan op grond van het derde lid, onderdeel a, nog een recht op arbeidsondersteuning ontstaan, indien de aanvraag uiterlijk op 31 december 2014 is ingediend.

In het vijfde lid wordt, in afwijking van het vierde lid, geregeld dat een recht op arbeidsondersteuning, dat is ontstaan voor de dag van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet nog wel kan herleven na die dag tot de dag van vaststelling op grond van artikel 8:10b. Voorts is het tot die dag mogelijk dat jonggehandicapten die een recht hebben op grond van hoofdstuk 3 nog kunnen instromen in hoofdstuk 2 op grond van artikel 8:10.

Onderdeel 32 (art. III, ond. G)

In dit onderdeel werd in het bovenliggende wetsvoorstel geregeld dat het recht op arbeidsondersteuning van jonggehandicapten die voor het eerst recht op arbeidsondersteuning hadden gekregen op of na 1 januari 2012 zou eindigen op 31 december 2013. Op grond van artikel 1a:4 (oud) zou voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten met ingang van 1 januari 2014 eventueel een recht kunnen ontstaan op grond van hoofdstuk 1A van de Wajong. Het voorgaande hing samen met het overgangsjaar en de herindeling die werden voorgesteld in het bovenliggende wetsvoorstel.

In deze nota van wijziging wordt in dit onderdeel in artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e, een nieuwe beëindigingsgrond toegevoegd. Deze beëindigingsgrond heeft betrekking op de situatie dat het UWV vaststelt dat betrokkene op grond van artikel 8:10b en de daarop berustende bepalingen al dan niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft als bedoeld in artikel 1a:1, eerste lid, zoals dat artikellid komt te luiden na inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet. Het recht op arbeidsondersteuning eindigt in beginsel zes maanden na die dag van vaststelling. Het vijfde en zevende lid regelen uitzonderingen hierop voor jonggehandicapten die loon uit dienstbetrekking of inkomsten uit arbeid als zelfstandige hebben en daarnaast een uitkering of een voorziening. Voor hen eindigt het recht op de dag dat zij geen loon uit

dienstbetrekking meer hebben bij dezelfde werkgever die zij hadden op de dag van vaststelling of inkomsten uit arbeid als zelfstandige of als hun uitkering of voorziening wordt beëindigd. Hierbij geldt dat het recht in ieder geval niet eerder eindigt dan zes maanden na de dag van vaststelling.

Onderdeel 33 (art. III, ond. H)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd voorgesteld om aan artikel 2:17 een vierde lid toe te voegen, waarin werd geregeld dat voor jonggehandicapten die op of na 1 januari 2012 voor het eerst recht op arbeidsondersteuning hadden gekregen en hier geen recht meer op hadden op 31 december 2013, zou gelden dat dit recht niet op een later moment zou herleven. Op grond van artikel 1a:4 (oud) zou voor betrokkenen met ingang van 1 januari 2014 een recht kunnen ontstaan op grond van hoofdstuk 1A van de Wajong, indien zij aan de voorwaarden hiervoor zouden voldoen. Het voorgaande hing samen met het overgangsjaar en de herindeling die werden voorgesteld in het wetsvoorstel. Omdat deze herindeling en het overgangsjaar niet in deze vorm doorgang vinden, kan dit onderdeel vervallen.

Onderdelen 34, 43, 44, 94, en 103 (art. III, ond. I, Ra, en Rb, art. XI, ond. C, art. XIII, ond. D)

In het bovenliggend wetsvoorstel werd artikel 7 van de Wsw geschrapt. Om deze reden werden in het wetsvoorstel dan ook de verwijzingen naar artikel 7 van de Wsw in andere wetten verwijderd. Daarnaast werd de verwijzing naar de hoofdstukken 2 en 3 (waar artikel 7 deel van uit maakt) van de Wsw vervangen door een meer algemene verwijzing naar de Wsw. Nu in deze nota van wijziging bepaald wordt dat artikel 7 blijft bestaan (in aangepaste vorm), kunnen deze wijzigingen dan ook ongedaan worden gemaakt.

Onderdelen 35, 41, 44, 45, 64, 65, 66, 79, 82, 86, 96, 97, 100, 101, 102, 113, 114 en 115 (art. III, ond. Ia, Q, Rb en Rc, VII, ond. A, B, C, art. VIII, ond. G, art. IX, ond. Aa, G, art. XII, ond. Aa, Ab, art. XIII, ond.0A, A, C, art. XXXI, 0A, 1A en A)

In bovenliggend wetsvoorstel werd in verschillende wetten de re-integratieplicht voor Wsw-geïndiceerden geschrapt, met uitzondering van de mensen die onder het overgangsrecht van artikel 19 van de Wsw vielen. Met deze nota van wijziging wordt ook die uitzondering geschrapt omdat er met inwerkingtreding van deze wet geen instroom in de Wsw meer mogelijk is en de Wsw alleen nog maar van toepassing is op mensen die op de dag voor inwerkingtreding van deze wet een Wsw-dienstbetrekking hebben. Dat betekent dat voor mensen met een geldige Wsw-indicatie in principe geen mogelijkheid meer is in de Wsw in te stromen. Om gemeenten en UWV de mogelijkheid te bieden deze mensen naar participatie te begeleiden wordt de vrijstelling voor re-integratie ingetrokken.

Daarnaast werd in een aantal wetten bepaald dat arbeid op grond van de Wsw niet als algemeen geaccepteerde arbeid of als arbeid op grond van de betreffende wet wordt beschouwd. Dit om te

voorkomen dat mensen verplicht konden worden om Wsw-arbeid te accepteren. Deze bepalingen kunnen vervallen omdat er geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

Onderdeel 37 (art. III, ond. J, K, L, N, O en P)

Onderdelen J, K, L en O

Met de voorgestelde wijzigingen in de onderdelen J, K, L en O werd in het bovenliggende wetsvoorstel de hoogte van de inkomensondersteuning in de werkregeling en de voortgezette werkregeling verlaagd naar 70 procent. In deze nota van wijziging is er voor gekozen de hoogte van de inkomensondersteuning niet te verlagen. Voor onderdeel L geldt daarnaast dat de verwijzing naar artikel 7 van de Wsw, zoals die luidde op de dag voor inwerkingtreding kan komen te vervallen. Dit omdat artikel 7 van de Wsw met deze nota van wijziging niet langer vervalt maar in aangepaste vorm blijft bestaan. Deze onderdelen komen hiermee te vervallen.

Onderdeel N

Het in bovenliggende wetsvoorstel voorgestelde artikel III, onderdeel N, bevatte twee onderdelen met betrekking tot een wijziging van artikel 3:1. In het eerste onderdeel werd de verwijzing naar hoofdstuk 3 (waar artikel 7 deel van uit maakt) van de Wsw vervangen door een verwijzing naar de Wsw. Nu in deze nota van wijziging wordt bepaald dat artikel 7 (in aangepaste vorm) blijft bestaan, kan deze wijziging dan ook ongedaan worden gemaakt.

Het tweede onderdeel is geregeld in het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2013. Artikel III, onderdeel N, kan derhalve vervallen.

Onderdeel P

In artikel III, onderdeel P, werd in het bovenliggende wetsvoorstel voorgesteld het nieuwe artikel 3:8a voorgesteld. In deze bepaling werd geregeld dat jonggehandicapten die duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hadden, een uitkering van 75 procent van de grondslag zouden ontvangen. Alleen als de jonggehandicapte in de hoogste arbeidsongeschiktheidsklasse was ingedeeld, kon hij in aanmerking komen voor de hogere uitkering.

In deze nota van wijziging wordt de eerder voorgestelde herindeling, waar dit uit voortvloeit geschrapt. Dit betekent dat dit onderdeel kan komen te vervallen.

Onderdeel 38 (art. III, ond. P0a)

In dit onderdeel worden in artikel 3:19 wijzigingen voorgesteld, die de beëindiging regelen van het recht op grond van hoofdstuk 3 na de herbeoordeling op grond van artikel 8:10b. In artikel 3:19, eerste lid, onderdeel d, wordt een nieuwe beëindigingsgrond toegevoegd. Deze beëindigingsgrond heeft betrekking op de situatie dat het UWV vaststelt dat betrokkene op grond van artikel 8:10b en de daarop berustende bepalingen al dan niet duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie

heeft als bedoeld in artikel 1a:1, eerste lid, zoals dat artikellid komt te luiden na inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet. Het recht op arbeidsondersteuning eindigt in beginsel zes maanden na die dag van vaststelling. Het tiende en twaalfde lid regelen uitzonderingen hierop voor jonggehandicapten die loon uit dienstbetrekking of inkomsten uit arbeid als zelfstandige hebben en daarnaast een uitkering of een voorziening. Voor hen eindigt het recht op de dag dat zij geen loon uit dienstbetrekking meer hebben bij dezelfde werkgever die zij hadden op de dag van vaststelling of inkomsten uit arbeid als zelfstandige en voor zelfstandigen eindigt het recht op de dag dat zij geen inkomsten uit arbeid meer hebben. Voor beide uitzonderingen geldt dat het recht in ieder geval niet eerder eindigt dan zes maanden na de dag van vaststelling.

Onderdeel 39 (art. III, ond. P0b)

In het voorgestelde nieuwe artikel 3:23b wordt geregeld dat het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 3 niet opnieuw kan worden toegekend, herleven of heropenen na de dag van vaststelling op grond van artikel 8:10b. Jonggehandicapten met een recht dat tot dat moment kon herleven, kunnen instromen in hoofdstuk 1A op grond van artikel 1a:5 (nieuw), indien zij op het moment dat hun recht herleefd zou zijn, duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben en voldoen aan de overige voorwaarden voor toegang tot hoofdstuk 1A. Jonggehandicapten die niet kunnen instromen in hoofdstuk 1A, omdat zij arbeidsvermogen hebben, kunnen zich wenden tot het college van hun gemeente met een aanvraag op grond van de Participatiewet.

Onderdelen 42, 55, 70, 73, 83, 87, 92, 98, 102, 105, 106, onder 2, 108, 109, 110 en 117 (art. III, ond. R, art. V, ond. B, art. VII, ond. G, art. VIII, ond. A, art. IX, ond. B, art. X, ond. A, art. XI, ond. A, art. XII, ond. B, art. XIII, ond. C, art. XIV, ond. B, art. XV, art. XVIII, art. XIX, art. XX, ond. A, art. XXXI, ond. C)

In deze onderdelen staan technische wijzigingen in verband met de inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving en wordt de oude citeertitel "Wet werken naar vermogen" vervangen door de nieuwe citeertitel: Participatiewet.

Daarnaast is in een aantal onderdelen een verwijzing naar de aanvullende uitkering van de Participatiewet toegevoegd. In het wetsvoorstel was bepaald dat de aanvullende uitkering (artikel 18f, eerste lid, Participatiewet) een vorm van algemene bijstand was. Hierdoor hoefde nergens in andere wetten expliciet naar de aanvullende uitkering verwezen te worden. Bij deze nota van wijziging is echter geregeld dat de aanvullende uitkering geen vorm van algemene bijstand is (zie ook de toelichting op artikel 18f), waardoor op een aantal plekken in andere wetten waar naar algemene bijstand wordt verwezen nu ook naar de aanvullende uitkering dient te worden verwezen.

In onderdeel 42 is daarnaast een abusievelijke verwijzing naar artikel 3:72 Wajong verwijderd. Dit artikel is met ingang van 1 januari 2012 vervallen met de inwerkingtreding van de Wet stimulering arbeidsparticipatie.

Onderdeel 46 (art. III, ond. U)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd voorgesteld dat jonggehandicapten die duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, een arbeidsongeschiktheidsuitkering ter hoogte van 75 procent van de grondslag zouden houden. Dit werd geregeld in het voorgestelde artikel 3:8a. Wie wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zou hebben, zou een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgen ter hoogte van 70 procent van de grondslag. Met het oog hierop werd in het voorgestelde artikel 8:10b geregeld dat het UWV de ruimte zou krijgen om te starten met de beoordeling van de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie op de dag na publicatie in het Staatsblad om het mogelijk te maken dat een verlaging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering tijdig geëffectueerd zou kunnen worden. Nu de herindeling is vervallen met deze nota van wijziging, wordt artikel 8:10b in de eerder voorgestelde vorm geschrapt.

In dit onderdeel wordt nu een nieuw artikel 8:10b voorgesteld, dat regelt dat bij jonggehandicapten die recht hebben op arbeidsondersteuning op grond van hoofdstuk 2 of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 3, op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip wordt beoordeeld of zij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, als bedoeld in artikel 1a:1, eerste lid, zoals dat komt te luiden op de dag van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Invoeringswet Participatiewet. Deze dag van vaststelling is bepalend voor het moment waarop het recht op arbeidsondersteuning of recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering eindigt op grond van artikel 2:16 of 3:19.

Omdat het UWV voor 1 januari 2015 zal beginnen met de herbeoordelingen, zal artikel 8:10b op de dag na publicatie in het Staatsblad in werking treden. De eerste beschikkingen op grond van de artikelen 2:16 of 3:19 en artikel 8:10b zullen met ingang van 1 januari 2015 worden genomen.

Het bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip zal voor verschillende groepen verschillend wordt vastgesteld. De vaststelling, omvang en kenmerken van deze groepen zullen in ieder geval beïnvloed worden door hun afstand tot de arbeidsmarkt, waarbij het bepalend criterium voor de volgorde de uitkeringsduur is. Voorts wordt op grond van het tweede lid bij jonggehandicapten die recht hebben op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van hoofdstuk 3 en die op de dag van vaststelling, bedoeld in het eerste lid, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, de duurzaamheid hiervan aangenomen.

Omdat voor de eerste beoordeling op basis van dit nieuwe criterium geldt dat het jonggehandicapten betreft die al eens beoordeeld zijn, en die bekend zijn bij het UWV, is in het derde lid geregeld dat voor deze beoordeling bepaald kan worden dat de procedure anders wordt ingericht dan de procedure die geldt voor nieuwe instroom in hoofdstuk 1A op grond van artikel 1a:1. Daarmee krijgt UWV de mogelijkheid om in deze situatie, voor zover dat wenselijk wordt geacht, af te zien van een volledige beoordeling, en in plaats daarvan op basis van het bestaande gegevens te beoordelen of iemand aan het nieuwe criterium voldoet. Daarbij zal het overigens wel zo zijn dat op verzoek van de jonggehandicapte altijd een volledige beoordeling zal worden verricht.

Onderdeel 47 (art. III, ond. V)

In het bovenliggende wetsvoorstel voorgestelde artikel III, onderdeel V, werd voorgesteld om een overgangsbepaling op te nemen met betrekking tot artikel 2:4. Het uitgangspunt in het voorgestelde artikel was om jonggehandicapten die aan het begrip “volledig en duurzaam arbeidsongeschikt” voldeden te laten vallen onder het begrip “duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie”. Deze fictie zou gelden voor het moment waarop het begrip gewijzigd zou worden. Wie op een later moment zou worden (her)beoordeeld, zou volgens de beoordeling volgens het begrip “duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie” worden beoordeeld. Nu met deze nota van wijziging de eerder voorgestelde wijziging van artikel 2:4 is geschrapt, kan ook dit onderdeel komen te vervallen.

Onderdeel 48 (art.IV, ond.A)

De begripsomschrijving van re-integratievoorziening is aangepast aan de wijziging van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet waarin de voorzieningen aan personen, die een uitkering op grond van de IOAW en IOAZ zijn opgenomen. Hier hoeft niet meer naar de IOAZ en IOAW te worden verwezen. Voorts blijven de dienstbetrekkingen op grond van hoofdstuk 3 van de Wsw gelden en worden die ook met het participatiebudget gefinancierd. Een uitzondering is gemaakt voor de loonkostensubsidies die op grond van artikel 69 van de Participatiewet ten laste van de daargenoemde uitkering kunnen worden gebracht en daarmee geen re-integratiesubsidies zijn in de zin van de Wet participatiebudget. Voorts is voor de inhoud van de voorzieningen ook verwezen naar artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet.

Onderdeel 49 (art.IV, ond.C)

In het wetsvoorstel werden de IOAW en de IOAZ expliciet genoemd in artikel 3, vierde lid, onderdeel b van de Wet participatiebudget. Hiermee werd bevestigd dat de voorzieningen uit de IOAW en de IOAZ via het participatiebudget werden bekostigd. Deze bekostiging blijft hetzelfde. De artikelen 34, eerste lid, onderdeel a van de IOAW en de IOAZ waarnaar in het wetsvoorstel werd verwezen, zijn echter komen te vervallen, omdat de re-integratievoorziening voor personen met een uitkering op grond van de IOAW en de IOAZ nu wordt geregeld in de Participatiewet.

Onderdeel 50 (art.IV, ond.D)

De verordeningsplicht die in artikel 3a van de Wet participatiebudget zou worden opgenomen, wordt in aangepaste vorm in artikel 8a van de Participatiewet geregeld. De verordeningsplicht die was geregeld in onderdeel b van dit artikel 3a, wordt niet in de Participatiewet meegenomen, omdat de Wsw wordt afgesloten voor nieuwe gevallen en het daarom niet langer noodzakelijk is voor de inzet voor Wsw dienstbetrekkingen door de gemeenteraad regels te laten stellen.

Onderdeel 51 (art. IV, ond.E)

Nu de verordeningplicht voor re-integratievoorzieningen niet wordt opgenomen in de Wet participatiebudget, vervalt hiermee ook het hiermee samenhangende overgangsrecht. Het overgangsrecht met betrekking tot verordeningen van de gemeenteraad wordt opgenomen in de Participatiewet.

Onderdeel 52 (artikel V, ond. OA)

De toevoeging aan artikel 19ab, tweede lid, van de Ziektewet (ZW) heeft dezelfde achtergrond als het voorstel tot wijziging van artikel 6, derde lid, van de Wet WIA. Deze wijziging wordt toegelicht bij onderdeel 63. Het gaat hier om de schatting van het maatmaninkomen in de omstandigheid, dat de zieke werknemer in verband met een verminderde loonwaarde in een dienstbetrekking werkzaam is, terwijl zijn werkgever in verband daarmee loonkostensubsidie ontvangt. Op grond van artikel 19aa is bepalend voor het recht op de Ziektewet uitkering na 52 weken of de werknemer meer of minder dan 65% van het maatmaninkomen kan verdienen. Voor deze schatting worden bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 19ab, vierde lid, nadere regels gesteld.

Onderdelen 53, 54 en 56 (art. V, onderdelen A, Aa en D)

Artikel 29b van de Ziektewet regelt de aanspraak op een ziekgeld uitkering voor de werknemer met beperkingen, terwijl de werkgever een loondoorbetalingeverplichting heeft (de no-riskpolis). Dit artikel is ten opzichte van het wetsvoorstel als volgt gewijzigd.

In het eerste lid van artikel 29b, eerste lid, onderdeel b, van de ZW is de aanduiding van het geïndiceerd zijn voor de Wsw direct voorafgaand aan de dienstbetrekking waarin de werkgever een no-riskpolis kan ontvangen gewijzigd. Geïndiceerd in de zin van de Wsw is op grond van de aanpassing als voorgesteld in de Wsw de werknemer die door het UWV geïndiceerd is voor een Wsw dienstbetrekking en ook in zo'n dienstbetrekking werkzaam is op de dag voor inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet. Wanneer zo'n persoon uitstroomt uit die Wsw dienstbetrekking naar een reguliere dienstbetrekking komt hij hiermee in aanmerking voor de noriskpolis. Omdat er geen sprake meer is van nieuwe instroom in de Wsw en artikel 29b, derde lid, onderdeel b, voorziet in de noriskpolis van de werknemer, die werkzaam is in een dienstbetrekking in de zin van artikel 7 van de Wsw (bij een reguliere werkgever met begeleiding), is de doelgroep in dit onderdeel b beperkt tot de werknemer die werkzaam was in een dienstbetrekking met de gemeente in de zin van artikel 2 van de Wsw (beschut werk). Daarnaast geldt nog de no-riskpolis voor de werknemer die voorafgaande aan de dienstbetrekking nog in het bezit is van een geldende indicatiebeschikking op grond van Wsw zoals die luidde voor de inwerkingtreding van de Participatiewet. Op grond van die wet bepaalde het UWV of de betrokken werknemer behoorde tot de doelgroep van de Wsw. In deze indicatiebeschikking is ook de geldigheidsduur opgenomen. Wanneer die beschikking nog geldig is kan voor die werknemer de noriskpolis van toepassing zijn. Het gaat hier om personen die op de wachtlijst voor de Wsw stonden.

Het tweede lid van artikel 29b betreft de persoon, die door de gemeente is toegeleid naar arbeid. Deze werknemers komen in aanmerking voor een no- riskpolis indien zij alhoewel ze een beperking

hebben ten minste twee jaar aaneengesloten in een dienstbetrekking het minimumloon hebben verdiend. Dan gaat deze werknemer zoals ook bij de voorzieningen over naar de verantwoordelijkheid van het UWV. Het artikellid is aangepast, omdat voor de twee jaar bepalend is, dat de werknemer zonder loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de Participatiewet het minimumloon heeft verdiend.

Tav de tweede zin van dit artikel kan worden opgemerkt dat een werknemer onder verschillende groepen kan vallen. Als de persoon door de gemeente naar arbeid wordt toegeleid wordt niet getoetst of die persoon ook zou behoren tot de andere doelgroepen in het eerste en derde lid. En dan zijn de bijzondere bepalingen die gelden ingeval het een jongere is met scholingsbeperking niet van toepassing, ook al heeft hij wel die beperkingen. De inzet van het college is dan bepalend. Dit was geregeld in de tweede zin van het voorgestelde artikel. Deze zin wordt niet inhoudelijk aangepast. In deze tweede zin is alleen vervallen de indicatie op grond van de Wsw, omdat dit begrip geïndiceerd zijn beperkter is geworden.

De overige wijzigingen in dit onderdeel en in de onderdelen 50 en 53 hangen samen met het feit, dat de dienstbetrekking op grond van artikel 7 van de Wsw is gehandhaafd. Daarom kan ook het tweede lid in de voorgestelde overgangsbepaling vervallen, omdat die wijzigingen niet meer aan de orde zijn.

Onderdelen 58 en 59 (art. VI, onderdelen C en D)

De doelgroep voor de mobiliteitsbonus arbeidsgehandicapte is inhoudelijk aangepast, omdat de werkgever deze premiekorting niet langer meer kan toepassen voor de werknemer, die met loonkostensubsidie werkzaam is. De voorgestelde bepaling geeft ook aan voor welke mensen uit de gemeentelijke doelgroep de mobiliteitsbonus nog wel geldt. Het gaat hier om de werknemer waarvan het UWV vaststelt dat deze structurele functionele beperkingen heeft. Dat is in ieder geval zo, indien de werknemer niet het wettelijk minimumloon kan verdienen, maar ook geen loonkostensubsidie krijgt op grond van artikel 10d van de Participatiewet. Dit zal bij lagere regelgeving nader worden uitgewerkt. Het voornemen is daarbij te regelen dat de mobiliteitsbonus in elk geval kan worden toegepast indien het personen betreft met een loonwaarden tussen 80 en 100% WML en medisch uren beperkten (werknemers die wel het minimumloon per uur verdienen, maar niet in staat zijn een volledige arbeidsweek arbeid te verrichten. Die structurele beperkingen kunnen ook naast deze factoren ook blijken uit de noodzaak alleen met een job coach de werkzaamheden te kunnen verrichten.

De inhoud van het begrip geïndiceerd zijn als bedoeld in Wsw zoals geregeld in het eerste lid, onderdeel c, van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) is hiervoor toegelicht bij artikel 29b ZW. Voorts is evenals in artikel 29b, eerste lid, onderdeel b, van de ZW ook toegevoegd de werknemer met een nog geldende indicatiebeschikking op grond van de Wsw.

Het artikel over de hoogte van de mobiliteitsbonus arbeidsgehandicapte (artikel 50 Wfsv) is aangepast omdat voor de werknemer, die tot de gemeentelijke doelgroep behoort en waarvoor de werkgever wel op grond van artikel 49, tweede lid, onderdeel d, zoals hiervoor is aangegeven, de premiekorting kan toepassen, de werkgever het lagere bedrag kan toepassen. Daarnaast is dit artikel

aangepast wegens de andere citeertitel van de Wet WAJONG. Voor werknemers die werkzaam zijn met loondispensatie op grond van die wet blijft de lagere mobiliteitsbonus gelden.

Onderdeel 60 (art. VI, onderdeel Da)

Dit onderdeel beoogt te realiseren, dat de Werkhervattingsuitkeringen gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA-uitkeringen), die worden toegekend aan werknemers, waarvoor de werkgevers een vergoeding bij ziekte van de gemeenten hebben ontvangen, ook niet worden betrokken in de lasten van de WGA-uitkeringen voor de premiedifferentiatie. Dit artikel is slechts technisch aangepast aan het gewijzigde artikelonderdeel van artikel 117b Wfsv (zoals het komt te luiden met ingang van 1 januari 2014,) de wijziging van de naam Participatiewet en de plaats waar de bepaling is opgenomen over de regels voor deze vergoedingen.

Onderdeel 61 (art. VI, onderdeel E)

In het voorgestelde artikel 118a van de Wfsv over de vergoeding gemeenten wordt de verwijzing naar de Participatiewet opgenomen.

Onderdeel 62 (artikel VII, onderdeel OOA)

Deze wijziging van artikel 6, derde lid, van de Wet WIA strekt ertoe het criterium aan de hand waarvan wordt bepaald of sprake is van volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid in de zin van de Wet WIA aan te passen voor bepaalde mensen. Het betreft mensen die op grond van de Participatiewet met loonkostensubsidie werkten op het moment waarop ze arbeidsongeschikt werden. Met de aangepaste schattingsmethodiek wordt voorkomen dat werknemers die een verminderde loonwaarde hebben en ziek worden, altijd volledig arbeidsongeschikt worden verklaard op grond van de Wet WIA. Een andere schattingsmethodiek is nodig omdat in de huidige systematiek van de Wet WIA het loonverlies wordt afgezet tegen functies vanaf het minimumloon zonder dat rekening wordt gehouden met die omstandigheid. Verzekerden voor wie de werkgevers loonkostensubsidie ontvingen konden deze arbeid voordat ze arbeidsongeschikt werden al niet verrichten en zouden daardoor altijd volledig arbeidsongeschikt worden verklaard.

De wijziging van artikel 6, tweede lid, van de Wet WIA regelt dat voor mensen die met een loonkostensubsidie werkten op het moment dat ze arbeidsongeschikt werden, bij de arbeidsongeschiktheidsschatting rekening wordt gehouden met deze omstandigheid.

De wijziging van artikel 6, tweede lid, geeft de ruimte de regels die in het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten in verband hiermee aan te passen.

Onderdeel 64 (art. VII, ond A)

Nu nieuwe instroom in een Wsw-dienstbetrekking onmogelijk is, vervalt de noodzaak voor uitzonderingen op artikel 29, eerste en tweede lid. Dit betekent dat iedere persoon die een WGA-uitkering ontvangt, verplicht is mee te werken aan re-integratie.

Onderdeel 67 (art. VII, ond. D)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd in artikel VII, onderdeel D, voorgesteld om het vijfde lid te wijzigen. Het vervallen van onderdeel c heeft betrekking op het vervallen van het voorgestelde artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e (artikel III, onderdeel G), van de Wajong, waar in dit onderdeel naar wordt verwezen. In onderdeel b wordt de oude citeertitel “Wet werken naar vermogen” vervangen door de nieuwe citeertitel: Participatiewet.

Onderdeel 68 (art. VII, ond. E)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd in artikel VII, onderdeel E, voorgesteld om het vierde lid te wijzigen. Het vervallen van onderdeel c heeft betrekking op het vervallen van het voorgestelde artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e (artikel III, onderdeel G), van de Wajong, waar in dit onderdeel naar wordt verwezen. In onderdeel b wordt de oude citeertitel “Wet werken naar vermogen” vervangen door de nieuwe citeertitel: Participatiewet. De spiegelbepaling naar artikel 7 Participatiewet wordt aangepast. Het UWV is niet verantwoordelijk voor het inzetten van voorzieningen voor personen uit de gemeentelijke doelgroep tot het moment waarop deze personen twee aaneengesloten jaren met arbeid tenminste het minimumloon hebben verdiend. Dit loon moet zonder inzet van loonkostensubsidie zijn verdiend. Dit is omdat personen die met het instrument loonkostensubsidie aan het werk gaan, vanaf de aanvang van het dienstverband het minimumloon verdienen zonder dat zij een volledige arbeidscapaciteit hebben.

Onderdeel 69 (art. VII, ond. F)

In het bovenliggende wetsvoorstel werd in artikel VII, onderdeel F, voorgesteld om het voorgestelde derde lid te wijzigen. Het vervallen van onderdeel c heeft betrekking op het vervallen van het in het bovenliggende wetsvoorstel voorgestelde artikel 2:16, eerste lid, onderdeel e (artikel III, onderdeel G), van de Wajong, waar in dit onderdeel naar verwezen wordt. In onderdeel b wordt de oude citeertitel “Wet werken naar vermogen” vervangen door de nieuwe citeertitel: Participatiewet. Ook in dit artikel is de spiegelbepaling naar artikel 7 Participatiewet aangepast.

Onderdeel 72 (art. VII, ond. I)

In dit onderdeel wordt in artikel 133# overgangsrecht in verband met een aanvraag voorzieningen, eerste lid, duidelijker naar voren gebracht dat het niet in alle gevallen gaat om een persoon die een verzoek heeft ingediend, maar om een

persoon met betrekking tot wie een verzoek is ingediend. Een verzoek als bedoeld in artikel 36 van de Wet WIA kan immers ook door de werkgever van die persoon worden ingediend. Daarnaast wordt de citeertitel in dit artikel aangepast.

Onderdeel 74 (art. VIII, ond. B)

De verwijzingen in de Wet SUWI naar de nieuwe citeertitel van de Wajong worden gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van andere wetten. Artikel 30e is vervallen en artikel 45, tweede lid, is vernummerd tot het eerste lid in de wet van 27 oktober 2011 tot Wijziging van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen in verband met aanpassing van de dienstverlening van het UWV aan werkgevers en werkzoekenden en de opheffing van de Raad voor werk en inkomen als publiekrechtelijke rechtspersoon met een wettelijke taak en van de Werkloosheidswet en enige andere wetten in verband met de beëindiging van de inzet van het re-integratiebudget Werkloosheidswet en van loonkostensubsidies (Stb. 224).

Onderdeel 75 (art. VIII, ond. Ba)

Artikel 9, tweede lid, van de Wet SUWI is geherformuleerd zodat duidelijk wordt dat de samenwerking van gemeenten onderling en met het UWV en de SVB ook betrekking heeft op andere taken dan die tot het domein van werk en inkomen behoren. Het gaat dan vooral om de andere taken dan de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wetten met betrekking tot gemeentelijke voorzieningen op grond van andere wetten die de colleges van B&W uitvoeren. Hierbij moet aan de Wet maatschappelijk ondersteuning worden gedacht en in de toekomst aan de Jeugdwet. De samenwerking met instellingen en diensten die altijd al genoemd werd in dit artikel betreft de samenwerking met onderwijsinstellingen bijvoorbeeld. Op grond van het derde lid van artikel 9 van de Wet SUWI kunnen voor de samenwerking en de afstemming op de uitvoering van taken op grond van andere wetten dan die in het SUWI-domein nadere regels worden gesteld. Zo kunnen indien noodzakelijk nadere regels worden gesteld voor de congruentie in de samenwerking op de verschillende beleidsterreinen in het sociale domein die door de gemeenten worden uitgevoerd en de daarbij behorende gebiedsindelingen in samenhang met de uitvoering van taken door het UWV en de SVB.

Onderdeel 77 (art. VIII, ond. D)

Het UWV zal op verzoek van de gemeente nog slechts herindicaties uitvoeren. Door het afsluiten van de Wsw voor nieuwe instroom vervalt de taak van het UWV met betrekking tot indicaties. De taak van het UWV op het gebied van herindicaties blijft hetzelfde. Het UWV kan met betrekking tot personen die na herindicatie tot de doelgroep blijven behoren, adviseren over de toepassing van hoofdstuk 3 van de Wsw. Zo kan het UWV adviseren over doorstroom naar reguliere werkgevers. Daarop is artikel 30d van de Wet SUWI aangepast.

Onderdeel 78 (art. VIII, ond. E)

Dit betreft een technische wijziging wegens het dubbel opnemen van het vervallen van het tweede lid van artikel 30d Wet SUWI in de het wetsvoorstel.

Onderdeel 79 (art. VIII, ond. G)

In het voorgestelde artikel 32c Wet SUWI als grondslag voor de Subsidieregeling scholing voor jongeren met scholingsbelemmeringen kan het derde lid vervallen, omdat er geen instroom meer is in de Wsw. In het eerste lid wordt de verwijzing naar de Participatiewet opgenomen.

Onderdeel 84 (art. IX, ond. D)

Met ingang van 1 januari 2013 staat de verwijzing naar de Wajong in het vierde lid. Dit is het gevolg van de vernumming van artikel 28 van de IOAW in de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving.

Onderdeel 89 (art. X, ond. C)

Met ingang van 1 januari 2013 staat de verwijzing naar de Wajong in het vierde lid. Dit is het gevolg van de vernumming van artikel 28 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers in de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving.

Onderdeel 93 (art. XI, ond. B)

Artikel 91g bevat geen verwijzing meer naar de Wajong. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de wet van 27 oktober 2011 tot Wijziging van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen in verband met aanpassing van de dienstverlening van het UWV aan werkgevers en werkzoekenden en de opheffing van de Raad voor werk en inkomen als publiekrechtelijke rechtspersoon met een wettelijke taak en van de Werkloosheidswet en enige andere wetten in verband met de beëindiging van de inzet van het re-integratiebudget Werkloosheidswet en van loonkostensubsidies (Stb. 224).

Onderdeel 95 (art. XII, ond. A)

Artikel 78a, vierde lid, onderdeel d, is vervallen met ingang van 1 januari 2012. Artikel 130v bevat geen verwijzing meer naar de Wajong.

Onderdeel 99 (art. XII, ond. C)

Artikel 26a, eerste lid, van de Werkloosheidswet wordt aangepast vanwege de wijzigingen van de Wsw. Ten eerste wordt de verwijzing naar de werknemer met een indicatiebeschikking vervangen door het begrip geïndiceerde als bedoeld in de Wsw (dat ziet dus alleen op het zittend bestand van de Wsw; mensen die op de dag voor inwerkingtreding een Wsw-dienstbetrekking hebben). Daarnaast wordt de uitzondering op een aantal re-integratieverplichtingen van artikel 26, eerste lid, geschrapt (zie ook de toelichting op onderdeel 36)

Onderdeel 104 (art. XIV, ond. A)

Artikel 14a, zesde lid, van de Toeslagenwet is een nieuw lid waarin wordt verwezen naar de Wajong. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving met ingang van 1 januari 2013.

Onderdeel 106 (artikel XV)

Dit betreft wijzigingen van citeertitels.

Onderdeel 107 (art. XVII, ond. C)

In artikel 22a, vierde lid, onderdeel d, stond een verwijzing naar de Wajong. In het bovenliggende wetsvoorstel werd abusievelijk verwezen naar het vijfde lid, onderdeel d. Inmiddels kent artikel 22a, vierde lid, geen verwijzing meer naar de Wajong. De verwijzing komt daarmee te vervallen.

Onderdeel 112 (art. XXVIII)

In artikel 17 van de Wet op de huurtoeslag wordt niet langer meer verwezen naar de WWB. Om deze reden wordt alleen de verwijzing in artikel 27 aangepast. Door wijziging van de citeertitel van dit wetsvoorstel is "Wet werken naar vermogen" vervangen door "Participatiewet".

Onderdelen 118 en 119 (artt. XLI, XLII en XLIIA)

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) is gewijzigd door inwerkingtreding van Wet aanpassing bestuursprocesrecht. Hierdoor is er op enkele plekken in de Awb een verwijzing toegevoegd naar de WWB en de Wajong. Nu de citeertitels van deze wetten wijzigen dienen ook deze verwijzingen aangepast te worden.

Artikel XLII wijzigde de bijlage van de Beroepswet. Deze bijlage is met inwerkingtreding van de Wet aanpassing bestuursprocesrecht echter komen te vervallen.

In artikel XLIIA was een samenloopbepaling opgenomen voor de situatie dat de Wet aanpassing bestuursprocesrecht in werking zou treden. Echter, deze wet is inmiddels al in werking getreden waardoor de daarin voorgestelde wijzigingen nu zijn opgenomen in het artikel dat de Awb wijzigt (artikel XLI). De Wet participatiebudget wordt door het bij koninklijke boodschap van 30 oktober 2012 ingediende voorstel van wet houdende herstel van wetstechnische gebreken in de Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten in verband met de Wet aanpassing bestuursprocesrecht (Veegwet aanpassing bestuursprocesrecht) (Kamerstukken II, 2012-13, 33455 nr. 2) aan bijlage 2 van de Awb toegevoegd. Op deze wijze is de Centrale Raad van Beroep bevoegd in hoger beroep te oordelen over geschillen in de uitvoering van deze wet. Nu de re-integratieverordening niet in de Wet participatiebudget wordt opgenomen, wordt deze wet niet opgenomen in bijlage 3. Er geldt in geschillen rond de Wet participatiebudget geen verlaagd griffierecht.

Onderdeel 120 (art. XLIII)

Door inwerkingtreding van de Wet afschaffing huishoudinkomenstoets is het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aangepast. Deze technische aanpassingen zijn verwerkt in artikel XLII.

Onderdeel 123 (artt. LIIA, LIIB en LIIC)

Er worden drie nieuwe artikelen ingevoegd. Op 1 januari 2013 is de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving in werking getreden. In deze wet wordt verwezen naar de WWB en de Wajong. Omdat de citeertitels van die wetten worden gewijzigd, dienen ook die verwijzingen te worden aangepast.

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. In die wet wordt verwezen naar de WWB. Omdat de citeertitel van die wet wordt gewijzigd, dient ook die verwijzing te worden aangepast.

Ten slotte wordt er een evaluatiebepaling aan de Invoeringswet Participatiewet toegevoegd in het nieuwe artikel LIIC.